Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII., štev. 190 — Ljubljana, sreda 17. avgusta 1932 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582). Celje, Kocenova ul. 2. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Zaplemba plemiških posestev v Španiji

Ostro obračunavanje z uporniki – Civilna garda bo razpuščena – Komunistične špekulacije

Madrid, 16. avgusta. č. Poučeni krogi napovedujejo, da bo vlada odstavila šefa civilne garde generala Cabanelasa, gardo samo pa razpustila. Civilna garda bo nadomeščena z republikanskimi obrambnimi oddelki, ki obstojajo že dobro leto dni. V teh oddelkih so sami zvesti republikanci. Njihovo število znaša sedaj okrog 15.000. Vlada namerava to število povečati na 50.000.

Predsednik vojnega oddelka vrhovnega sodišča Gomez je izjavil, da bosta generala Sanjurjo in Cavalcanti, ki sta vodila vojaški monarhistični upor v Sevilli in Madridu, izročena vojnemu sodišču v Madridu, ki iu bo sodilo po pospešenem postopku.

Prihodnji teden bo poljedelski minister vložil v poslanski zbornici zakonski načrt, ki bodo ž njim zasežena agrarna ozemlja vseh tistih veleposestnikov, ki so zapleteni v pravkar potlačeni monarhistični upor. Politični krogi sodijo, da bo poslanska zbornica sprejela ta zakonski načrt brez debate. Konfiskacija ne bo predvidevala nikake odškodnine.

Število doslej aretiranih generalov in višjih častnikov znaša 60. Vsi aretiranci se nahajajo v strogem zaporu.

Granada, 16. avgusta. AA. Poseben odposlanec centralne vlade je izdal zelo strege ukrepe proti tistim, ki bi skušali vprizoriti protimonarhistične ekscese. Delavske organizacije so s temi ukrepi nezadovoljne in zato so sklenile generalno stavko, ki se naj prične opolnoči. Odposlanec centralne vlade je izjavil, da bo vsakogar, ki bi skušal stavkati, dal zapreti, ker je taka stavka političnega značaja in nima v delavskimi socialnimi zahtevami nobene zveze.

Madrid, 16. avgusta. g. Dočim se lahko smatra, da je monarhistični puč popolnoma zadušen, ima sedaj vlada velike težave z radikal. delavskimi organizacijami. V Granadi so v protest proti postopanju sevilskega guvernerja ob priliki delavskih manifestacij proglasili splošno stavko. Tudi v Barceloni grozi zaradi zatvoritve komunističnih društvenih lokalov splošna stavka. O nemirih poročajo tudi iz Valencije. Številni delavci so bili aretirani.

London, 16. avgusta. g. »Exchange Telegraph« poroča, da so španski komunisti s pretvezo represalij proti monarhistom organizirali po vsej Španiji številna terorističnе dejanja in med drugim razdejali več zgodovinskih poslopij. Pri tem je prišlo baje do krvavih spopadov, med njimi in republikansko armado, pri čemer je bilo na obeh straneh mnogo mrtvih in ranjenih.

Irski grozi nova državljanska vojna

Ker groze pristaši De Valere z vojaško diktaturo, se oborožujejo tudi nasprotniki

London, 16. avgusta d. De Valeri in njegovi vladi nastajajo vedno večje težkoče na Irskem samem. Ker senat, v katerem De Valera nima večine, zavira politiko preloma z Anglijo, se vedno bolj raznašajo vesti, da namerava De Valera izvršiti državni udar s tem, da bi razveljavil ustavo, razgnal senat in parlament ter zavladal sam s pomočjo vojske, ki je socialno in politično zelo ekstremna ter protiangleško navdahnjena. Zaradi nevarnosti so začeli tudi nasprotniki De Valere organizirati svoje vojaške oddelke, ki po številu baje že dosegajo regularno vojsko. Glavni namen teh oddelkov je, z oboroženo silo zadušiti morebitni državni prevrat, ki bi ga skušal izvesti De Valera.

London, 16 avgusta AA. Po poročilih iz Dublina vlada v irski državi precejšnja razburjenost. Med regularno vojsko, ki je rdeče republikanska in ki smatra De Valerino politiko za preveč zmerno, in pa med novo belo vojsko, ki so je ustvaril cosgravist Ohiggins, je zavladalo zagrizeno nasprotje. Ohiggins bi rad preprečil zlorabo rdeče vojske. V to svrho je objavil izjavo, v kateri navaja program svoje vojaške organizacije: svoboda tiska in govora, obramba ustavnosti, borba proti komunizmu.

Bela vojska bo lahko igrala že v bližnji prihodnjosti prav odlično vlogo. Pred durmi so namreč po vsej priliki nove volitve. De Valera je opetovano izjavil, da bo razpustil senat in razpisal nove volitve, če bi senat vztrajal pri svoji dosedanji opozicijski politiki. Bela vojska bi utegnila v tem primeru spraviti De Valero v prav kritično situacijo.

Angleški list svari Ameriko

Značilen članek proti angleškemu vmešavanju v spore na Daljnem vzhodu — Japonska naj dobi proste roke

London, 16. avgusta. AA. Kakor je znano, je angleško javno mnenje usmerjeno proti vsaki politiki intervencij in da odklanja vse intervencijske predloge kar najodločnejše. V tem smislu objavlja »Evening Standard« predlog o nekakšni Monrojevi doktrini za angleški imperij. Po mnenju tega lista je Stimsonova intervencija mnogo bolj nevarna, kakor javnost misli in bo prinesla Zedinjenim državam Severne Amerike le škodo. Če namreč Zedinjene države izstopijo iz svoje dosedanje osamljenosti in se prično zanimati za svetovna vprašanja, bo nekaj podobnega morala storiti tudi Anglija. To pa bi pomenilo, da tudi Anglija nastopi aktivno.

Po mnenju lista je izven dvoma, da je poročilo Laytonove anketne komisije, ki je preiskala dogodke v Mandžuriji in na Dalinem vzhodu, naperjeno proti Japonski in da bo objava te listine povzročila izstop Japonske iz Društva narodov. Izstop Japonske iz Društva narodov pa bi otvoril vprašanje japonskih mandatov v Pacifiškem oceanu, kjer upravljajo Japonci po nalogu Društva narodov nekdanje nemške kolonije. To vprašanje bi spravilo ameriško javno mnenje zelo pokoncu. Nadalje bi ti dogodki povzročili neizbežno vojno med Japonsko in Kitajsko, kar bi imelo hude posledice za Ameriko. Tudi iz tega razloga smatra list, da bi kazalo opustiti na Dalinem vzhodu vsako intervencijo in da bi vsaka intervencija bila škodljiva celo v okviru Društva narodov. Na nesto intervencije naj bi stopil modri preudarek.

List zaključuje: Kdor preveč odobrava Stimsonov govor, ograža bližnjo bodočnost. Ta bi namreč vpletal angleško odgovornost v zadevo, ki malo koristi angleškim interesom. Anglija bi se morda kvečjemu lahko vmešati v zadeve drugih, česar pa ne mara storiti.

Pomen italijanskih manevrov

Pariz, 16. avgusta. s. Italijanski mornariški manevri na Sredozemskem morju so dali francoskemu tisku povod za sklep, da mora Francija ojačiti svojo oborožitev v Sredozemskem morju. »Echo de Paris« meni, da so ti manevri glasno svarilo za Francijo, naj ne poslabša svoje pozicije v razorožitvenem vprašanju. Sto vojnih ladij, med njimi več kot polovica najnovejšega tipa, trideset podmornic in 200 letal se je udeležilo predstave morebitnega spora s Francijo. Italija naj reče, kar hoče, toda Francozi so prepričani o tem, da so bili zadnji pomorski manevri teoretična predigra za morebitni boj s Francijo, za katero je življenjskega pomena prevoz afriških čet v domovino. Italija, ki bi utegnila v danem primeru preprečiti prihod francoskih kolonijalnih čet, bi dobila v roke zelo močno orožje.

Ottawska konferenca

Pariz, 16. avgusta. AA. Havas poroča iz Ottawe, da je delo konference sicer zadovoljivo napredovalo, da pa še ni končnega sporazuma v vseh točkah. Navzlic temu pa so se delegacije že sporazumele v načelnih vprašanjih. Kanada bo znižala svoje carinske postavke v korist angleške brezkonkurenčne industrije, Anglija pa bo dovolila tarifne ugodnosti samo prirodnim kanadskim pridelkom in proizvodom. Angleži smatrajo, da bi bil sistem kontingentov slab. Sklepe konference bodo objavili šele po končanem zasedanju.

Sovjeti snubijo Bolgare

Sofija, 16. avgusta. AA. Bivši poslanec Geleckov in industrijec Kovačev sta nedavno tega posetila sovjetsko Rusijo. Proučevala sta v sporazumu z bolgarsko vlado možnosti trgovinske izmenjave med sovjetsko Rusijo in Bolgarijo. Po povratku iz Rusije sta izjavila novinarjem, da so sovjetske oblasti pripravljene stopiti z Bolgarijo v trgovinske stike pod pogojem, da bolgarska vlada prizna sovjetsko Rusijo in vzpostavi diplomatske zveze. Oba potnika sta baje prejela od sovjetskih oblastev zagotovilo, da bi v tem primeru sovjetska Rusija kupovala na Bolgarskem tekstilne proizvode in bolgarski tobak v neomejenih količinah.

Mušanov obolel

Sofija, 16. avgusta. AA. Listi poročajo, da je predsednik vlade Mušanov, ki je na počitnicah v kopališču Cankoriji, zbolel in da že dva dni ni zapustil sobe. Po naročilu zdravnikov bo moral še nekaj časa ostati v postelji in se vzdržati večjih naporov.

Stavka ameriških farmerjev

Newyork, 16. avgusta. s. 500.000 farmerjev v srednjem zapadu je začelo stavkati, da bi izsilili zvišanje cen za žito in druge poljedelske proizvode. Farmerji so se medsebojno obvezali, da v teku enega meseca ne bodo blaga niti kupovali niti prodajali. V Sioux Cityju v državi Jovi so zgradili na cestah barikade, da bi preprečili blagovni promet.

DUŠEČE OZRAČJE NAD NEMČIJO

Podrobnosti o prelomu med Hindenburgom in Hitlerjem — Sestava parlamentarne vlade se zdi nemogoča, sedanja vlada pa bo ostala v parlamentu vneznatni manjšini

Berlin, 16. avgusta. d. Sobotna avdijenca voditelja narodnih socialistov Adolfa Hitlerja pri predsedniku republike maršalu Hindenburgu sicer ni prinesla nikake odločitve, vendar pa je politični položaj v Nemčiji razčistila v toliko, da je za enkrat konec ugibanja ali bo Hitler prevzel vso oblast v državi ali ne.

Nedeljski listi označujejo avdijenco za črn dan Adolfa Hitlerja in pričetek konca njegovega fašizma. Hitler je že na sestanku s Papenom sporočil svoje pogoje, ki jih je nato v njegovi navzočnosti sporočil Papen predsedniku Hindenburgu. Hitler je zahteval, kakor sedaj sam potrjuje, da se mu izroči **ne samo vsa oblast v državi, marveč da se mu priznajo tudi vsa pooblastila najmanj v obi meri, kakor jih je imel Mussolini, ko je prišel v Italiji na krmilo.** Na te zahteve je Hindenburg Hitlerju odgovoril: »Ne morem ne pred Bogom ne pred svojo vestjo zagovarjati, da bi Vam priznal tako oblast. Vi imate za seboj samo tretjino nemškega naroda, jaz pa sem predsednik celokupnega nemškega naroda.«

Ko je Hitler napovedal, da bo izvajal v bodoče najostrejšo opozicijo mu je maršal rezko odvrnil: »Zahtevam od vas, da vodite viteško opozicijo, sicer pa imam na razpolago dovolj sredstev da v kali zadušim vsak nelegalen poskus. Čudim se vaši izjavi, ker vem, da so vaši voditelji obljubili, da bodo toleritali predsedniško vlado.« Hitler je na te besede pobledel in ni ničesar odgovoril. Ves razburjen je odhajal iz predsedništva ter je bil nem in gluh za vse ovacije, ki so mu jih prirejali njegovi pristaši, čakajoči pred palačo predsednika republike, da ga pozdravijo kot kancelarja. Hindenburg je po odhodu Hitlerja izjavil Papenu in ostali svoji okolici: »Situacija je razčiščena.«

Papenova vlada je na ta način zaenkrat sicer ostala gospodar položaja. Dejansko pa je situacija še vedno popolnoma nejasna. Dočim se je dosedaj smatralo, da se bo vlada naslonila predvsem na narodne socialiste, je po sobotnih dogodkih položaj tak, da bo morala vladati proti desnici in proti levici. Levico je odbila že s svojimi prejšnjimi ukrepi, desnica pa ji je sedaj napovedala najostrejšo borbo. Kakršen je položaj v državnem zboru sedaj, sme vlada računati od 608 poslancev kvečjemu na podporo kakih 50, dočim bodo vsi ostali proti njej v opoziciji ali pa vsaj popolnoma ravnodušni. Kljub temu namerava Papen predložiti državnemu zboru obsežen delovni program. Med drugim bo napovedal poenostavljenje uprave, spremembo volilnega reda, uvedbo delovne obveznosti za omiljenje brezposelnosti. Nadalje namerava vlada izvesti tudi obsežno finančno reformo ter bo stopila pred državni zbor z večjimi gospodarskimi predlogi. Če bi državni zbor ne odobril tega programa in če medtem ne pride do sestave nove vlade, bi vlada razpustila državni zbor. Kaj bi sledilo potem, še ni sigurno. Obstoja več kombinacij. Po eni verziji namerava vlada v tem primeru obenem z spremembo volilnega reda potom zasilne naredbe razpisati nove volitve, po drugih verzijah pa se bavi z mislijo, da bi razpisala volitve v ustavotvorno skupščino v svrho revizije weimarske ustave. Govori se tudi, da namerava vlada izvesti ljudsko glasovanje o tem, ali naj se weimarska ustava spremeni ali ne.

Ljubosumnost med hitlerjevskimi voditelji

Berlin, 16. avgusta. AA. S tem, da je Hitler zahteval zase enaka pooblastila, kakor Mussolini po pohodu v Rim, sodijo, da je že vnaprej namenoma preprečil sporazum s Hindenburgom in zahteval zase pravice preko ustave in celo preko položaja predsednika nemške republike. Znano pa je tudi to, da se je Hitler le nerad odločil za to, da postavi lastno kandidaturo za državnega kancelarja, ker so njegovi cilji mnogo višji. Baje se je Hitler bal, da bi utegnila, če bi sam prevzel državno kancelarstvo, njegova najožja prijatelja Gregor Strasser in Josef Göbbels prevladati v stranki in jo naperiti proti njemu. To dejstvo potrjuje tudi okolnost, da skuša Strasser trenotno ustanoviti široko zasnovano sindikalno organizacijo nad vsemi strankami. Podpirajo ga pri tem njegov brat in bivši vodja Hitlerjevega generalnega štaba kapetan Stennes, kakor tudi skupina mladih nacionalističnih revolucijonarcev pod vodstvom pisatelja Zehrerja. Zanimivo je tudi, da se je Strasser z enakimi načrti približal tudi voditeljem krščanskih sindikalnih organizacij in da je imel sestanek z bivšim delovnim ministrom Stegerwaldom in s socijalnodemokratskim voditeljem Hoeltermannom.

Hitlerja so prevarali

Berlin, 16. avgusta. g. Adolf Hitler se v listu »Reinisch Westfällische Zeitung« pritožuje, da so ga po razgovoru z državnim kancelarjem zvabili še k državnemu predsedniku. Hitler pravi, da ni imel namena obiskati še državnega predsednika, toda v hotelu mu je državni tajnik dr. Meissner sporočil, da pri državnem predsedniku še ni bil storjen sklep glede odklonitve Hitlerjevih zahtev. Na to izjavo je šel Hitler k državnemu predsedniku in je bil izredno razočaran, ko mu je državni predsednik izjavil, da je zadeven sklep že gotov.

Glede bodočega stališča narodnih socialistov je izjavil Hitler med drugim: »Volitve z dne 31. junija so že jasno pokazale, kam bo in kam mora privesti Papenova vlada. Diktatura se da namreč zamisliti samo tedaj, če je nositeljica ljudske volje ali pa ima vsaj izglede, da bo v doglednem času priznana za nositeljico.«

Položaj v parlamentu

Berlin, 16. avgusta AA. Na podlagi najnovejše revizije zadnjih volitev bo štel novi nemški parlament 608 poslancev. Narodni socialisti bodo imeli 230 mest, socialni demokrati 133, centrum 75, nacionalna nemška stranka 37, bavarska ljudska stranka 22, nemška ljudska stranka 7, demokratska stranka 4, krščanska socialistična stranka (protestantski konservativci) 4, stranka nemških kmetovalcev 2, gospodarska stranka 2, württemberška agrarna zveza 2, nemška kmečka ljudska stranka 1, in Landvolk 1.

Pogajanja med centrumom in hitlerjevci

Berlin, 16. avgusta AA. Splošno pričakujejo, da bosta centrum ali pa narodni socijalisti še pred sestankom novega parlamenta skušala sestaviti parlamentarno vlado. Vsekakor pa pričakujejo pogajanja o sestavi pruske vlade in o izvolitvi predsednika pruskega ministrskega sveta. Kakor znano, je centrum naslovil na narodne socijaliste in na nemške nacijonalce poziv k sodelovanju v tem vprašanju. Pozvani stranki nista odbili centrumaške ponudbe.

Centrum po vsej priliki ne bo pripustil na Pruskem hitlerjevskega predsednika, ker bi imel le-ta prevelika pooblastila in možnosti ukrepov proti drugim strankam.

Hitler bo vodil, kakor zatrjujejo poučeni krogi, zaradi obljube, ki jo je dal predsedniku republike Hindenburgu, lojalno in legalno opozicijo. Prvotno sklicani sestanek vseh voditeljev in poslancev iz vseh nemških dežel je Hitler iznenada preklical. Sodijo, da bo skušal Hitler med tem najti osnovo za novo orijentacijo svoje politike.

Priprave za povratek bivšega cesarja

Berlin, 16. avgusta. AA. **Po poročilu lista »Berlin am Montag« je treba računati z bližnjim povratkom bivšega nemškega cesarja Viljema v Nemčijo.** Že delj časa se po poročilu tega lista vrše v Doornu posveti z raznimi nemškimi politiki in s predstavniki narodnih socialistov o tem, kako in kedaj naj se bivši nemški cesar vrne v Nemčijo. List trdi, da so ti posveti uspeli in da so bili vsi edini v tem, naj bi se nemški cesar začasno nastanil v gradiču Hohenfels v bližnji Koburga. Ta vest, pristavlja list, kroži v najverodostojnejših krogih.

Posebna sodišča že poslujejo

Berlin, 16. avgusta. AA. Posebna sodišča proti nasiljem so večinoma že ustanovljena. Ponekod so se že pričeli tudi prvi procesi zaradi javnih izgredov in nasilij. V Briegu že teče proces proti 15 osebam, udeležencem izgredov v okraju Ohlau. V Beuthenu se vodi proces proti članom narodnosocialistične stranke.

Kongres kmečke mladine slovanskih držav

Potreba sodelovanja slovanskih in vseh srednjeevropskih držav — Prihodnji kongres bo najbrž v Ljubljani

Praga, 16. avgusta. AA. ČTK poroča: V Bratislavi je zasedal preko praznikov četrti kongres kmečke mladine slovanskih držav. Kongres je bil danes zaključen. Kongresu je predsedoval poljski delegat Zaleski. Udeležili pa so se ga delegati iz Češkoslovaške, Jugoslavije, Bolgarske in Poljske ter odposlanci Lužiških Srbov in ruskih emigrantov. Kmetijski minister Bradač je pozdravil kongres v imenu predsednika češkoslovaške vlade Udržala in v imenu češkoslovaške agrarne stranke. Narodni poslanec in bivši minister Milan Hodža je predaval o sodobnem slovanstvu in o kmečkem pokretu. V resoluciji je kongres poudarjal potrebo vztrajnega kulturnega in zbliževalnega dela med slovanskimi kmetovalci. Sedanje krize pa ni moči rešiti brez sodelovanja med vsemi srednjeevropskimi državami. Resolucija opozarja na to, naj bi začasni zaščitni ukrepi posameznih slovanskih držav ne škodili interesom drugih slovanskih držav.

Prihodnji kongres bo najbrže v Jugoslaviji, in sicer v Ljubljani, ali pa na Bolgarskem.

Kongres mednarodne dijaške zveze

Riga, 16. avgusta. AA. Danes je bil tu zaključen kongres mednarodne dijaške zveze. Najvažnejši sklep kongresa se nanaša na izpremembo pravil, s katero so hoteli omogočiti pristop v zvezo še tistim narodom, ki doslej v njej niso bili zastopani. V novem upravnem odboru zveze bodo zastopani vsi nacionalni odbori s po enim zastopnikom. Prvo zasedanje tega odbora bo po vsej priliki za Božič v Švici, v Curihu ali pa v St. Moritzu. Dosedanji predsednik zveze Poljak Pozariski je podal ostavko, kongres pa ga je poprosil, naj ostane na tem mestu do sestanka širšega upravnega odbora. Prihodnji kongres bo l. 1933 v Benetkah. Kongres je s posebno resolucijo pozval tiste države, ki so svoj čas izstopile iz zveze, naj se v njo vrnejo, ker so zdaj poravnani nekdanji spori.

Angleški prestolonaslednik na Krfu

Krf, 16. avgusta. AA. Semkaj je z letalom prispel angleški prestolonaslednik s svojim bratom. Spremljalo ga je troje letal angleške letalske družbe. Po prihodu sta se angleška princa vkrcala na poveljniško ladjo angleškega sredozem. brodovja »Queen Elisabeth«. Angleški prestolonaslednik je obvestil grška oblastva, da se ne more udeležiti nobene prireditve. Hoteli na Krfu so polni gostov iz vseh krajev Grčije, ki bi radi videli angleška princa.

Prizivna razprava zoper Gorgulova

Pariz, 16. avgusta. AA. Kasacijsko sodišče bo 20. avgusta razpravljalo o pritožbi Pavla Gorgulova proti razsodbi porotnega sodišča, ki ga je obsodilo na smrt zaradi umora predsednika republike Paula Doumerja. Član kasacijskega sodišča je že sestavil poročilo o tej pritožbi in predlaga, naj jo kasacijsko sodišče odbije, ker je brez podlage.

Razne katastrofe

Salamanca, 16. avgusta. AA. V vsej pokrajini so divjali hudi viharji. Povzročili so tako ogromno škodo, da so morale vojaške čete priskočiti na pomoč.

Newyork, 16. avgusta. č. Spričo katastrofalnega viharja v državi Texasu je doseglo število človeških žrtev po poslednjih vesteh 25. Nad 150 oseb je bilo hudo ranjenih. Vihar je ponekod pretrgal telefonske in brzojavne vezi, tako da število žrtev iz posameznih krajev, ki so odrezani od sveta, še ni znano.

London, 16. avgusta. AA. Večurni požar je upepeli 5 nadstropno poslopje, ki je pripadalo stavbam wimbledonske razstave. V poslopju je bilo skladišče hišne oprave.

Ministrski predsednik na odmoru v Sarajevu

Sarajevo, 16. avgusta. n. Ministrski predsednik dr. Milan Srškić je s svojo rodbino prispel v Sarajevo in se nastanil v hotelu »Bosni«. Ostal bo več dni v Sarajevu na odmoru.

Tiranski ameriški poslanik na Cetinju

Beograd, 16. avgusta. p. Iz Cetinja poročajo, da je prispel tja ameriški poslanik v Tirani g. Bernstein v družbi našega poslanika v Tirani g. Djonovića. Poslanika sta posetila naša primorska mesta. Ameriški poslanik je bil tudi na neki sokolski svečanosti. Novinarjem je izjavil, da so naši primorski kraji izredno lepi in da bo vsako leto porabil priliko, da preživi svoj odmor na naši jadranski obali.

Pomočnik direktorja drž. železnic v Ljubljani

Beograd, 16. avgusta. p. »Službene Novine« objavljajo kraljev ukaz, s katerim je imenovan g. Svetolik Gajić, dosedanji načelnik gospodarskega oddelka pri generalni direkciji državnih železnic, za pomočnika direktorja državnih železnic v Ljubljani.

Odlikovanje

Beograd, 16. avgusta. p. S kraljevim ukazom je bil odlikovan z redom Jugoslovenske krone II. stopnje Mihajlo Knežević, pomočnik ministra za javna dela.

Iz poštne službe

Beograd, 16. avgusta. p. Marija Stebe pri pošti Maribor I. je upokojena. Olga Mozarič pri pošti Ljubljana IV. je premeščena na pošto Bled II., Marija Globočnik iz Ribnice k pošti Ljubljana I., Ivan Jamnik in Karel Srebrnik s pošte Maribor II. k pošti Maribor I.

Napredovanje v železniški službi

Beograd, 16. avgusta. p. »Službene Novine« objavljajo ukaz o napredovanju velikega števila prometnih uradnikov pri vseh direkcijah državnih železnic. Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani so napredovali v oddelku za računovodstvo Adolf Hilmajer za višjega tajnika v 5. kategoriji, kontrolorja Janez Šturm in Alojzij Veber za višja kontrolorja ter administrativni uradniki Apolonij Brumen, France Kovačič in Evgen Sila za kontrolorje.

Lesna konferenca na Dunaju

Beograd, 16. avgusta. p. Dne 8. septembra se prične na Dunaju konferenca zastopnikov srednjeevropskih držav. Konferenca bo posvečena ureditvi vprašanja o izvozu lesa iz posameznih srednjeevropskih držav. Na Dunaju bodo poskusili poslednjič izvesti poskus, da se doseže sporazum o sanaciji lesnih trgov.

Grda afera v Avstriji

Bivši osebni zaupnik cesarja Karla in sedanji zaščitnik frankovskih teroristov je bil aretiran zaradi falzifikacije

Dunaj, 15. avgusta.

Zadnje dni razburja ves Dunaj in sploh Avstrijo škandalozna afera tako zvanega ministrskega pisma. Dunajsko in provincijsko časopisje dnevno poroča podrobnosti te zadeve, ki se je res presenetljivo razvila. Stvar sama je gotovo kriminalistično zanimiva, toda njen glavni pomen leži v osebah, ki so prizadete.

Za nas bi ta afera ne imela več pomena, kakor kaka druga premetena goljufija. Toda pomembna je za našo javnost, ker nam kaže, kake vrste ljudje so soodločevali usodo narodov bivše Avstrije. V središču škandalozne afere stoji namreč zaupnik in prijatelj zadnjega cesarja, sekcijski šef baron Albin Schager-Eckartsau.

»Ostrauer Morgenzeitung« je objavila dopis, ki ga je baje pisal minister za trgovino in promet Eduard Heinl in iz katerega naj bi izhajalo, da se je ta minister ob priliki sklepanja pogodbe za dobavo ruhrskega premoga pogodil in sprejel visoko provizijo — podkupnino. Minister Heinl se je seveda takoj postavil v bran in je mobiliziral policijo in sodišče. Preiskava je tekla naprej proti Ervinu Kaufmannu sošefu premogovne tvrdke Königer & Sohn, ki je očitala ministru sprejem podkupnine.

V preiskavi je bil zaslišan kot priča baron Schager, ki je izjavil, da je sprejel izvirno pismo od nekega dr. Dostala in da mu je ta pristnost pisma tudi pismeno potrdil. Dostalu je baje plačal za ministrovo pismo 5000 šilingov, ki jih je v to svrho sprejel od Kaufmanna.

V teku preiskave pa so se kmalu pojavila občutna nesoglasja. Dognalo se je, da češkoslovaški vladni svetnik dr. Dostal, na katerega je letel sum, ni imel s celo zadevo nobenega posla, da nikdar ni izročil Schagerju kakega ministrovega pisma, in da tudi ni sprejel nagrade 5000 šilingov. Dunajski policiji se je posrečilo dognati, da je bilo ministrovo pismo pisano na Mercedes stroju, ki je bil v Schagerjevi pisarni in na papir, kakor ga je uporabljal Schager. Končno je policija erurirala tudi tiskarno, v kateri je dal tiskati Schager glavo pisma: »Der Bundesminister für Handel und Verkehr.«

Pod težo teh dokazov se je Schager zrušil in je končno brez pridržka priznal, da je on sam potvoril pismo, ki naj bi ga bil pisal minister Heinl; enako je sam napisal tudi dozdevno Dostalovo pismo. Dal si je tudi izplačati za tako zvano ministrovo pismo 5000 Din od gori navedenega Kaufmanna, ki je menda verjel, da je pismo res originalno.

S tem je zadeva sama v bistvu pojasnjena in bo končno besedo izpregovorilo sodišče. Pečati pa se je treba še z osebo moža, ki je za 5000 šilingov zagrešil premišljeno, skrbno pripravljeno goljufijo ne meneč se za to, da je morala pod tem sramotnim dejanjem trpeti čast in politična reputacija ministra Heinla.

Baron Albin Schager-Eckartsau je uvižal velik ugled v najvišjih dunajskih krogih. Saj je bil znan kot prijatelj in zaupnik bivšega cesarja Karla, ki mu je ob svoji abdikaciji celo poveril upravo cesarskega rodbinskega fonda.

Schagerjevo življenje je precej pestro in nikakor ne priča o njegovi značajnosti in doslednosti. Kot visokošolec se je odlikoval s posebno nemškonacijonalnostjo protiavstrijske smeri in je sodeloval ob priliki neke burševske demonstracije pri zažiganju črnožolte zastave. To ga pa ni oviralo, da ne bi malo let kasneje vstopil v službo pod isto zastavo, katero je bil sežigal. Postal je avditor v avstrijski vojski. Napredoval je naglo in je bil med vojno justični referent v armadi nadvojvode Evgena. Kot takega se ga še spominjajo mnogi takratni vojaki. Z delom, ki so ga opravljali v vojni voditelji vojaških sodišč, se je Schager tako proslavil, da je bil poklican v vojno pisarno cesarja Karla, kjer je avanziral do sekcijskega šefa. Kmalu se je cesarju Karlu tako priljubil, da je postal njegov zaupnik in svetovalec in da je imel priliko vplivati na razne usodne odločitve. Še po prevratu je imel stike s cesarjem in ga je v prognanstvu večkrat obiskoval. Zato se je doma seveda najprej skušal uveljaviti v monarhistični stranki, vendar se ga je ta skupina kmalu naveličala. Nato se je vrnil v nemškonacijonalno gibanje. Pikantna je še nastopna podrobnost. Znani voditelj monarhistične stranke, polkovnik Wolf je, — kakor to sam pripoveduje, — pred leti obdolžil Schagerja, da je bil zapleten v Windischgrätzovo afero ponarejanja francoskih frankov. Schager je vložil proti njemu tožbo zaradi žaljenja časti, Wolf pa je bil oproščen.

To je bil mož, ki zdaj pričakuje kazni za svoje infamno dejanje. Bridki spomini morajo obhajati zlasti Slovence, ki so ječali pod strahovlado vojaških sodišč, pri katerih so odločevali kot voditelji ljudje Schagerjeve moralne kvalitete. In kaj naj rečemo o državi, kjer so na najvišjih mestih in na prestolu samem našli veljavo razni Schagerji? Ni čuda, da je morala propasti in da je našla neslaven konec. Tlačeni narodi so se osvobodili. Pa vedno je še najti ljudi, ki vzdihujejo po onih časih, ki se več ne povrnejo. Tem laudatorjem temporis acti smo še posebej zapisali pričujočo zgodbo avstrijske glorije v trajen spomin.

—ln.

Zbor slovenskih gasilcev v Slovenjgradcu

Mogočna proslava 60-letnice slovenjgraških gasilcev

Slovenjgradec, 15. avgusta

Letošnji pokrajinski zlet Jugoslovenske gasilske zveze se je vršil na naši severni meji v zavednem Slovenjgradcu, ki je praznoval jubilej svojega gasilskega društva: 60 let, odkar je bilo društvo ustanovljeno, jubilej, s kakršnim se morejo ponašati le redka društva v državi. Proslavi, ki ji je dal posebno slavnostni okvir pokrajinski zlet JGZ, je bil lep poudarek blagoslovitev novega društvenega prapora in motornega agregata in pa velika udeležba občinstva, zastopnikov državnih, cerkvenih in političnih oblastev. Posebne pozornosti so bili deležni narodni poslanci, ki so se odzvali povabilu v častnem številu in so nekateri dospeli celo s skrajnega juga naše države.

Vse tri dni slavnosti, ki so se vršile pod pokroviteljstvom narodnega poslanca za slovenjgraški okraj, ministra v pokoju dr. Bogumila Vošnjaka, je bilo najkrasnejše vreme. Že v soboto popoldne je bil sprejem delegatov JGZ, načelstvo s starosto Josipom Turkom pa je prispelo iz Ljubljane in Celja z avtomobili.

Zvečer je bila po mestu povorka z baklado in podoknice kumicam brizgalne in prapora gospem Vošnjakovi, Bratkovičevi in Pirnatovi. V sokolskem domu se je nato vršil prijateljski sestanek, na katerem je vse udeležence pozdravil načelnik šolski upravitelj Leopold Kovač.

Nedeljska proslava se je pričela zgodaj zjutraj z budnico. Vsi gasilci okoliških društev, ki so že dospeli v soboto in nedeljo zjutraj z vlaki in avtobusi, so se zbrali na postaji, da sprejmejo častne goste, ki jih je pripeljal posebni vlak iz Celja z malo zakasnitvijo ob 10.30. Z njim so se pripeljali dr. Vošnjak s tovariši iz narodne skupščine tajnikom dr. Jevremovičem, Nikolo Sokolovićem iz Grubišnega polja, Jovanom Misirličem iz Pirota, Nikolo Hribarjem, Gjorgjem Parabucskim iz Titela v Vojvodini, Stepanovim in Dušanom Antonijevičem iz Kruševa v Južni Srbiji in drugimi. Na kolodvoru so goste pozdravili načelnik Kopač, sreski podnačelnik Eiletz, župan dr. Bratković in zastopniki domačih društev in korporacij. V imenu narodnih poslancev se je za prisrčen sprejem zahvalil poslanec Nikola Sokolović, ki si je s svojim temperamentnim govorom takoj pridobil simpatije vseh.

Ko je po kratkem času prispel še drugi vlak z udeleženci, je krenila povorka z godbami in društvenim praporom na čelu v mesto v župno cerkev, kjer je bral slavnostno mašo škof dr. Ivan Tomažič ob asistenci dekana Čižeka in domače duhovščine. Po maši je škof dr. Tomažič opravil blagoslovilne obrede pred cerkvijo. Mala Marija Kopačeva je nagovorila škofa s prigodnico, ki jo je za to priliko sestavil Fr. Ks. Meško in mu izročila velik šopek rož.

Vse navzoče je nato nagovoril načelnik Kopač in se v imenu društva in župe zahvalil za poset škofu dr. Tomažiču, kumicam gospem dr. Vošnjakovi, dr. Bratkovičevi in dr. Pirnatovi, pokrovitelju dr. Vošnjaku in njegovim tovarišem poslancem, zastopniku bana in sreskega načelstva g. Eiletzu, rojaku generalnemu direktorju dr. Konradu Šmidu, tovarišem iz Avstrije, priljubljenemu starosti JGZ Josipu Turku, članom zveznega starešinstva in zveznega odbora, nar. posl. tov. Hribarju, predsedniku Hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice, zastopniku sreske organizacije JRKD Šentjurcu Ferdu, zastopniku SKJ dr. Vinku Železnikarju, zastopniku CMD Milošu Grmovšku, Franju Goršiču od Tujsko prometnega društva, sodniku Tominšku in drugim. Z glasnim pritrjevanjem je bila pri tej priliki poslana vdanostna brzojavka prvemu pokrovitelju vseh naših gasilcev Nj. Vel. kralju.

V imenu šolske mladine je pozdravila gasilce učenka Marija Tretjakova, ki jo je za govor, kakor prvo, vzorno pripravila učiteljica Arnuševa. Deklice v belih oblačilih pa so zastopnikom in delegatom poklonile šopke rož. Besedo je povzel slovenjgraški župan, tajnik društva dr. Alojz Bratkovič. V jedrnatem govoru je poudaril kakega pomena je gasilstvo vobče, predvsem še za obmejni Slovenjgradec, ki je bil že tolikorat žrtev požara.

Za njim je govoril domači poslanec dr. Bogumil Vošnjak, ki je v uvodu opravičil ministra za telesno vzgojo dr. Dragana Kraljeviča, ki je bil zadnji trenutek zadržan. Nato je nadaljeval:

Prevzvišeni g. knezoškof, dragi Slovenjgrajčani, dragi gasilci, tovariši poslanci in gostje! Slovenjgradec, to slovensko mesto s svojo tisočletno prošlostjo, slavi danes redko slavnost, kakoršne morebiti ni bilo v toku njegove zgodovine. In predvsem moramo poudarjati, da je to slavnost dela, bratske solidarnosti, socijalnega čustva, samopomoči in javne službe, službe skupnosti, narodu in državi. Šest desetletij je minilo, odkar je v tem prijaznem mestu, ob vznožju Pohorja in Urške bilo ustanovljeno gasilsko društvo. Res je, da so bile tedaj čisto druge razmere. Pa ena vez veže ustanovitelje slovenjgraških gasilcev z nami. To je globoko čustvo, da je človek v društvu in da mu je dolžnost pomagati človeku-sotrpinu v nevarnosti in težavi. Eden za vse, vsi za enega! Na tem načelu sloni ves državni in družabni red.

Samopomoč je bila od nekdaj črta slovenskega narodnega značaja. To smo dokazali v zadrugarstvu, ki se je začelo razvijati mnogo prej med Slovenci, kakor med ostalimi Jugosloveni, saj je bila že pred petdesetimi leti osnovana prva zadružna zveza na slovanskem jugu, v Celju.

Ali ni tudi gasilstvo tak lep dokaz samopomoči, pomoči bližnjemu? V veliki Jugoslaviji ste vi organizirani v strnjene junaške vrste. Jugoslovenskemu gasilstvu kot nositelju jugoslovenske državne in narodne misli moj prisrčen poslanski pozdrav! To je dan slavja javne službe. Prostovoljno, neprisiljeno služiti celoti, državi in narodu, svojemu bližnjemu, to je ideal, ki ne bo nikdar zastaral, ki bo vedno svetel, osrečujoč, plemenit in velik. Taki predhodniki, taki glasniki javne službe ste vi. Država in družba brez tega svetlega ideala javne službe je posvečena smrti. Ta ideal javne službe v drugi obliki je ob času svetovne vojne vodil jugoslovenske vojake od zmage do zmage in do ustanovitve Jugoslavije, ta ideal v dneh miru bo stvoril čudeže socialne solidarnosti, samopomoči, in omogočil srečno skupno življenje nas vseh brez razlike vere in plemena. Nešteviln rodovi in žrtve so osnovali Jugoslavijo, državo enakopravnosti in državljanske enakosti. Jugoslavija je tu in tu tudi ostane, na veke nerazdeljiva, na veke srečna in pravična. Bog živi naš zedinjeni narod, Jugoslavijo, viteškega vladarja Aleksandra I.

Govorili so še sreski podnačelnik Eiletz, starosta JGZ Josip Turk, dr. Jevremović, ki je čestital Slovenjgradcu, da ima za zastopnika poslanca dr. Vošnjaka, Parabucski, ki je govoril o verski strpnosti Jugoslovenov in Antonijević, ki je govoril o društvenem in organizatornem zmislu Slovencev, posebno še naših gasilcev, ki so lahko vsem za vzor.

Ob 13. je bil na trgu mimohod. Spredaj so nosili zastavonoše prapore društev iz Maribora, Celja, Mežice, Gaberja pri Celju, Šoštanja, Trbovljain Slovenjgradca. Spredaj so korakale samaritanke iz Velenja in Turjaka, za njimi pa 30 društev z okrog 800 gasilci. Zaključili so dolgo vrsto gasilci na kolesih. Sodelovale so gasilske godbe iz Mežice, Št. Ilja in Šoštanja.

V hotelu Goll se je nato vršila slavnostna seja, ki jo je vodil starosta Turk. Načelnik Kopač je podal zgodovino društva od ustanovitve in so bile prebrane številne pismene in brzojavne čestitke, med drugimi bana dr. Marušiča, predsednika višjega deželnega sodišča dr. Antona Rozine, poslanca Prekorška, zveze češkoslovaških gasilcev in drugih.

Sreski podnačelnik je nato odlikoval za nad 25letno zvesto gasilsko delovanje g. Gošarja z zlato, gasilce, Mežo, Kristana, Kolmana, Kaca, Gamsa in Falo pa s srebrno svetinjo. Pri tej priliki so bili z društvenim in župnim zaslužnim križcem odlikovani minister dr. Kraljevič, dr. B. Vošnjak, Josip Turk, Vengust Jernej, Musek Ludovik, Pristovšek Franjo, Pristovšek Stanko, Gologranc Konrad, Voller Ivan, Kopač Leopold, Hmelina Drago, Ferk Miroslav, podstarosta hrvatsko-slavonske vatrogasne zajednice Hribar, poveljnik celjskega društva Košir, Kristan Ivan, Fale Franc, Meža Franc, Pogorevčnik Luka, Lipovnik Vinko, Potučnik Anton in Kranjc Alojzij. Prav tako so bili odlikovani člani odbora: Kopač Leopold, dr. Bratkovič Alojz, Vyborny Vekoslav, Eiletz Franc, Kuhar Franc in Kavs Ivan.

Po banketu, ki so se ga udeležili škof dr. Tomažič, narodni poslanci, zastopniki gasilskih društev in zveznega načelstva ter zastopniki lokalnih organizacij, se je popoldne vršila na sejmišču veselica, ki je združila v neprisiljeni zabavi vse goste in so imeli gospodje narodni poslanci priliko spoznati prebivalstvo na našem severu v vsem njegovem iskrenem narodnem in patrijotičnem žitju. Posebni vlak je ob 22.30 odpeljal večino gostov proti Celju in Ljubljani, narodni poslanci in nekateri drugi gostje pa so sončni ponedeljek porabili za izlete na Urško govo in v bližnje lepe obmejne kraje. Pokrajinski zlet s proslavo obletnice je bil za našo severno mejo dogodek, ki bo ostal tamkajšnjemu ljudstvu trajno v spominu.

Srečen skok iz drvečega avtomobila nad prepadom

Nova limuzina, na kateri so popustile zavore, je strmoglavila v prepad Šofer se je v zadnjem hipu rešil z odskokom

Kamnik, 16. avgusta.

V ponedeljek se je že v mraku vračala zadnja turistovska družba iz Kamniške Bistrice proti Kamniku. Ko je nekako ob pol 21. uri korakala po turistovski pešpoti proti mestu, je začula signal avtomobilske hupe, ki se je neprestano ponavljal. Družba je sklepala, da vozi avtomobil po klancu in opozarja eventuelne potnike, naj se umaknejo, ali pa stoji kje in s signalno kliče ljudi. Vsi so zato pospešili korak. Malo pred nekdanjimi galerijami so v veliko začudenje zagledali v strugi Bistrice luč avtomobilskih reflektorjev, ki so razsvetljevali ozko temno sotesko. Videli so, da leži v strugi Bistrice globoko pod njimi velik avtomobil. Hitro so se nekateri spustili po strmem bregu navzdol, prepričani, da so se ponesrečili tudi potniki. Avtomobil pa je bil prazen. Nekateri so v njem takoj spoznali vozilo nekega premožnega Zagrebčana, ki je skoraj vsak teden enkrat z veliko brzino pasiralo Kamnik. Glas njegove hupe je bil prav tak, kakor ga ima ljubljanski reševalni avto.

V tem pa se je ostali del družbe sešel z Zagrebčanom g. Jurkovičem, ki je v isodnem času vozil avtomobil. Povedal jim je kako je prišlo do nesreče. Vračal se je iz Kraljevega hriba proti Kamniku, na strmem klancu pa je s strahom opazil da so popustile vse zavore. Zato je s hrupo dajal znake, da bi se vsi umaknili s poti pred drvečim vozilom. K sreči ni bilo na poti nikogar, zadnji turisti pa so šli za avtomobilom. Ko je privozil s strmega klanca na cesto, ki je zgrajena po turistovski poti proti Galerijam, je zaman skušal ustaviti drveče vozilo. Cesta je tod dovolj široka in vožnja po njej ni prav nič nevarna, čeprav ima kakih 10 ovinkov. Padec proti Galerijam je zelo majhen, tako da je cesta skoraj ravna. Na levi strani je zasekana v par metrov visok nasip, na desni pa zija 30 metrov globok prepad. Toda avtomobil, ki je z veliko brzino prihrvel po klancu, je držal hitro naprej, in ga ni bilo mogoče ustaviti. Šofer je z veliko prisotnostjo duha spoznal, da bo na prvem večjem ovinku sfrčal v prepad, zato je skočil in se zaletel proti nasipu na levi strani, odkoder se je odbil čez cesto na desno stran in se k sreči ujel na samotnem drevesu tik nad prepadom. Imel je res izredno srečo. Avtomobil je na ovinku zletel čez 30 metrov visoko navpično skalno steno, se v zraku obrnil, padel na nasprotni breg in nato padel na vsa štiri kolesa v strugo, pravokotno na tok vode, tako da je obrnjen proti smeri, od katere je privozil.

Avtomobilist je pri skoku ostal skoro nepoškodovan. Dobil je le nekoliko udarcev, vendar je še peš nadaljeval pot proti Kamniku. O nezgodi je obvestil lastnika avtomobila. Izredna sreča je bila, da zavore niso odpovedale že prej, saj je komaj pred 2 urama vozil avtomobil večo družbo po isti poti v Ljubljano, nato pa se je sam vrnil do Kraljevega hriba in takoj zopet nazaj proti Ljubljani. V prvem primeru bi nezgoda zahtevala več človeških žrtev.

Danes so ves dan ogledovale ponesrečeni avto cele družbe Kamničanov. Vozilo je znamke Mercedes Roal, še skoraj čisto nova zaprta limuzina. Prevozila je komaj 13305 km. Z vrha ceste je videti, kakor da ni prav nič poškodovana, vendar ima razbit prednji del in poškodovano mašinerijo, med tem ko karoserija ni utrpela velikih poškodb. Svetilke so svetile še do jutra, ura pa še vedno gre. Vozilo bodo s težavo spravili iz globoke struge.

Tajinstven umor burbonskega princa v Parizu

Pariz, 16. avgusta s. Policija je našla danes dopoldne v nekem majhnem hotelu blizu palače Royal v mlaki krvi starega moža, ki je imel grlo prerezano z britvijo. V umorjenčevi suknji so našli legitimacijo z naslednjimi podatki: Princ Edgar Bourbonski, sin Alice Bourbonske, rojen dne 19. novembra 1870, v Rosensteinu (po drugi verziji se imenuje ta kraj baje Ranzelstein), zasebnik, narodnost: inozemec. Kmalu nato se je javila na policijskem komisarijatu v palači Royal neka stara ženska, ki je samo sebe obdolžila, da je usmrtila bourbonskega princa, ki je stregel njej po življenju in jo je malo prej z britvijo ranil na nogi. Ženska je rojena l. 1852. blizu Saragosse in se imenuje Ana Szandelara. Policija je uvedla preiskavo o tajinstvenem umoru, vendar do sedaj ni mogla dobiti točnih podatkov ne o umorjencu niti o tem, kako je bil prav za prav umor izvršen.

Lindbergh je dobil drugega sinčka

Newyork, 16. avgusta. g. Žena prekooceanskega letalca Charlesa Lindbergha je davi na podeželskem posestvu v Hopewellu, kjer se je odigrala znana tragedija z Lindberghovim detetom, povila drugega sina. Mati in otrok sta zdrava.

Nesreča poštnega parnika v Atlantiku

Pariz, 16. avgusta. s. »Intransigeant« poroča, da je baje v soboto zašel v vihar in se potopil poštni parnik družbe Generale Aeropostale, ki opravlja poštno službo med Južno Ameriko in Afriko in na katerem je bilo 22 mož posadke. Parnik je bil na poti iz Port Natala v Takar v Afriki.

Prometne žrtve dvojnega praznika v Franciji

Pariz, 16. avgusta. AA. Po mnenju lista »Matin« pomenijo prometne nesreče, ki so se pripetile 14. in 15. avgusta po raznih francoskih krajih, pravo katastrofo. Tako n. pr. je včeraj v Parizu in v okolici izgubilo življenje 14 oseb, 20 pa je dobilo hude rane. Po vsej Franciji pa so prometne nesreče zadnjih dveh dni zahtevale nad 50 človeških žrtev, 116 oseb je bilo ranjenih, večina teh pa ne bo ostala pri življenju, tako da bo število mrtvih še mnogo večje.

Huda vročina v Nemčiji

Berlin, 16. avgusta. AA. Po vsej Nemčiji pritiskajo čez dan nenavadno visoke temperature. V Berlinu so včeraj merili 35 stopenj v senci. V vzhodnih krajih bo vročina še nekaj časa trajala. Ponekod so bile hude nevihte, ki pa še niso ozračja zadosti ohladile.

Berlin, 16. avgusta. s. Neznosna vročina ki je v zadnjih dnevih dosegla v Berlinu 35 stopenj v senci in 45 stopenj na solncu, je povzročila rekordno porabo vode. Včeraj je bilo v Berlinu porabljenih nič manj kot 662 milijonov litrov vode. Da bi bila vročina po cestah vsaj nekoliko bolj znosna, je škropilo od sobote dalje neprenehoma 200 vodnih avtomobilov mestne ulice, za kar so porabili dnevno 25 milijonov litrov vode.

Potresi

Pariz, 16. avgusta. AA. Po poročilu iz Buenos Airesa je bil v pokrajinah Mendoza in San Juana močan potres. Število ljudskih žrtev še ni znano, ker so prekinjene s potresnim ozemljem vse zveze.

Atene, 16. avgusta. AA. Nocoj je bil na vsem grškem kontinentu prav močan potres. Materijalna škoda je ponekod velika. Človeških žrtev pa ni bilo.

Kongres zveze železničarjev zaključen

Ljubljana, 16. avgusta.

Za kongres Zveze železničarjev, ki se je od nedelje do danes vršil v Ljubljani, se je snoči v opernem gledališču gostom in delegatom na čast vršila predstava Cankarjevega »Hlapca Jerneja« v znani uspeli Delakovi priredbi. Gledališče je bilo vkljub vročemu avgustovemu vremenu skoraj zasedeno. Pred začetkom sta dva člana »Delavskega odra« v francoščini in v esperantu obrazložila vsebino in pomen dela, potem pa je zbor odigral »Hlapca Jerneja« med burnim navdušenjem občinstva. Človeku, ki je videl premijero, se je moralo zdeti, da je predstava vkljub novim, lepim Ravnikarjevim diapozitivom ta čas nekoliko padla. Čutila se je nekakšna utrujenost morda od sobotnega gostovanja v Zagrebu. Toda občinstvo je z nezadržanim priznanjem sprejelo stvar.

Danes se je ob 9. dopoldne kongres nadaljeval. Delegati so izglasovali absolutorij dosedanjemu odboru, potem pa se je razvila živahna debata o vprašanju železniških upokojencev. Posamezni govorniki so grajali, da kronski upokojenci, rentniki in miloščinarji še zdaj niso izenačeni z upokojenci po novem zakonu in da je bil ukinjen nekdanji pokojninski fond. Kongres je sklenil, da odpošlje deputacijo na vsa odločujoča mesta z zahtevo, da se ustanove samostojni pokojninski fondi, kakršni so že nekdaj obstajali, in da naj tem fondom načelujejo paritetne uprave.

Popoldne se je razpravljalo o položaju železničarjev na bosanskih industrijskih železnicah. Tajnik Zupančič iz Banjaluke je slikal razmere privatnega prometnega delavstva v Bosni. V Ljubiji n. pr. so delavci zaposleni največ po 8 dni v mesecu, skoraj pri vseh industrijah pa izplačujejo mezde samo v naturalijah, ali pa jih ostajajo dolžni. Kongres je tudi v tej zadevi sklenil poslati deputacijo v ministrstva za šume in rudnike, za socialno politiko in za promet, da bi se uradno pokrenila izvedba obrtnega zakona in zakona o železnicah z javnim prometom ter sklenitev kolektivnih pogodb.

Pri razpravljanju o reorganizaciji zveze je kongres sklenil, izpopolniti dosedanja pokrajinska tajništva v Beogradu, Zagrebu, Banjaluki in ustanoviti nov sekretarijat v Sarajevu. Centrala ostane še v bodoče v Ljubljani. Obenem bo zveza ustanovila svoj posmrtninski fond in fond za brezposelne podpore. Glasilo »Železničar« bo po novem letu začelo izhajati enotno v slovenščini in srbohrvaščini.

Na koncu je bil izvoljen nov centralni odbor, v katerega so z malimi izpremembami prišli skoraj vsi dosedanji odborniki s predsednikom Blažem Koroščem na čelu. Okrog 18. ure se je kongres zaključil. Mednarodni delegati so se že zjutraj odpeljali na Bled in v Bohinj in se navžili lepot naše Gorenjske, jutri pa se deloma vrnejo domov, deloma pa obiščejo še naš Jadran.

Kongres »Svobode«

V ponedeljek se je v dvorani palače OUZD v Ljubljani vršil kongres splošnega delavskega izobraževalnega društva »Svobode«, na katerem so se zbrali delegati 35 podružnic iz vse dravske banovine, pa tudi zastopniki delavskega prosvetnega gibanja iz ostalih delov države. Kongres se je otvoril ob 9. dopoldne in je trajal do večera. Vodil ga je predsednik g. Ciril Štukelj.

Iz poročila centralnega odbora je razvidno, da bo »Svoboda« prihodnje leto praznovala dvajsetletnico. Ustanovljena je bila leta 1913. po razpustu »Vzajemnosti«. Članstvo »Svobode« je v zadnjem letu kljub krizi naraslo, kar priča o tem, da se delavstvo zaveda, kako je prav težki gospodarski položaj čas za notranjo, duševno poglobitev.

Program bodočega vzgojnega dela je na kongresu obrazložil dr. Jelenec. O umetniških prireditvah je poročal režiser Delak, ki je podal ostro kritiko dosedanjih prosvetnih večerov. Zahteval je, da se vse te prireditve čim bolj približajo delavstvu.

O vprašanju delavskega sporta je bila na predsednikov predlog sprejeta resolucija, ki nalaga »Svobodi«, naj poleg nogometa, ki doslej prevladuje, goji tudi plemenitejše sportne panoge, turistiko, smučanje, plavanje, lahko atletiko itd. Vsi delavski sportni klubi naj se organizirajo v posebni »Delavski sportni zajednici«.

Sprejeta je bila tudi sprememba pravil. »Svoboda«, ki je bila doslej razširjena samo na področju dravske banovine, razteza po novih pravilih svoje delo na vso državo in je svoj naslov oficijelno prevedla tudi v srbohrvaščino. Za posamezne okraje se predvidevajo posebne pokrajinske uprave. V Zagrebu je pokrajinsko tajništvo že začelo poslovati.

Dosedanji odbor je bil brez večjih sprememb ponovno izvoljen. Tajniško mesto je prevzel odvetnik dr. Jelenec

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za sredo: Nobene bistvene spremembe sedanjega vremena; nevihte pa bodo zmerom češče.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

V. razred.

Dne 12. avgusta 1932 so bili izžrebani naslednji dobitki:

Din 8.000 št. 69.442.
Din 5.000 št. 98.693.
Din 3.000 št. 22.787, 88.225.
Din 2.000 št. 4.424, 35.543, 23.409.
Din 1.000 št. 4.426, 4.428, 4.490, 5.968, 5.981, 10.854, 13.007, 13.040, 13.068, 13.069, 19.501, 19.550, 23.472, 31.102, 31.123, 35.504, 37.007, 42.502, 42.587, 45.716, 45.763, 51.558, 51.571, 51.589, 52.209, 52.298, 54.216, 54.219, 54.254, 58.332, 58.361, 62.211, 62.235, 62.299, 65.311, 65.317, 65.324, 65.326, 69.453, 73.389, 80.248, 81.724, 84.429, 84.440, 84.471, 84.495, 84.496, 86.601, 86.629, 86.642, 86.660, 88.223, 88.251, 88.289, 93.047, 98.604, 98.623, 98.640, 98.649, 98.661.

Dne 13. avgusta 1932 so bili izžrebani naslednji dobitki:

Din 8.000 št. 23.407.
Din 5.000 št. 58.093.
Din 3.000 št. 42.525, 62.275.
Din 2.000 št. 58.344.
23.408, 23.451, 31.144, 37.027, 37.052, 42.521, 42.584, 42.591, 45.722, 45.735, 52.279, 54.277, 23.408, 23.451, 31.144, 37.027, 37.052, 42.521, 42.582, 42,591, 45.722, 45.735, 52.279, 54.277, 54.289, 58.310, 58.385, 62.251, 62.282, 65.334, 69.428, 69.462, 73.353, 73.371, 73.400, 75.602, 75.644, 84.422, 86.637, 86.678, 88.244, 88.292, 98.613, 98.624, 98.633, 98.637, 98.652, 98.664.

Žrebanje se bo vršilo vsak dan do 4. septembra in bodo največji dobitki izžrebani šele h koncu žrebanja.

Izžrebane srečke zamenjamo za nove, tako da ima vsak igralec priliko igrati do konca, to je na največje dobitke.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Kmetski praznik na Krškem polju

Minister dr. Albert Kramer po sprejemu dopoldne na razstavi živine in konj v Krškem. Od leve na desno univ. prof. dr. Ljudevit Böhm, narodna poslanca Ivan Prekoršek in Hadži Todor Dimitrijević, župnik Janko Barlé, načelnik Zidanšek, minister dr. Kramer in nato ocenjevalna komisija z narodnim poslancem Lovrom Petovarjem. Desno zadaj leskovški dekan g. Kurent

Gosto strnjena množica z napeto pozornostjo in živim odobravanjem spremlja izvajanja govornikov

Posledice strahotnega neurja okrog Sevnice

Ves po toči in viharju uničeni okoliš se vidi danes kot bojišče po hudi bitki

Sevnica, 16. avgusta.

Preteklo sredo malo pred 19. uro se je na vzhodu Sevnice na mah zatemnilo nebo s črnimi oblaki, ki niso dali slutiti ničesar dobrega. Zdajci je zapihal strahovit vihar in pričela je padati toča v debelosti od oreha do kurjega jajca.

Okoliš, ki je bil prizadet od viharja in toče, obsega tri politične občine, in sicer Blanco, ki je utrpela največ škode, Zabukovje in Sevnico. Neurje se je pričelo v Zalogu v občini Zabukovje ter je šlo čez Mrzlo planino, Trnovec in Poklek, od tam pa proti vzhodu čez del občine Studenca in dalje čez Čanje, Žigarski vrh, Žabjek, Sevnico in Metni vrh.

Najhuje so oškodovani kraji Poklek, Zagradec, Graška gora, Čanje in Žigarski vrh. V teh krajih je vsa kultura uničena. Koruza je stolčena skoraj do korenin, sadno drevje je golo brez vsakega lista; samo tu in tam visi še kako jabolko poznih vrst na drevesu. Prav tako golo je trsje, pod poedinimi trtami pa ležijo kupi stolčenih grozdnih jagod. Fižol je zbit v zemljo. Buče so od toče olupljene in navrtane, kakor bi bile nastreljene. Pesa stoji oguljena in obtolčena na njivah. Njive s krompirjem je voda tako obdelala, da je izruvala ves krompir iz zemlje in ga odplovila na niže ležeča zemljišča, kjer ga je po večini zopet zasula z naplavljeno zemljo. Tam ga zdaj otroci nabirajo in s tem rešujejo, kar se še da rešiti. Novi posevki, kakor ajda, so popolnoma izginili in ni več sledu o njih. Travniki so zaliti s plastmi blata in grušča, pomešanimi s stolčenim sadjem, krompirjem, fižolom, ovsem. Med potoki blata, ki so se sušili na solncu so bile temne lise listja; pod temi pa so se dobile še po dveh dnevih kljub hudi pripeki cele plasti toče, debele na nekaterih mestih do pol metra. V vseh teh vaseh so se dobili še po več dnevih za vsakim poslopjem, za mejami in za plotovi celi kupi toče.

Na Zupanovem travniku pod Graško goro je bil tolikšen kup toče, pokrit z listjem, da bi ga ne mogli odpeljati z dvajsetimi vozovi. Še drugi dan po toči je bil ves ta okoliš navzlic veliki vročini popolnoma pokrit s točo in bel kakor bi bil zasnežen. Prav tako so bili še naslednjega dne pobeljeni od toče še drugi kraji, med njimi Mrzla planina, Trnovec, Sv. Anton, Konjska glava Hantija, Leskovec, Poklek, Krajna brda in druge vasi.

Vihar je porušil tudi več gospodarskih poslopij. V Zagradcu je prevrnil posestniku Žvegliču kozolec osmih štantov in ga zdrobil. Na kozolcu je bilo osem voz sena z večjo množino detelje in žita. Vse to je vihar raznesel in uničil. V Čanju je vihar zrušil posestniku Mirtu kozolec šestih štantov, na Žigarskem vrhu pa tudi uničil kozolec posestniku Seničarju. V vsem okolišu, kjer je razsajal vihar, skoraj ni kozolca ali odprtega gospodarskega poslopja, ki bi ne bil poškodovan.

Edino, kar so v teh krajih spravili kmetje od letošnje letine, je od rje zelo zdelana pšenica. V višjih legah, kakor na pr. na Mrzli planini, Osredku in drugod, kjer pšenica pozneje zori, se še ni izvršila žetev in je toča uničila tudi to žito, tako da so ostali ti kraji letos brez vsake letine. Samo vas Mrzla planina je vsejala letos 75 mernikov pšenice, žela pa ne bo niti zrna.

Razen navedenih vasi imajo ostali kraji, kjer je divjal vihar s točo, uničeno polovico pridelkov.

Nesrečno ljudstvo je tako zbegano, da ne ve, kaj bi počelo. Moli in toži, pa tudi kletve se slišijo, nihče se pa ni lotil kakega dela. Pisec teh vrst se je mnogo prizadeval, ko je dopovedoval ljudem, da je treba prijeti takoj za delo in rešiti vsaj ono, kar je mogoče rešiti, če ne za letos, pa vsaj za prihodnja leta. No, in ljudje so naposled res pričeli obrezovanje in škropljenje trt in drevja in drugo potrebno delo.

Beda je tako velika, da nimajo ljudje nobene hrane več ne za sebe ne za živino. Svinjam pokladajo kuhano listje sadnega drevja. Vsa pokrajina se vidi kakor bojišče po hudi bitki. Vse sveže barve so izginile, vse je motno in mrtvo. Po ozračju se širi duh po gnijočem zelenju, ki spominja človeka na prizore z bojišč, kjer so ležali in trohneli številni mrtveci.

Posledice te katastrofe bodo strašne. Pomoč je nujno potrebna, da se prepreči lakota. Pristojni činitelji naj store potrebno.

Ernest Krulej
banski svetnik za srez brežiški.

Za likof dva mrtva in šest ranjenih

Krvav zaključek pojedine po žetvi — Vseh lažje ranjenih žrtev še niso prešteli, zaprli pa so okrog 30 oseb

Subotica, 16. avgusta.

V naselbini Žednik v okolici Subotice, ki je last dobrovoljcev in drugih kolonistov, se je v noči od sobote na nedeljo strašno končala veselica, kakršne kmetje v teh krajih vsako leto prirejajo ob zaključku žetve. V gostilni Žike Jovića je bila zbrana velika družba žanjic in mladeničev, ki so pomagali pri žetvi. Med mladino so bili tudi kmetje, ki so gostili svoje delavce. Po težavnem delu potrebni okrepčila so bili vsi mirni in ni nihče mislil, da se bo likof tako strašno končal. Ko pa so se najedli in jih je začela greti obilna pijača, je med nekimi mladeniči nastal prepir. Povod so bile stare razprtije med brati Marjanovići in med fanti sosedne vasi pod vodstvom Ivana Poljakovića. Nekaj prevnetih nasprotnikov se je sicer spopriprelo, drugi pa so jih pomirili in je tako v družbi spet zavladal mir. Pozno zvečer pa so prišli v gostilno železniški uslužbenec iz Subotice Ilija Gradašević, posestnik iz neke druge kolonije Pajo Kujunca in občinski uslužbenec Dušan Lalović. Ta trojica je bila močno vinjena, ker je že ves dan popivala po drugih gostilnah. Ko so se novi gostje začeli vmešavati v družbo, so naenkrat vzkipeli malo prej pomirjeni duhovi in v gostilni je nastala strašna zmeda.

Enega od novodošle trojice so baje mladeniči takoj, ko je vstopil v gostilno, razžalili. Mož, ki je bil močno vinjen, je vzrojil, premetaval stole in takoj je bila vsa gostilna po koncu. Med vpitjem in razbijanjem so začeli pokati tudi revolverski streli. Kakor zatrjujejo neke priče, sta streljala redar iz Čantavira, Neško Milušković, in sam gostilničar Jović, ki pa trdi, da je streljal v zrak z namenom, da bi prestrašil trojico, ki je izzvala prepir in pretep in da bi tako doklical pomoč. Vse se je odigralo zelo hitro in konec je bil ta, da je bilo v veliki gostilniški sobi naenkrat vse drobno in da je na tleh obležalo po kratkem spopadu več oseb v mlakah krvi. Z dvema revolverskima streloma je bil takoj smrtno zadet vaški harmonikar Ivan Djakić, ki je bil pri spopadu gotovo najbolj nedolžen. Druga dosedanja smrtna žrtev krvavega likofa pa je kolonist Pajo Kujunca, član vinjene trojice, ki je tako usodno padla med družbo. Pajo je izdihnil zaradi težkih ran z nožem, ko so ga iz gostilne nosili v bolnišnico. Malo upanja, da bi ostal živ, je tudi za mladega Ivana Poljakovića, ki je bil udeležen pri prvem spopadu, ki pa se je polegel in poravnal še pred prihodom Gradaševićeve družbe v gostilno. S Poljakovićem vred je šest težko ranjenih; drugih, ki so odnesli lažje rane ter sami zapustili krvavo bojišče, pa doslej še niso prešteli.

Ko so prihiteli orožniki, je bilo že vse končano. Ranjenci v bolnišnici in drugi udeleženci doslej še niso izpovedali ničesar, kar bi se lahko vzelo za pravo raztolmačenje krvavega dogodka. Železničar Ilja Gradašević se je bil že prej popoldne v drugi gostilni pretepal z nekimi fanti zaradi dekleta. Najbrž je mislil, da je to dekle med povabljenimi žanjicami v Jovićevi gostilni in je zato prišel tja. Morda bo res tako, čudno pa je vendarle, na kak način je njegov prihod v gostilno izzval pretep, med katerim se je kar naenkrat na vse strani bilo, suvalo z noži in streljalo. Doslej so aretirali že okrog 30 udeležencev krvavega likofa.

Nevsakdanji praznik v podkorenskem kotu

Prijaznemu naselju so se otvorile duri v svet in lepšo bodočnost.

V nedeljo dopoldne so stari Podkorenci doživeli nenavaden prizor. Vlak iz Kranjske gore, ki je tolika leta nemoteno vozil mimo njihovega lepega naselja, se je ustavil, pred lično zgradbo z napisom Podkoren, okrašeno z zelenjem in cvetjem. Na peronu so že bili zbrani zastopniki oblastev, domači župan Lavtižar, sreski načelnik iz Radovljice dr. Vidmar, ki je zastopal bansko upravo, inž. Šega z Jesenic v imenu železniške uprave in mnogi drugi. Domačinov, starih in mladih, v narodnih nošah, fantov s širokokrajniki nič koliko! Pa tudi iz Kranjske gore in od drugod so prišli.

Samozavestno je župan Lavtižar pozdravil zastopnike oblastev in goste. Želel je vsem dobrodošlico, odločilnim činiteljem pa se je zahvalil za izkazano podporo. G. dr. Vidmar se je pridružil toplim željam in nadam, ki jih goji podkorensko prebivalstvo z novim postajališčem. Naj bi dotok tujcev in tujskoprometne blagodati deževale tudi na Podkorenu! Formalno otvoritev je opravil zastopnik prometnega ministrstva in železniškega direktorja v Ljubljani g. inž. Šega. Čestital je v imenu zadržanega direktorja inž. Klodiča in poželel obilega plačila za trud. V zadnjih 60 letih so izginili nekdanji parizarji in s tem je Podkoren pričel hirati. Železnica je vzela kraju nekdanje blagostanje. Sedaj mu ga bo vrnila v obilnejši meri. V maju so pričeli postavljati prve kamne, zdaj je že pribrzel prvi stroj in prvi izletniški vlak. Potnik, ki bo odslej tu izstopal, bo po pravici vzklikal: »Sveta si zemlja slovenska!« In govornik je otvoril novo postajališče z vzklikom: »Naj živi Nj. Vel. kralj Aleksander!«

S postaje se je popoldne preneslo slavje v naselje. Vse je odšlo na ljudsko veselico, ki je trajala z neprisiljeno zabavo blizu ranega jutra. Veselilo se je staro in mlado. Iz Kranjske gore in iz drugih letoviščarskih krajev so vse popoldne in večer prihajali gostje z avtomobili, da spoznajo naše ljudi tudi v radosti. Tudi s koroške strani so prišli rojaki v vas. Velike zasluge za novo postajališče so si stekli Lavtižarjevi, Mencingerjevi in drugi. Stalo je kakih 100.000 Din, banska uprava je prispevala 20.000 Din. Podkorenčanom želimo z novim postajališčem kar najizdatnejše tujskoprometne sezone! Naj bi pozimi odmeval »Smuk!«, poleti pa »Zdravo!« navdušenih prijateljev podkorenskega raja.

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine **»Franz Josefove«** vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učeniki na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih s **»Franz Josefovo«** grenčico najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obupen čin starčka

Ptuj, 16. avgusta.

V nedeljo okoli 20. se je pojavil v bolnišnici v spodnji obleki neki starček in prosil za sprejem, češ, da so ga doma pretepli sinovi. Ker pa ni imel vidnih ran, so sprejem odklonili. Starček je odšel z besedami, da si bo že nekaj naredil, da pride v bolnico.

V ponedeljek zgodaj zjutraj pa so našli ljudje, ko so šli k maši, zadaj za hiralnicnim vrtom starčka v mlaki krvi s prerezanim vratom in prerezanimi rokami v bližini laktov. Obvestili so o tem bolnico in mestno policijo, ki je ugotovila na podlagi listin, ki jih je imel starček pri sebi, da gre za 73letnega posestnika Merca Franca iz Nove cerkve pri Podlehniku.

Nesrečnik je imel pri sebi tudi neko zdravniško izpričevalo, iz katerega izhaja, da je siromak nekoliko živčno bolan. Možu je zgorela letos januarja hiša, tako da mu je ostalo le še golo posestvo. Rane si je prizadejal najbrže z britvijo, ki jo je potem zavrgel. Njegovo stanje je brezupno.

Požar pri Toplicah

Toplice pri Novem mestu, 15. avg.

V Toplicah pri Novem mestu se je vršila včeraj gasilska slavnost, na kateri je bilo sedem gasilcev odlikovanih z zlatimi, odnosno srebrnimi kolajnami. Nato se je razvila prijetna veselica. Okrog 11. zvečer pa je občinstvo na veselici vznemirila vest, da gori na Gornjem Gradišču pri Toplicah. Gasilci so nemudno odšli na pomoč in začeli gasiti.

Gorelo je gospodarsko poslopje mizarja Antona Erbežnika. V zgradbi je bilo nekaj lesa in izgotovljenega pohištva. Na pomoč so prispeli še gasilci iz Vavte vasi, ki pa niso stopili v akcijo. Škoda znaša okrog 15.000 Din, zavarovalnina pa 3500 Din.

Sumijo, da je ogenj povzročila zločinska roka. To je bil že tretji požar v zadnjem času v tem okolišu, in sicer vedno ponoči.

Vaš FAVORIT čaka...

... čaka, da Vam neguje in polepšuje Vašo polt, da Vas obda z novo ljubkostjo in svežostjo. Favorit lepih gospa ostane vedno Elida Favorit milo. Negovanje s tem nežnim milom finega, svežega vonja Vam bo v največje veselje.

ELIDA Favorit MILO

Gasilsko slavje v Slovenjgradcu

Načelnik slovenjgraškega gasilnega društva in župe Leopold Kopač pozdravlja na kolodvoru došle goste. Od leve na desno so: načelnik Kopač in narodni poslanci dr. Jevremović, Nikola Hribar (v gasilskem kroju), Stepanov, Nikola Sokolović, Dušan Antonijević, dr. Bogumil Vošnjak in Jovan Misirlić.

Mala Marija Kopačeva pozdravlja škofa dr. Ivana Tomažiča in mu izroča šopek rož.

Tragična smrt v Savi in Savinji

Ob praznikih so se utopili trije mladeniči

Zagorje, 16. avgusta.

V nedeljo popoldne se je kopalo v Savi več delavcev s kamnoloma, ki so nekaj časa plavali pod zagorsko železniško postajo, potem pa so se spustili navzdol proti mostu, kjer je voda zelo deroča. Med kopalci je bil 22letni Jože Hribar. Dva njegova tovariša sta še pred nevarnim mestom šla iz vode, Jože pa je navzlic opozorilu plaval naprej. Kmalu sta opazila tovariša, da se potaplja. Slišala sta tudi njegov klic na pomoč, pomagati pa nista mogla, ker so valovi truplo nesrečnega mladeniča že valili proti železniški čuvajnici. O nesreči je bil obveščen tudi železniški čuvaj g. Podlogar, ki je hitro poiskal drog s kavljem, ali ko so nesrečnega mladeniča iztrgali valovom in potegnili na breg, je bil že mrtev. Jože Hribar je šele pred 5 meseci odslužil vojaščino ter je bil zaradi svoje pridnosti in dobrodušnosti zelo priljubljen pri tovariših in tudi pri delodajalcih. Vse je globoko pretresla njegova tragična smrt.

•

Hrastnik, 16. avgusta.

Ker Hrastnik nima kopališča, je prebivalstvo navezano na Savo, kamor se zateka zlasti v dneh, ko počiva delo v rudnikih in je voda še precej čista. V nedeljo in ponedeljek je bilo na Savi spet vse polno kopalcev. Med drugimi se je kopal pod Klembasom 19letni hlapec Anton Jazbinšek, doma iz Jurkloštra, ki je služil pri posestniku Urbajsu v Praprotnem. Tam, kjer se je kopal, je Sava precej plitva in fant, ki ni znal plavati, jo je hotel prebresti. Zašel pa je blizu srede struge v tolmun, ki ga je spodnesel. Drugi kopalci so se med tem že razkropili na vse strani in tako ni mogel nihče priskočiti na pomoč, ko se je nesrečnež začel potapljati. Z brega so ga šele pozneje nekateri opazili, ko ga je nosilo po sredi struge. Dobrih deset minut po nesreči so fanta nižje pri bregu tudi ujeli ter ga skušali z umetnim dihanjem zdramiti. To pa se ni posrečilo. Ta žalostni primer je spet resno opozorilo za številne kopalce, ki ne znajo dobro plavati, naj se nikar preveč ne zaupajo Savi, četudi je mirna in plitva še precej daleč od brega.

Mozirje, 16. avgusta.

V nedeljo popoldne so se v Preseki pod Mozirjem kopali v rokavu Savinje kmečki fantje. Tem se je pridružil 27letni Franc Rajšter najstarejši sin posestnika v Preseki. Še ves razgret od hoje se je pognal v globoko vodo. Ni še priplaval do srede vode, ko se je začel potapljati. Zaklical je parkrat na pomoč in izginil v globino. Par pogumnih kopalcev se je takoj pognalo za Rajšterjem. Eden izmed njih ga je sicer ujel za lase, vendar se reševalcem ni posrečilo rešiti mladeniča. Šele ko so pohiteli po čoln k bližnji gostini, so ga s kavlji potegnili na suho. Tragična smrt najstarejšega sina je Rajšterjevo družino hudo zadela.

Otvoritev strelišča jeseniške strelske družine

Jesenice, 16. avgusta.

Šele pred dobrim mesecem ustanovljena strelska družina kaže izredno delavnost. Pred dobrim tednom si je priborila pri izbirnih strelskih tekmah za državno prvenstvo prvo mesto v dravski banovini in je dobila lep srebrni pokal, v nedeljo 14. t. m. pa je slovesno otvorila svoje na novo urejeno strelišče na desni obali Save.

Slovesnosti otvoritve so se udeležili zastopniki oblastev, vojske, občine in bratskih strelskih družin ter številno občinstvo z Jesenic in okolice. Predsednik jeseniške družine narodni borec g. Miha Čop je v iskrenih besedah pozdravil navzoče občinstvo, zlasti pa zastopnike oblastev, vojske in občine ter delegate strelskih družin. Orisal je pomen strelskih družin ter slovesno izročil strelišče svojemu namenu. V imenu oblastev je govoril obmejni policijski komisar g. Čermak in v imenu ljubljanske strelske organizacije njen podpredsednik, banski svetnik g. Orehek.

Po govorih se je začelo streljanje v tarče. Oddanih je bilo 1300 strelov. Rezultati so pokazali, da ima jeseniška družina že sedaj zelo dobre strelce. Zvečer se je pričela v Sokolskem domu prijetna zabava.

Domače vesti

+ **Jubilej skladatelja Petra Jereba,** 40 letnica njegovega glasbenega delovanja, je bil v nedeljo združen z lepo prireditvijo litijskega pevskega društva Lipa. Pri proslavi so bila zastopana pevska društva ljubljanska Glasbena Matica, Ljubljanski Zvon, Slavec, Sloga, Bežigrad, Zvon iz Trbovelj, Tržiški pevski zbor, Glasbeno društvo Hrastnik, šmartinski Zvon, pevsko društvo Loški glas iz Lok pri Zagorju in Svoboda iz Celja. Predsednik Lipe g. Jagodic je po pozdravu gostov in udeležencev prečital mnogo čestitk slavljencu, med njimi prisrčno pismo pevskega očeta Mateja Hubada. Namesto zadržanega slavnostnega govornika, pesnika g. Peruzzija je pevovodja Hubadove župe GPS g. Zorko Prelovec navzočim lepo orisal življenjsko pot in zasluge jubilanta g. Jereba. Po govoru so jubilantu čestitali zastopniki pevskih društev, pred vsemi pa podpredsednik Hubadove župe g. inž. Leskovšek, ki mu je izročil krasen šopek, zastopnik Sloge z lepim pismom, Ljubljanski Zvon z diplomo, Slavec, šmartinski Zvon in Lipa pa z venci. Po lepem koncertu Lipe pod vodstvom vrednega jubilantovega naslednika g. Pertota se je na pobudo predsednika Ljubljanskega Zvona g. Drenovca formiral na odru zbor vseh na slavnosti navzočih pevcev ter pod vodstvom jubilanta g. Jereba svečano zapel Vilharjevo himno »Slovenec, Srb, Hrvat«. Vsa prireditev z lepo družabno zabavo vred je izražala visoko spštovanje do jubilanta g. Petra Jereba.

+ **Velika skupščina Ciril-Metodove družbe** se bo vršila v Slovenski Bistrici dne 11. septembra.

+ **Šahovski turnir na Galerijah kraljeviča Andreja pri Bledu,** ki ga je v nedeljo priredila jeseniška »Svoboda«, se je obnesel prav dobro. Po prihodu turistovskega vlaka na postajo Podhom je bil skupen odhod šahistov in gostov iz raznih krajev na galerije. Po kratkem odmoru je otvoril turnir in pozdravil vse udeležence vodja g. Perko Vencelj. V lepi igri so potekla tri kola. Finalna igra za določitev prvaka in podaritev pokala je bila med Perkom z Jesenic in akademikom Šorlijem iz Kranja. V zelo napeti in zanimivi igri se je Vencelj Perko po dvajsetih potezah udal in kot vodja turnirja izročil pokal zmagovalcu Jožetu Šorlidju kot prvaku prvega turnirja na prostem. Zmagovalec se je zahvalil za nagrado z željo, da se ob priliki drugega turnirja sešli šahisti v še večjem številu.

+ **Osebne vesti s pošte.** V poštni službi so napredovali za zvaničnike 3. skupine Olga Prešeren, Ana Bučar in Anton Toplikar na direkciji v Ljubljani, Vera Španjolova, Miroslava Jebačinova in Marija Kokolova na Ljubljani I, Josipina Jerebova in Marija Janovska na Mariboru I, Róza Povšičeva in Blaž Čepuš v Celju, Anica Tankova v Št. Vidu nad Ljubljano, Nežika Tekavčeva v Ljutomeru in Josipina Drobničeva v Laškem. Premeščeni pa so uradniki, odnosno uradnice 8. skupine: Ljudmila Povšetova z Bleda na Ljubljano I, Josip Rupnik z Maribora na Ljubljano II. in Angela Fazarinčeva iz Mežice na Ljubljano IV; uradnice 9. skupine: Ana Škrbčeva iz Marenberga na Maribor I, Angela Novakova iz Križevcev pri Ljutomeru v Dolnjo Lendavo in manipulanti Anton Pečar z Maribora 2, v Rogatec, Terezija Radovanova z Maribora II. v Mežico in Marta Kitzlerjeva z Ljubljane I. v Brežice. Uradnica Marija Štebijeva na Mariboru I je trajno upokojena.

+ **Naši Amerikanci na dopustu v Sloveniji.** Na Gorenjskem se mudita na počitnicah gg. Fran Rant in Josip Vrhunc prvi dekan župnije sv. Marije v Sleepy Eyeju v državi Minnesoti, je v Češnjici pri Železnikih, drugi župnik pri sv. Marku v Mc. Keesu v državi Pensilvaniji, pa preživlja počitnice pri svojih sorodnikih v Železnikih.

+ **Sprejem novih uslužbencev v poštno službo.** Ministrstvo za promet je te dni javilo, da trenutno ni upov na sprejem novih uslužbencev v državno poštno službo. Če bi se pa kasneje kak interesent vendarle odločil, da vloži prošnjo za sprejem, naj jo naslovi direktno na ministrstvo za promet, oddelek za pošte in telegraf.

+ **Nagrade dnevničarjev poštne stroke.** Minister prometa je v sporazumu s finančnim ministrom na podlagi § 166. zakona o uradnikih predpisal uredbo o višini nagrade dnevničarjev poštno-brzojavne stroke.

+ **Polovična vozna cena za kongres stenografov.** Kakor smo že poročali, bo dne 20. t. m. otvorjen v Zagrebu kongres stenografov. Minister prometa je za udeležence kongresa odobril polovično vozno ceno na naših državnih železnicah. Na odhodni postaji naj se kupi cel vozni listek, ki bo veljal za brezplačen povratek.

+ **Jugoslovenski dijaški dom v Pragi** sprejema prošnje za stanovanja v zimskem tečaju 1931.-32. samo do 1. septembra. Zanimanci naj se obrnejo na naslov: Jihoslovanská studentská kolej Československo-jihoslovanské ligy, Bubeneč 477 — Praha, ČSR. Tam dobe predpisana besedila za prošnjo in priloge, potrebne za pravilno vročenje prošenj. Najemnina se ne plača, pač pa režija za drva, luč in ostalo, kar znaša 100 Kč mesečno. Ta znesek se mora plačevati v naprej vsakega prvega v mesecu. Za ves tečaj se plača še 100 Kč za kavcijo, da se bo režija točno plačevala. Pravico na stanovanja imajo samo študenti, ki redno študirajo na kaki češkoslovaški visoki šoli.

+ **Prostovoljno gasilno društvo Spodnje Pirniče** bo blagoslovilo v nedeljo 21. t. m. ob priliki svoje 10 letnice svoj gasilski dom in novo motorno brizgalno. Ob 13.30 bo zbirališče pred gasilnim domom, kjer bo po cerkvenem opravilu g. župnik izvršil blagoslovitev. Po blagoslovitvi bo sprevod skozi vas na veselični prostor na vrtu g. Kneza v Spodnjih Pirničah. Za postrežbo in razvedrilo gostov bo na tej veselici vsestransko preskrbljeno. V primeru slabega vremena bo blagoslovitev preložena na nedeljo 28. t. m. ter izvršena po istem sporedu.

+ **Ekskurzija v Ljubljano in na Bled.** »Putnik« v Beogradu priredi 2. do 4. sept. drugo letošnjo ekskurzijo na Bled. Topot se bodo izletniki pomudili tudi v Ljubljani kjer se bosta v onih dneh vršila prvi vseslovanski kongres »narodnih noš« in velesejem »Ljubljana v jeseni«, kar bo znatno povečalo zanimanje za ta izlet. Odhod iz Beograda 2. septembra zvečer, povratek 5. septembra.

+ **Smrt znanega mizarskega podjetnika.** V Šoštanju je v ponedeljek v starosti 58 let umrl g. Josip Lampret, lastnik mizarskega podjetja. In zopet lega v prerani grob mož, ki je dolga leta bil v sredini šoštanjskega življenja poznan po vsej Šaleški in Savinjski dolini in po poslovnih zvezah še daleč okrog po Sloveniji. Po rodu je bil iz Stične na Dolenjskem, odkoder se je leta 1898 priselil v Šoštanj. Podjeten močno narodno zaveden in v vsaki družbi takoj domač se je v šaleški metropoli kaj hitro zakoreninil. Že leta 1903 je zgradil strojno mizarsko delavnico, v tisti dobi eno največjih in najmodernejših v Sloveniji. V dobrih časih je dajal kruha po 30 in tudi 40 mizarjem, samim zavednim slovenskim ljudem pa tudi bratom Čehom, da je tako bila Lampretova tovarna zanesljiva opora novo ustanovljenega Sokolskega društva, narodne godbe in vobče slovenske fronte proti prodirajočemu raznarodovanju. Z drugimi šoštanjskimi narodnimi možmi je mnogo prestal in žrtvoval, toda uklonil se ni niti v časih najhujšega pritiska nasprotnikov. Nekoč kremenit, žilav in nezlomljiv je zadnja leta počasi bolehal. Zdaj se je v miru za vekomaj poslovil od ljubljene Šaleške doline. Na šmihelskem pokopališču, kjer že počiva njegova žena, ga bodo danes dopoldne položili k večnemu miru. Zapušča dva sina: Josip je kaplan pri Sv. Trojici v Halozah, France pa dodeljen orožniški službi na Gorenjskem. Zaslužil je blagopokojni g. Lampret, da ga vsi ohranimo v najlepšem spominu. Žalujočim naše odkritosrčno sožalje!

* **Novi grobovi.** Na praznik je umrl znani ljubljanski trgovec z usnjem g. Franc Vehovec in bo pogreb danes ob pol 17. iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na svetokrižko pokopališče. — Nadalje je umrl v Ljubljani v čestiti starosti 82 let upokojeni železničar g. Ivan Černigoj, oče g. Venceslava Černigoja, svetnika drž. železnic v pokoju. Pogreb se je vršil včeraj popoldne. — V ljubljanski bolnici je umrl g. Svetoslav Jovanović, slušatelj tehniške fakultete v Beogradu. Pogreb mladega akademika, ki je bil navdušen Sokol in edina nada svojih ljubečih staršev, bo danes ob pol 15. izpred bolniške mrtvašnice k Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalujočim natše iskreno sožalje!

Dr. R. Bassin

specijalist za očesne bolezni

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta št. 4/I **ne ordinira od 16. t. m. do 4. septembra.** 11015

+ **Pozivajo se maturanti ljubljanske realke iz l. 1922** na prijateljski sestanek ob priliki 10 letnice mature. Sestanek naj bi se vršil v začetku oktobra v Ljubljani Tovariši, ki se nameravajo udeležiti sestanka, naj prijavijo udeležbo z eventualnimi predlogi na naslov inž. Viktor Černe Strojne tovarne in livarne, d. d. Ljubljana.

+ **Zorko Prelovec: Sedem si rož povezala mi...** Besedilo Ivana Peruzzija. Moški zbor. Partiture so naprodaj pri upravi. Zborov (pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«) po ceni 2 dinarjev. Melodijozna, lahka in zelo pevna pesem. Vsem moškim zborom jo priporočamo v naročilo in izvajanje!

+ **Rekorden obisk Mojstrane.** Prejeli smo Po slabem mesecu juliju se je v avgustu letovišče zelo napolnilo in ne zaostaja mnogo za drugimi leti, ko so bili še dobri časi. Osobito opažamo letos med letoviščarji mnogo odličnih osebnosti, ki so prav zadovoljne in polne hvale o krasoti našega kraja. Lahko tudi rečemo, da je število v teh dneh doseglo rekord. Pri vlakih, ki sta dospela v soboto v Mojstrano ob 19. in 22. uri in pri nedeljskem turistovskem vlaku smo našteli 1200 turistov. Všteti pa niso turisti, ki so prišli že prej, in tisti, ki so še prišli pozneje. Sodimo, da je imel Triglav ta dva praznika okrog 2000 turistov. Takega števila očak Triglav menda še ni videl.

+ **Posledice suše.** Zaradi pomanjkanja dežja in neprestane hude pripeke je nastala v naših krajih, zlasti pa v radovljiškem okolišu huda suša, ki grozi uničiti dobršen del poljskih pridelkov. Fižol se suši, raznovrstno sočivje in povrtnina veneta. Krompir, ki je obetal prav dobro, tudi ne bo tako obrodil, kakor je kazalo. Suša se pozna tudi na sadnem drevju, ki je obetalo spočetka prav dobro letino. Nedozorelo sadje pada v kopicah na tla, tako da bo dobro dozorelega sadja ostalo le malo. Vročina uničuje iz dneva v dan otavo, ki jo bo precej manj kakor lani! Nekateri vodnjaki so brez vode in si morajo ljudje dobivati vodo iz močnejših studencev. Včerajšnji dan je bil enako vroč, kakor oba praznika in je toplomer beležil v senci 38 stopinj C. Vode so tako tople, da se v njih komaj ohladiš Barometer še ne pada.

+ **Himen.** V Vratih pod Triglavom sta se poročila g. Milko Gorenc iz Ljubljane in gdč. Slavka Benjakova iz Zagreba. Bilo srečno!

+ **Namesto v službo v bolniško posteljo.** Na praznik zjutraj sta se peljala s kolesoma čez Višnjo goro Pinder Karl, vodovodni instalater, stanujoč v Ljubljani na Cesti dveh cesarjev št. 12 in njegova dekle Pavla. Namenjena sta bila v Novo mesto, da bi našla službo. Njuna pot se je prekinila prav nezaželjeno pod Višnjo goro. Na hudem ovinku pod mestom je zavozila Pavla preveč proti zunanji strani in je zaradi neudelanega cestišča ter dokaj hitre vožnje izgubila oblast nad vozilom. Kolo je izpodneslo in je padla s tako silo, da je na mestu obležala nezavestna. Po daljšem trudu so jo zbudili iz omedlevice. Bila je precej potolčena po obrazu, rokah in nogi ter je na več krajih krvavela. Največje bolečine je občutila na desni spodnji trebušni strani. Okrajni zdravnik dr. Gregor Fedran je takoj prihitel z avtom in nudil pomoč. Vrniti se je bilo treba v Ljubljano. Na tem kraju so padci izredno pogosti. Vzrok leži predvsem v tem, ker ni zunanja stran ceste še udelana. Na vrhu cestišča leže dokaj debeli kamni, ki so izpodnesli že marsikatero kolo. To je treba na vsak način popraviti.

+ **Dva utopljenca v Savi.** V savskem kopališču pri Zagrebu sta ob prazničnih utonila nosač na zagrebškem glavnem kolodvoru Luka Vujević in delavec Maks Mašek. Trupel utopljencev še niso našli.

+ **Ponarejeni 10 dinarski novci.** V Beogradu so bili izsledeni ponarejeni 10 dinarski novci Oblastva so uvedla preiskavo. Enaki falzifikati so se pojavili tudi v Novem Sadu. Smederevska policija je zasačila nekega Tomaža Foraja, ki je v neki branjarijі nameraval poravnati račun s ponarejenimi 10 dinarskimi srebrniki. Foraj je bil aretiran, ni pa hotel povedati, kje je dobil ponarejen denar. Ponarejeni novci se lahko spoznajo po temnejši barvi.

+ **Izsledeni kokoši tatovi.** Posestnikom v Slovenji vasi so v zadnjem času izginjale kokoši. Tako je zmanjkalo Gojčiču Jakobu 13, Sagadinu Janezu 3 in Tementu Ivanu dva kljuna. Zadevo so prijavili orožnikom pri Sv. Janžu na Dravskem polju, ki so se takoj podali na zasledovanje. Posrečilo se jim je izslediti prijatelje kokoši v v mladih fantih Metličarju Ivanu I., Metličarju Ivanu II., Pulku Ivanu in Mohoriču Antonu (vsi iz Slovenje vasi). Tatvino so tudi vsi priznali, trdijo le, da vseh kokoši oni niso ukradli.

Ne moreš v šolo? Vzgoji se sam!

Nauči se sam vseh stvari, ki jih potrebuješ za svoj uspeh v življenju! Krepka volja! V letu dni znaš vse trgovske predmete, kakor tudi zadružne in katerikoli svetovni jezik!

Piši na

Dopisno trg. šolo v Ljubljani, Pražakova 8, ali pa se oglasi sam. Informacije zastonj. Uradne ure 8.—12. in 2.—6., nedelja 10.—11.

+ **Kino Rdeči križ v Ptuju** bo predvajal v sredo ob pol 21. opereto »Ljubim, ljubiš, ljubi.«

+ **V Zgornji Šiški je otvoril g. Boris Ban dentistično prakso.** Opozarjamo na oglas!

+ **Zahtevajte Lysoform v originalnem zavitku.**

+ **»Putnik«,** potovalna pisarna na Dunajski cesti 1 v Ljubljani je začasno v Gajevi ulici za nebotičnikom.

+ **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Iz Ljubljane

u— **Opozarjamo na razstavo narodnih vezenin,** ki jo je v Jakopičevem paviljonu priredila gospa Nevenka Steindlova pod okriljem Splošnega ženskega društva. Razstava je tolikanj zanimiva in poučna, da zasluži vso pozornost ljubljanskega občinstva, zlasti še damskega.

u— **Na meščanski šoli na Viču** bo vpisovanje v vse razrede 1., 2. in 3. septembra, vsakikrat od 9. do 12. V prvi razred se sprejemajo učenci (nke), ki so dovršili IV. razred osnovne šole brez slabe ocene ali ki so dovršili razred višje narodne (ali srednje) šole, če nimajo več kakor 14 let. Ti morajo primesti s seboj šolske izkaze, odnosno izpričevala in krstne liste. V drugi, tretji in četrti razred se vpisujejo učenci učenke na podlagi izpričevala predhodnega razreda, a ne smejo biti starejši od 15, 16, odnosno 17 let. Učenci (nke) iz realke ali gimnazij, ki želijo prestopiti v meščansko šolo, morajo napraviti dodatne izpite iz onih predmetov, ki se jih niso učili v prejšnji šoli, a so na meščanski šoli obvezni. Vsak učenec (nka) dobi pri vpisu vpisnico, ki jo kolkuje s kolkom 5 Din, in plača 20 Din za zdravstveni fond. Druge vpisnine in šolnine na meščanskih šolah za enkrat ni. Privatni razredni izpiti se pričnejo 29 t. m. in završni izpiti (mala matura 30. t. m. vselej ob 8. uri, ter trajajo do 3. septembra. Podrobni razpored vseh teh izpitov se nahaja v oglasni skrinjici v šolski veži. Popravni ali ponavljalni izpiti bodo za učence 1. in za učenke vseh razredov 2. septembra, vselej od 8 . dalje.

u— **Vsi oni,** ki so prejeli pristopne izjave za vstop v JRKD, naj jih blagovolijo vrniti do 20. t. m.

u— **Krajevna organizacija JRKD Trnovo.** Članski sestanek bo v četrtek v gostilni »Bergant«, Trnovo.

u— **Društvo »Tabor«.** Dramatični odsek (moški) bo imel vajo drevi ob 20. v društvenih prostorih (hotel Tivoli II.) Vabljeni so novi člani!

NACE NAROBE, tapetnik, **Ljubljana Gosposvetska cesta 16** (pri Levu) 225

u— **Tombola na Kongresnem trgu.** Osrednje društvo nižjih poštnih uslužbencev, krajevna skupina v Ljubljani, priredi 18. septembra na Kongresnem trgu v Ljubljani običajno tombolo.

u— **Avtobusni izleti zveze za tujski promet od 17. do 23. avgusta.** V sredo: Jezersko 59 Din, četrtek: Logarska dolina, čez Gornji grad tja in nazaj s prehrano 125 Din. Tu je prilika za kopanje, zato naj izletniki vzamejo s seboj kopalno obleko. V petek: Jezersko in Ljubelj po 59 Din. V soboto: v Bakar za dva dni 240 Din z vso oskrbo. V nedeljo Logarska dolina 125 Din s prehrano. V ponedeljek: Visoko, Žiri, Vrhnika 65 Din. V torek: Ljubelj 59 Din in Županova jama 39 Din. Izleti se vrše z odprtimi avtobusi. Vozovnice, prijave in informacije pri »Putniku« v Gajevi ulici za nebotičnikom.

Prodaja

na gradu Puchenstein pri Meži

se bo od 18. avgusta 1932 naprej dnevno, izvzemši nedeljo, nadaljevala ter se bo ista vršila na ta način, da se bodo predmeti štirih različnih skupin dnevno razprodajali. 11011

Pyramidon TABLETE

(proti glavobolu in migreni)

so znane po dobrem učinku in neškodljivosti. Pazite na naslikane ovoje.

u— **Razne nesreče.** Služitelj Alojzij Polak s Tržaške ceste se je včeraj kopal v Bokavcah, skočil na glavo v preplitvo vodo in se na kamnih hudo pobil. Prav tako je skočil v prenizko vodo 19 letni Vinko Javornik z Iga, ki si je zlomil levo ključnico. 5 letno hčerko mizarskega pomočnika Sonjo Severjevo, stanujočo na Masarykovi cesti, je pred dnevi pičila muha v desnico, ki je pričela kmalu otekati. V bolnici so ugotovili zastrupljenje krvi. Delavec Viktor Klopčič z Mizarske ceste je doma v trenutnem razburjenju pograbil za neko posodo, ki pa se mu je zdrobila in se je Klopčič obrezal roko.

u— **Prijeta ciganka.** Po Ljubljani se je potepala že dalje časa neka priletna ciganka, ki je rada zahajala v razne trgovine, kjer je izmaknila, kar ji je pač prišlo pod roko. Nedavno je stopila tudi v trgovino Eda Grabrijana na Starem trgu, kjer je odnesla tri kose svile, vredne 3200 Din. Ciganko so prijeli in v njej spoznali 58 letno Angelo Rosenfeldovo. Skrivališče je imela v Jaršah pri Domžalah, kjer so našli tudi znatno zalogo ukradenega blaga. Včeraj so jo izročili sodišču.

u— **Najden fotografski aparat.** Na ljubljanskem glavnem kolodvoru je neki visokošolec našel fotografski aparat. Naslov najditelja v dnevni redakciji.

u— **Došli so novi artisti in bo nov program vsak večer do jutri v hotelu »Tivoli«**

Iz Celja

e— **Iz krajevne organizacije JRKD za celjsko okolico.** V nedeljo ob 15. se bo vršil v gostilni g. Fazarinca na Ostrožnem pri Celju članski sestanek krajevne organizacije JRKD za celjsko okolico. Na sestanku bo tudi predaval poštni kontrolor v p. g. Kosi z Brega o čebelarstvu. Odhod na Ostrožno ob 14. izpred Sokolskega doma v Gaberju. Vabljeni so vsi člani in njihovi svojci. Krajevni odbor JRKD za celjsko okolico bo imel sejo v četrtek ob 19. v restavraciji »Wilson« v Gaberju.

e— **Zopet nočni požar.** V ponedeljek okrog pol 2. ponoči je nastal požar v gospodarskem poslopju posestnice Jožefe Gračnerjeve v Medlogu pri Celju. Kmalu so prispeli gasilci iz Babnega in Lopate ter iz Trešinje vasi, Arje vasi in Žalca, dočim

Zobozdravnik dr. med. univ.

SREČKO PUHER

Gregorčičeva ulica št. 32, telefon 20—70 (nasproti Trgovskega doma, poleg banovinske palače) 10946

zopet redno ordinira.

gasilci iz Celja in Gaberja niso bili obveščeni o požaru. Gasilcem se je posrečilo rešiti sosednja poslopja, dočim je gospodarsko poslopje pogorelo do tal. Živino so rešili, le ena telica se je zadušila v dimu. Vzrok požara ni znan.

e— **Okraden pismonoša.** Na praznik med 6. in 7. zjutraj je nekdo obiskal stanovanje pismonoše g. Jožefa Slemenika na Pobrovi št. 38 pri Celju. Nepovabljeni gost si je pri sosedniji hiši sposodil lestev, jo prislonil k Slemenikovi hiši in zlezel skozi zgornjo oknico v stanovanje, iz katerega je odnesel novo, črno in zeleno karirano moško obleko, žensko srebrno, moško srebrno uro znamke »Omega« in 820 Din gotovine v skupni vrednosti okrog 2500 Din. Najbrž je imel pomagača, ki je zunaj stražil. Tat je gotovo dobro poznal razmere, ker je izrabil priliko, ko ni bilo nikogar doma. Slemenik je imel namreč nočno službo, njegova žena pa je šla zgodaj zjutraj k maši. Svarimo pred nakupom ukradenih stvari.

e— **Konj je ubil otroka.** V ponedeljek 15 t. m. se je zgodila na Sp. Hudinji pri Celju tragična nesreča, ki je zahtevala mlado otroško življenje. Petletni sin cinkarniškega delavca Branko Ramšak je prišel pod nekega konja, ki mu je stopil na glavo in jo zdrobil. Težko ranjenega dečka so prepeljali z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico, kjer je včeraj zjutraj podlegel poškodbam.

e— **Razne nezgode.** Na Rečici ob Savinji je 40letna prevžitkarica Jožefa Stoparjeva te dni udarila z desno roko po šipi in se z drobci stekla porezala po roki. Na Ponikvi si je 69letni posestnik Valentin Spolenak pri padcu na cesti izpahnil levo roko v ramenu. 38letni mesar Franc Ver je padel 14. t. m. po nekem skalovju in dobil lažje poškodbe. Ko se je 75letna posestnica Katarina Videmškova iz Šmartnega v Rožni dolini peljala na praznik z vozom po cesti, se je voz nenadoma prevrnil. Videmškova se je pri padcu poškodovala po vsem telesu. Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

e— **Nedeljski nogomet.** V nedeljo popoldne se je vršila na sportnem igrišču pri Skalni kleti nogometna tekma med old boys Atletikov in moštvom celjske železničarske godbe, v kateri je zmagala enajstorica »starih« Atletikov v razmeriu 5:2 (3:0). Tekma je nudila mnogo veselih situacij in dobre zabave. Pred tekmo je priredila železničarska godba koncert na igrišču

e— **Poroka.** V nedeljo se je poročil v celjski župni cerkvi g. Miloš Prelog, učitelj na mestni narodni šoli v Celju in agilen sokolski delavec, z gdč. Marico Petričkovo iz Celja. Mlademu paru iskreno čestitamo!

e— **Mestni kino** bo drevi ob 20.30 zadnjikrat predvajal izvrstni sinhronizirani film »Broadway«. Izredno znižane cene.

Iz Maribora

a— **Opozorilo rezervnim častnikom.** V Mariboru stanujoči rezervni častniki, ki so dobili uniformo od države ali od udruženja rezervnih oficirjev, se pozivajo, da se udeleže ogleda uniform pri poveljstvu mariborskega okrožja v Trstenjakovi ulici v soboto 20. t. m. ob 11. dopoldne.

a— **Opozarjamo na koncert tenorista Šimenca,** ki bo drevi ob 20. na Trgu svobode. Pevca bo spremljal na klavirju prvi dirigent ljubljanske opere g. Neffat.

a— **Klasična gimnazija v Mariboru.** Prijave za sprejemni izpit v I. razred (5 Din kolek in navedba vzroka, zakaj se učenec ni oglasil v junijskem roku, obenem krstni list in zadnje izpričevalo) se sprejemajo do 31. t. m. dopoldne do 10. ure. Nato bo sprejemni izpit. Vsi drugi izpiti (popravni, razredni) bodo 29., 30. in 31. t. m. Vpisovanje vsega dijaštva (davčna potrdila, denar za šolnino, vpisnino in zdravstveni fond) bo 2., 3. in 5. sept. Podrobne odredbe v veži na črni deski. Otvoritvena služba božja 8., začetek pouka 9. septembra.

Znižali smo cene vsem oblačilom. Oglejte si zalogo!

J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova 12

a— **Obmejni promet na severni meji.** V juliju je prekoračilo severno mejo 30.082 oseb. Dopotovalo je skupno 16.131 oseb in sicer 5884 Jugoslovenov, 5927 Avstrijcev, 3004 Čehoslovakov, 697 Nemcev in 619 drugih. Odpotovalo pa je skupno 13. 951 oseb in sicer 5657 Jugoslovenov, 4576 Avstrijcev 2576 Čehoslovakov, 593 Nemcev in 549 drugih. V tranzitnem prometu je potovalo 5226 oseb. Od 1. januarja pa do 31. julija je prekoračilo severno mejo skupno 123.500 oseb.

a— **Ponesrečen motorist.** Na vožnji z motornim kolesom se je hudo ponesrečil 32 letni trgovski zastopnik (Viljem Benkič iz Maribora. Na državni cesti blizu Tezna je zadel v njega neki kolesar. Pri sunku je motorist izgubil ravnotežje in padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo.

a— **Poroka.** V Ljutomeru sta se poročila g. France Lovrec, učitelj in gdč. Ada Antonac, učiteljica, oba nameščena v Cirkovcih. Bilo srečno!

a— **Poceni meso.** Jutri v četrtek bodo od 7 naprej prodajali na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 150 kg govejega mesa po 4 Din in sicer na osebo do 2 kg.

Iz Škofje Loke

šl— **Raziskovanje ljubniške jame.** Skupina Ločanov se je odločila, da jamo temeljito preišče. Gospodje so naprosili za sodelovanje ljubljanske jamarje, da bo uspeh raziskovanja tem stvarnejši. Jamarji bodo odrinili v ljubniško jamo v kratkem.

šl— **Gostovanje Narodnega gledališča iz Ljubljane.** Ob prilično dobri udeležbi sta gostovala v ponedeljek zvečer v loškem Sokolskem domu ga. Mira Danilova - Neffatova in g. Ivan Levar s poznano Begovičevo dramo »Brez tretjega«. Igra je dosegla lep uspeh in je bilo res pravi umetniški užitek slediti priznanima odrskima umetnikoma. Želimo, da nas člani ljubljanske drame še posetijo.

šl— **Višek kopalne sezije.** Sicer ima loško kopališče OD vedno lep obisk, toda takega navala kakor je bil za praznike vendarle še ni videlo. Na vseh obronkih Poljanske Sore je kopalcev kar mrgolelo, kopališče samo pa je bilo nabito polno. Vrišč, veseli smeh in direndaj so gospodarili od jutra do noči. Vrhu tega so poskrbeli za zabavo domači godci in pa janjci, ki so jih pekli na licu mesta. Med kopalci je bilo zelo veliko gostov, zlasti Ljubljančanov. Letošnja kopalna sezija kaže, da bo treba kopališče povečati. Voda je imela 24 stop. C.

Z Jesenic

s— *Redni letni občni zbor Kluba esperantistov na Jesenicah* bo v nedeljo 28. t. m. s pričetkom ob 9. dopoldne v posebni sobi Mencingerjeve kavarne (Arh), na Javorniku 93. Ob tej priliki se bodo sprejemali novi člani in eventuelni tečajniki. Ob zadostni priglasitvi se bo tudi v tem letu vršil začetniški tečaj. Pristopnina in članarina minimalni. Zato je vsakomur omogočen pristop. Odzovite se polnoštevilno! Vabljeni naobraženci in delavci. Tial vivu Esperanto!

Najboljše, garantirano nepremočljive, specialno izdelane GOJZERJE

moške za Din 320.—
ženske za Din 295.—

pri BRATA NAGLIČ, ŽIRI

Zahtevajte cenik turistovske in sportne obutve!

Milijonski film »Ufe« ob globoko znižanih cenah!

Danes ob 4., ¼8 in 9¼ zvečer

Bombe na Monte Carlo

HANS ALBERS
ANA STEN
HEINZ RUHMANN

Sijajna pustolovščina v rajskem mestu ob čarobni morski obali. Film velikega sveta, razkošja, solnca in najlepših žen. Očarljivi nepozabni šlagerji!

Nov Paramountov zvočni tednik.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

s— **Praznika sta potekla v znamenju planinskega vrvenja.** Jesenice je oba dneva padralo več sto avtomobilov. Tudi železniški promet je bil na višku. Vsi vlaki so bili natrpano polni turistov in izletnikov, ki so navalili na Julijsko pogorje od vseh smeri. Višek turistovskega vrvenja pa je bil na jeseniškem kolodvoru v ponedeljek zvečer, ko so privozili vsi vlaki ogromne množice razigranih in od sonca ožganih turistov.

s— **Nepotrebni incidenti na cesti.** Na Jesenicah se je zadnja leta zelo močno razvil kolesarski sport. Nam je prav, da se mladina udejstvuje pri sportnih organizacijah, katerih voditelji gotovo poučujejo svoje članstvo o tehniki kolesarstva, o cestnem policijskem redu in obzirnosti nasproti pešcem. A vendar se še vedno dobe kolesarji, ki se za vse to ne zmenjo, temveč dirkajo po najbolj prometnih cestah kakor za stavo. Osobito v mraku, ko so ceste najbolj obljudene, drve nešteti kolesarji in ogražajo potujoče občinstvo. V ponedeljek opoldne se je pripetil pred tovarno incident, ki je ustvaril gotovo slabo sodbo o jeseniškem prebivalstvu. Od Javornika je privozil v precej naglem tempu v avtomobilu neki gospod s soprogo iz neke ozke stranske ulice je v veliki nagli privozil na kolesu neki mladenič. Avtomobilist ni mogel vedeti za to ozko ulico in čeprav je imel vozilo v oblasti in se je umikal, kar se je mogel, nezgode ni mogel preprečiti. Mladeniča je zbil po cesti da je fant dobil pri padcu precejšnje poškodbe po glavi, komolcih in kolenih. Na kraju nezgode se je takoj zbralo nad sto ljudi, ki so se vmešavali v zadevo, insultirali avtomobilista in zahtevali za mladeniča odškodnino, čeprav je bil poškodovanec sam popolnoma miren. Da se pod silo razmer hoče kaj izsiliti, ni lepo, saj je to vendar zadeva vozačev samih in pa pristojnih sodišč.

Gospodarstvo

Naša žitna letina

Kmetijsko ministrstvo je pravkar izdalo novo uradno statistiko o letošnjem žitnem pridelku. Ta statistika prihaja letos z zakasnitvijo, kar pa je razumljivo, saj je tik pred žetvijo nastopila rja na pšenici, ki je napravila zlasti v Vojvodini veliko škodo in je prvotne cenitve napravila brezpredmetne.

Skupni letošnji pridelek pšenice v naši državi je zaradi rje precej manjši nego je bil lani, vrh tega pa je tudi kakovost slabša. Pri tem pa je treba ugotoviti, da izkazujejo slab pridelek predvsem izrazite žitorodne pokrajine naše države (dunavska, savska, moravska in drinska banovina), **dočim je bila letina v manj žitorodnih in pasivnih pokrajinah dobra, deloma celo boljša nego lani** (vardarska, zetska, primorska in dravska banovina).

Povprečni donos pšenice na hektar je znašal letos 7.9 met. stotov na hektar, dočim je bilo lani pridelanih 12.3 metrskih stotov. Kakovost je različna. V glavnih žitarskih pokrajinah, znaša hektoliterska teža pšenice, tam kjer je letina trpela zaradi rje, manj kakor 76 kg. Boljša pšenica s težo 76 kg in več, pa je pokazala pri mletju dobre rezultate (lanska pšenica je imela težo 78—80 kg).

Poleg rje, ki je nastopila v drugi polovici junija, so tudi druge vremenske neprilike povzročile zmanjšanje pridelka. V dunavski in zetski banovini so zlasti kobilice napravile precej škode.

Pridelek ostalih vrst žita ni bil povprečno vzeto slab. Dočim je pridelek pšenice zaostal za lanskim pridelkom za 34.4 %, znaša primanjkljaj pri ječmenu le 1.3 %, pri ovsu 3.7 %, dočim imamo pri rži celo presežek 6.2 %. V primeri s povprečnim pridelkom v zadnjih 5 letih (1927.—1932.), pa znaša pri pšenici primanjkljaj 25.3 %, pri ovsu 18.2 %, pri ječmenu pa dobimo presežek 2.3 % in pri rži presežek 6.6 %.

V posameznih vrstah žita je bil zadnja leta pridelek naslednji (v milijonih metrskih stotov):

	pšenica	ječmen	rž	oves
1927	15.50	3.15	1.50	2.92
1928	28.11	3.94	1.91	3.66
1929	25.86	4.12	2.10	3.51
1930	21.83	4.04	1.99	2.85
1931	26.89	3.92	1.93	2.65
1932	**17.64**	**3.87**	**2.05**	**2.55**
razlika	— 9.25	— 0.05	+ 0.12	— 0.10
nasproti 1931	— 34.5%	— 1.3%	+ 6.2%	— 3.7%

Pridelek pšenice je bil letos za 9.2 milijona stotov ali 92.000 vagonov manjši nego je bil lani; znašal je 17.6 milijona metrskih stotov. Letošnji primanjkljaj je torej dvakrat večji nego je bil ves naš izvoz pšenice v letu 1931./32. Navzlic temu situacija ni tako slaba, kakor se zdi na prvi pogled. V letu 1927. je bil naš pšenični pridelek še manjši kakor letos in je znašal komaj 15.5 milijona stotov. Treba pa je upoštevati še druge okolnosti.

Na podlagi podatkov, ki jih je zbralo kmetijsko ministrstvo, je potrebno za prehrano prebivalstva na deželi 97 kg, v mestih pa 145 kg pšenice na osebo, za setev pa 160 kg na 1 ha. Če upoštevamo gornje količine na podlagi števila prebivalcev (14 milijonov) in posejane površine (2 milijona ha), tedaj vidimo, da bo v letu 1932./33. potrebno za prehrano 14 milijonov stotov, za setev pa 3.2 milijona stotov, vsega pa 17.2 milijona metrskih stotov, torej za malenkost manj, kakor znaša pridelek. Domača potreba v pšenici je torej v celoti krita že z letošnjim pridelkom. Pri tem pa moramo še računati s tem, da nam je od lanske letine ostalo po cenitvah Privilegirane izvozne družbe okrog 800.000 stotov ali 8000 vagonov pšenice, ki je nismo mogli izvoziti.

Nadalje pa moramo tudi upoštevati, da predstavlja koruza glavni sestavni del kruha za okrog 49 % našega podeželskega prebivalstva. Koruza pa obeta prav dober pridelek v vsej državi, kar bo znižalo potrošnjo pšenice. Pa tudi vse ostale važnejše kulture, ki so rezerva za prehrano prebivalstva (krompir, fižol, zelje in drugo) in za prehrano živine (seno, detelja itd.) so dale ali obetajo zadovoljive pridelke. Zato smemo smatrati, da je padec pridelka pšenice v dovoljni meri nadoknaden. Seveda pa poleg količin, ki jih je Privilegirana izvozna družba že prej odkupila (okrog 2 tisoč vagonov) in ki niso vračunane v prej navedeni rezervi iz lanskega leta, ne bo preostalo mnogo pšenice za izvoz.

Glede posejanih površin nam daje statistika naslednje rezultate: Pšenice je bilo posejane 2,121.875 ha, to je 61.421 ha ali 2.8 % manj nego l. 1931. Z ječmenom posejana površina je bila letos za 31.500 ha ali 7 % manjša in je znašala 420.723 ha. Z ržjo je bilo posejano 249.792 ha (za 3939 ha ali 1.6 % manj), z ovsom pa 343.112 ha (za 51.047 ha ali 12.9 % manj).

Podatki glede pridelka v posameznih banovinah kažejo, da je žetev pšenice pokazala razmeroma najslabše rezultate v dunavski banovini, kjer je lani znašal pridelek okrog 14 milijonov stotov, letos pa le polovico tega, namreč 6.8 milijona stotov.

Letina v Sloveniji.

Kakor v nekaterih drugih pasivnih pokrajinah je bil pridelek pšenice v dravski banovini celo nekoliko večji nego v letu 1931. Pridelali smo namreč 577.870 stotov nasproti 568.100 stotom v pret. letu. V dravski banovini se je žitni pridelek zadnja leta gibal tako-le (v stotih):

	1930.	1931.	1932.
pšenice	601.000	568.100	577.900
rži	344.000	270.600	271.700
ječmena	157.000	175.000	169.400

Posejana površina pa je letos znašala v dravski banovini: s pšenico 68.025 ha, z ječmenom 18.385 ha, z ržjo 34.225 ha in z ovsom 24.464 ha.

Prometni davek na luksus

V »Službenih Novinah« od 15. t. m. je sedaj objavljen nedavno v Narodni skupščini in v senatu sprejeti zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na poslovni promet, ki je s tem dnem stopil v veljavo. V povišani izmeri se bo **poslovni davek odmerjal od 15. t. m. naprej.**

Kakor znano, uvaja novela k poslovnemu davku še poseben davek na luksuzne predmete v višini 10 % sprejete odškodnine. Zakon pooblašča finančnega ministra, da v sporazumu s trgovinskim ministrom določi s posebno uredbo, kateri predmeti se imajo smatrati kot luksuzni predmeti.

V »Službenih Novinah« od 15. t. m. je istočasno objavljena tudi **že uredba o pobiranju tega davka na luksuz.** Po tej uredbi se smatrajo kot luksuzni predmeti oni predmeti, ki so v posebnem seznamu. V tem seznamu, ki je sestaven del uredbe, so luksuzni predmeti imenovani po carinsko-tarifnih številkah. Ponekod so vzeti vsi predmeti iste tarifne številke, drugod zopet samo predmeti iz posameznih točk tarifne številke ali pa celo samo izrecno imenovani predmeti. Kakor je iz tarife razvidno, se luksuzni davek plačuje večinoma pri producentu ali pa pri uvozu, slično kakor skupni davek na poslovni promet.

Luksuzni predmeti

Lista luksuznih predmetov obsega vsega točno 100 številk. Med drugimi so navedeni naslednji predmeti: **suho grozdje, ananas, dateljni,** granatna jabolka in **banane, suhe smokve** (v zavojih do 5 in 10 kg teže), cvetje za okras ali nakit in venci, kaviar in njegovi nadomestki, **lahke alkoholne pijače** (kavarnarji, lastniki bifejev itd. se morajo izkazati s fakturami, sicer morajo plačati ta davek na alk. pijače), **fina vina ki imajo preko 15 % alkohola, šampanjec navadni bonboni, kandirano sadje, čokolada in fini bomboni, fini siri** (razen emendolskega in trapistovskega), voščene cvetlice in ostalo blago, **fino milo, umetne dišeče snovi, dišeče tolšče in olja, parfumi, dišeče vode, puder in pomade ter barvila za lase,** vezenine in aplikacije, izdelane s svileno prejo, **fine preproge, volnene čipke, goste svilene in polsvilene tkanine, žamet in pliš** (svilen in polsvilen), tulj in slične tkanine iz svile ali deloma iz svile, **svilene pletenine, svilene in polsvilene čipke** svileni in polsvileni trakovi razen onih, ki so do 6 cm široki in služijo za opremo klobukov, vezenine na svilenih in polsvilenih tkaninah, **pozamterija,** lasuljarski in drugi slični izdelki, trakovi in predmeti iz kopiske žime, **konfekcija kakor obleka, perilo in drugo šivano blago iz tkanih, pletenih snovi, čipk in vezenin itd.,** peresa za okras, **pahljače, moški in ženski klobuki, ženski okrašeni klobuki,** umetne cvetlice iz tekstilnih tvarin, svileni ali polsvileni dežniki, **čevlji iz tkanine in klobučevine v zvezi s svilo, čevlji iz lakastega ali bronziranega usnja, usnjene rokavice,** palice in biči, sedlarski in jermenarski izdelki v zvezi s srebrom, **torbarski izdelki v zvezi z najfinejšo tvarino, krznarski izdelki, prevlečeni s podlogo,** košarski in pletarski izdelki v zvezi z najfinejšo tvarino ali z dragimi kovinami, izdelki iz slonove kosti, želvovine in biserne matice ali imitacije v zvezi z najfinejšo tvarino, **biseri, korale,** izdelki iz celuloida v zvezi z najfinejšo tvarino, **fino pohištvo,** pozlačene ali bronzirane tapete, igralne karte, **pisemski papir,** umetno cvetje iz papirja, fini predmeti iz papirja, **dragi kamni,** izdelki iz kamnov v zvezi s fino tvarino, luksuzno blago iz mavca, izdelki iz jantarja ali imitacij v zvezi s fino tvarino, **luksuzni keramični izdelki, steklo za lestence,** stekleni kamni za nakit, izdelki iz steklenih prizem, izdelki iz kristalnega stekla, **izdelki iz zlata in platine, srebrni izdelki za nakit,** galanterijski izdelki za nakit, **radijski aparati, avtomobili s cilindrsko vsebino preko 2 in pol litra, sportni čolni, klavirji, gramofoni, fotografski aparati s svetlobno jakostjo preko F : 6.3, zlate ure in otroške igrače.**

Pobiranje davka

Za promet istega blaga v nespremenjenem stanju se plača davek na luksuz samo enkrat, in sicer za uvoženo blago pri carinarnici, za domače blago pa pri producentu (v nekaterih primerih pri trgovcu). Glede vprašanja, kdo je producent, veljajo predpisi glede skupnega davka na poslovni promet. Pri predmetih, ki so izdelani tudi deloma iz blaga, obremenjenega z luksuznim davkom, se dokazano plačani luksuzni davek na dotične dele odbije.

Luksuzni davek znaša 10 odst. sprejete odškodnine ali cene pri uvozu in se ima pobirati skupaj s poslovnim davkom. Na luksuzne predmete, ki so podvrženi splošnemu poslovnemu davku, se plača torej 2 in 10, torej 12 odst. po nosnovi, ki velja za odmero poslovnega davka. Na predmete, ki so podvrženi skupnemu davku na poslovni promet, se plača skupni davek po tarifi, vrh tega pa še 10 odst. za luksuzni davek. Na predmete, za katere se plača kombinirani skupni davek na poslovni promet, pa se plača vsega 10 odst. od sprejete odškodnine.

Luksuzni davek se plačuje enako, kakor poslovni davek in tudi davčna osnova se ugotavlja na isti način. **Plačuje pa se novi luksuzni davek na promet, izvršen po 15 avgustu t. l. Na carinarnicah se prične pobirati 16. avgusta.**

Uveljavljenje novih trošarin

V »Službenih Novinah« je objavljen novi trošarinski zakon, ki je s tem dnem stopil v veljavo. Glede na povišanje trošarine se bo sladkor pri maloprodajalcih in pri trgovcih na debelo v količinah preko 5 kg popisal, **razliko pa bo treba plačati do 1. septembra t. l.** Zaloge pod 5 kg količine se ne bodo popisale. Trošarinska razlika na popisanje zaloge sladkorja znaša za sladkor v prahu, kocki in v glavah 0.75 Din, za sladkor v kristalu pa 0.60 Din. V bodoče plača pri oddaji sladkorja v promet iz tovarne ali iz njenih skladišč razliko v trošarinski stopnji za kockasti sladkor v višini 1.50 Din za kg polovico tovarna, za drugo polovico pa se lahko poviša prodajna cena. Prav tako plača za sladkor v kristalu razliko v stopnji (1.25 dinarjev) tovarna 0.65 Din, za 0.60 Din pa se lahko poviša prodajna cena.

Trošarina na električni tok se ne plača za javno razsvetljavo, pogon tramvajev, vodovodov, železnic, občinskih plinarn, električnih central in za razsvetljavo teh inštalacij. Potrošnja toka brez trošarine mora iti skozi posebne števce. Trošarino pa plačajo na podoben način tudi privatne centrale za tok, uporabljen za razsvetljavo in za motorni pogon. To trošarino pobirajo prodajalci toka od konsumentov obenem z odškodnino za prodani tok in jo morajo oddati s seznami davčni upravi do konca prihodnjega meseca po izvršeni potrošnji. Sezname primerja s knjigami odcelek finančne kontrole in jih potrdi. Kjer pa prodajajo tok pavšalno po žarnicah, plača trošarino producent toka po števcu v centrali in po odbitku izgube v vodih. Trošarino prevali centrala na konsumenta po pogodbi. **Za mesec avgust t. l. bo treba plačati trošarino za potrošeni tok po števcih, pri čemer pa se zatrošarini le polovica potrošenega toka.** Trošarina za električne žarnice ostane še nadalje v veljavi.

= **Češkoslovaški hmelj porjavel.** Kakor smo že pred tednom poročali, so bili češkoslovaški hmeljarji v skrbi za barvo svojega hmelja. Česar so se bali, je sedaj v obilni meri nastopilo. Rjavenje listja se je razširilo na razvijajoče se kobule. **V deževju zadnjega tedna je poparila peronospora vse hmeljnike razen tistih redkih, ki so jih pravočasno škropili. Kljub komaj izvršenemu izkobuljenju so začeli na Žateškem že ta teden z obiranjem nezrelega hmelja, samo, da rešijo, kar se še da rešiti. Ker bo na vseh tržiščih zelo trda za lepo zeleno blago, naj naši hmeljarji posebno pazijo na sušenje.** V letih pomanjkanja zelenega blaga si lahko pridobijo s svojim kvalitetnim blagom stalnih odjemalcev.

Borze

16. avgusta.

Na ljubljanski borzi je deviza Newyork danes nekoliko popustila. Za malenkost pa sta se okrepili devizi London in Trst.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda danes nekoliko popravila. Za kaso se je trgovala po 203 in 206, za avgust pa po 202. Dolarski papirji so nadalje prilično čvrsti in je prišlo do prometa v 7% Blairovem posojilu po 42, v 8% Blairovem po 46 in 45 ter v 7% Seligmanovem posojilu po 45. Delnice Privilegirane agrarne banke so se ponovno okrepile in so se trgovale po 218 in 222.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2290.96 — 2302.32, Berlin 1352.36 — 1363.16, Bruselj 789.13 — 793.07, Curih 1108.35 — 1113.85, London 197.97 — 199.57, Newyork ček 5663.81 — 5692.07, Pariz 222.88 — 224.00, Praga 168.17 — 169.03, Trst 290.90 — 293.50.

Curih. Pariz 20.11, London 17.90, Newyork 513, Bruselj 71.225, Milan 26.29, Madrid 41.40, Amsterdam 206.70, Berlin 122.20, Stockholm 92, Oslo 89.50, Kobenhavn 95.45, Sofija 3.72, Praga 15.175, Varšava 57.50, Bukarešta 3.05.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 200 — 203, za avgust 201.50 — 201.75, za september 200 — 202, za december 200 do 203, 7% investicijsko 49 bl., 6% begluške 34 — 35, 7% Blair 41.25 — 41.75, 8% Blair 45 — 45.50, 7% Drž. hipotek. banka 45 do 45.50; bančne vrednote: Narodna banka 4400 den., Priv. agrarna banka 222 — 224.

Beograd. Vojna škoda 202, 198 zaklj., 7% investicijsko 50.50 zaklj., 6% begluške 36, 35.25 zaklj., 8% Blair 45.50 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 44.75 zaklj., Narodna banka 4300 — 5000, Priv. agrarna banka 226, 223 zaklj.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago.** 16. avgusta. Začetni tečaji: **Pšenica:** za september 53, za december 56.75, za marc 62; **koruza:** za september 29.875, za december 31.75, za marc 31.75; **oves:** za september 19, za december 21.125 za marc 16.875.

+ **Winnipeg.** 16. avgusta. Začetni tečaji: **Pšenica:** za oktober 55.125, za december 61.50, za januar 64.

+ **Ljubljanska borza** (16. avgusta.) Tendenca za žito mirna. Zaključkov ni bilo. — Nudi se **pšenica** (slov post., po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, okolica Sombor, 79 kg po 205 — 210, potiska, 80 kg po 215 — 217.50; **moka:** baška »0« franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 315 — 320, banatska po 335 do 340; **koruza** (slovenska postaja, plačljivo v 30 dneh): baška, po mlevski voznini po 179 do 172.50; pri navadni voznini po 175 do 177.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (16. t. m.) Tendenca mlačna. Promet 27 vagonov. — **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška, baška ladja Begej, 79 kg in baška, okolica Sombor, 78 kg 147.50 — 150; baška, potiska, 79 kg 150 do 152.50; baška, ladja Tisa, 79 kg 152.50 do 155; gornjebanatska, 79 kg 145 — 147.50, banatska, pariteta Vršac, 78 kg 142.50—145, baška, sremska, nova, 76 kg 137.50 — 140; banatska, nova, 76 kg 135 — 137.5; baška, ladja Tisa, 76 kg 142.50 — 145. **Oves:** baški, sremski, novi 112.50 — 117.50. **Koruza:** baška 110 — 112; okolica Sombor 112—114; banatska 106 — 108; sremska 112 — 114; sremska, okolica Šid 114 — 116. **Moka:** baška, banatska »0gg« in »0gg« 230 — 245; »2« 210 — 220; »5« 190 — 200; »6« 175 — 180; »7« 140 — 145; »8« 95 — 100. **Otrobi:** 80 do 85. **Fižol:** baški, sremski, beli, novi 112.50 do 117.50.

+ **Somborska blagovna borza** (16. t. m.) Tendenca mlačna. Promet 41 vagonov. — **Pšenica:** baška, okolica Sombor, 78/79 kg 145 — 147.50; gornjebaška, 79/80 kg 147.50 do 150; potiska, 80 kg 150 — 152.50; banatska, 79 kg 142.50 — 145; banatska, potiska, 79 kg 147.50 — 150; baška, nova, okolica Sombor, 76 kg 140 — 142.50; gornjebaška, nova, 76 kg 140 — 142.50; sremska, slavonska, nova, 76 kg 137.50 — 140; baška, potiska, nova, 76 kg 145 — 147.50. — **Oves:** baški, novi 110 — 112; sremski, slavonski 112.50 — 117.50. **Rž:** baška, nova 130 — 135. **Ječmen:** baški, novi 63/64 kg 107.50 — 112.50. **Koruza:** baška 108 — 112; okolica Sombor 110 — 112. **Moka:** baška, banatska »0g« in »0gg« 230 — 240; »2« 210 do 220; »5« 190 — 200; »6« 175 — 185; »7« 140 — 145; »8« 95 — 100. **Otrobi:** 70 — 75.

Sport

Lahkoatletsko prvenstvo Ljubljane

Z običajno tričetrturno zamudo se je v soboto ob tropični vročini pričelo lahkoatletsko prvenstvo Ljubljane. Čeprav je že itak malo lahkoatletskih prireditev, da bi mogli pravilno napredovati, se tega vendar še ne zavedajo vsi atleti, ki bi morali izrabiti vsako priliko, da pokažejo svoje delo in napredek. Tako je v soboto startal samo eden izmed prijavljenih atletov Primorja, kar gotovo ne koristi razvoju in uspevanju lahke atletike.

V redu tudi ni prepočasno poslovanje sodniškega zbora. Drugod se vršijo razne točke, n. pr. skok v vis in met krogle ter met kopja in skok s palico istočasno. Gledalci lahko na ta način opazujejo obe točki, odpade pa neprijetno čakanje.

Rezultati: **Krogla** (3. tekm.) 1. Zupančič Neli 12.55 m, 2. Stepišnik Milan 12.12 m, 3. Banko 10.32.5 m.

Več Zupančičevih metov je bilo boljših od dosedanjega slov. rekorda (12.13 m). Tudi Stepišnikov uspeh, čeprav je metal brez zaleta, je dober.

100 m finale (3 tekm.): 1. Zupančič 11.6, 2. Stepišnik 5 m zadaj, 3. Plivelić 7 m zadaj.

Plivelić dobro starta, a pri 30 m ga prehiti Neli in nato še Stepišnik. Neli konča brez boja v dobrem času. Žalostno je le, da so v Ljubljani samo trije sprinterji, ki se borijo za naslov prvaka.

Daljina (3 tekm.): 1. Outrata 6.19 m, 2. Stepišnik 6.08 m, 3. Plivelić 5.35 m.

Višina (2 tekm.): 1. Oroszy 1.60, 2. Dečman 1.55.

Disk (3 tekm.): 1. Stepišnik 37.15.5 m, Zupančič 34.99 m, 3. Banko 31.34.5 m.

Nepričakovana visoka razlika med prvima dvema.

1500 m (5 tekm.): 1. Letka (Ilirija) 4:30.8, 2. Ogrin (Primorje) 4.33, 3. Osterman (Ilirija) 20 m zadaj.

V tej točki je startal tudi edini Primorjaš Ogrin, ki je očividno pretreniran, česar bi o Lejki ne mogli trditi.

Disk, helenski stal (3 tekm.): 1. Stepišnik 28.50.5 m, 2. Zupančič 27.47.5 m, 3. Banko 24.15 m.

Ker pri nas nikoli ne mečejo v tem stilu, ki zahteva samo surovo silo, so rezultati še precej dobri.

Palica (3 tekm.): 1. Oroszy 3.20 m, 2. Zupančič 3.10 m, 3. Dečman 3.10 m.

Zanimiva borba, v kateri so dosegli vsi trije prav lepe rezultate.

10.000 m (1 tekm.): 1. Bručan 35.19, (I).

Rezultat dosežen v solo teku, je zelo dober in le za 8.1 sekund slabši od jugoslovenskega rekorda.

*

V nedeljo ni zanimanje atletov za prvenstvo prav nič naraslo, obratno, startalo ni celo več Ilirjanov, tako da je moralo več točk odpasti.

Kladivo (2 tekm.): 1. Stepišnik 32.40 m, 2. Banko 27.10 m.

200 m (3 tekm.): 1. Stepišnik 26, 2. Plivelić 3 m zadaj, 3. Uršič 6 m zadaj.

800 m (2 tekm.): 1. Plivelić 2.25.4, 2. Uršič 20 m zadaj.

O vseh treh točkah ni kaj reči, ker so rezultati še za naše razmere zelo slabi.

Kopje (2 tekm.): 1. Petkovšek (Primorje) 46.51 m, 2. Dečman (Ilirija) 42.55 m.

Petkovšek najbrže zaradi preelastičnega kopja ni dosegel svoje običajne znamke, dočim je Dečman napredoval.

5000 m (3 tekm.): 1. Bručan 16.49; 2. Jamar 250 m zadaj.

Bručanov čas je kljub vročini dober.

*

Porazen uspeh prvega, posebno pa drugega dne prvenstva Ljubljane je spet pokazal žalostne razmere v naši lahki atletiki. Z rezultati bi bili še nekako zadovoljni, če bi ne bili uspeh le dvojice, trojice atletov. Kakor nogomet tudi lahka atletika že nekaj let nazaduje, in sicer pred vsem zaradi pomanjkanja resnosti, vztrajnosti in volje posameznikov, od česar so pa odvisni sploh vsi rezultati.

Da se publika več ne zanima za lahko atletiko, bi še nekako razumeli, da pa jo posnemajo celo atleti, ki bi morali vedeti za kaj se borijo, je že resen znak konca. Če bo šlo tako dalje, je najboljše, da nehamo z vsem skupaj, ker stvar postaja že smešna.

Zvezdna vožnja I. hrv. motokluba v Zagrebu. Ob priliki otvoritve novega dirkališča »Miramare« in prve mednarodne motocikelistične dirke razpisuje I. hrv. motoklub za vse motocikliste v državi zvezdno vožnjo v Zagreb. Cilj je v Zagrebu na dirkališču »Miramare« v nedeljo dopoldne med 9. in 10. uro. Vsak tekmovalec si mora dati pri svojem klubu potrditi čas in mesto starta in odhoda. Tekmovalci, ki bodo prišli na cilj po 10. uri, ne bodo ocenjeni. Za vožnjo je predpisan policijsko dovoljeni povprečni tempo. Prireditelji razpisuje nagradne plakete v spomin na otvoritev dirkališča »Miramare«, in sicer za tekmovalca, ki pride na cilj iz najbolj oddaljenega mesta, dalje za oni klub, čigar članstvo se bo v največjem številu udeležilo zvezdne vožnje in za oni klub, ki bo poslal največje število dirkačev za prvo dirko na novem dirkališču. Vsi tekmovalci bodo sodelovali ob pol 11. uri pri otvoritvi dirkališča in ob 11. pri propagandni vožnji skozi Zagreb. Dirkališče »Miramare« leži v neposredni bližini glavnega kolodvora: pot do dirkališča vodi pod železniškim viaduktom po Miramarski cesti. Vsi tekmovalci imajo pravico do brezplačnega vstopa in parkiranja v času mednarodne dirke, ki bo istega popoldneva ob pol 16. Tekmovalci naj opremijo kolesa z vidno označbo: »Zvezdna vožnja v Zagrebu«.

Kolesarske dirke v Mariboru. Mariborska kolesarska podzveza je priredila v nedeljo na progi Maribor-Sv. Ožbalt-Maribor (50 km), dirko za prvenstvo podzveze. Čeprav so bile razne medklubske dirke v Ljubljani in Zagrebu, se je prijavilo lepo število dirkačev, članov klubov Peruna, Poštele, Zvončka in Edelweissa. Naslov prvaka mariborske podzveze v kategoriji seniorjev si je priboril Ivan Lah (Edelweiss), ki je prevozil 50 km dolgo progo v 1:47:05, drugi je bil Matija Pavličič (Zvonček, Ptuj) v 1:47:06, tretji Franc Rampfl (Poštela) v 1:47:06.5, četrti Franc Hrovat (Perun) v 1:47:07 in peti Anton Ilešič (Perun) v 1:47:08. Prvoplasirani je prejel lepo darilo mestne občine ozir. odbora »Mariborskega tedna«. Organizacija in vodstvo dirke je bilo v rokah Ivana Kvasa, Ivana Hlebša in Valentina Šibenika — kot vedno — požrtvovalna in vestna.

Gymkhana igre. Motoklub Maribor je v okviru »Mariborskega tedna« priredil Gymkhana igre v Ljudskem vrtu. Kljub temu, da so bile te sportne prireditve skrbno pripravljene, je bil obisk občinstva zelo pičel. Gledalci so prišli vsi na svoj račun. Dirke na trati so bile povoljne, deloma je bil dirkalni prostor zelo majhen. Posebno se je odlikoval dirkač g. Čerič Hinko, ki je prišel kot prvi ter je bil tudi zmagovalec dneva. Kot dobri vozači so se izkazali še Jurič Herbert (II) in Wresnig Alfonz (III). Pri Gymkhana igrah so sodelovali sledeči vozači in dosegli te rezultate: Wresnig Alfonz I. — II. Dadieu Oton, III. Čerič Hinko, Čerič Franc, Čerič Alojz, Lotz Karol, Jurič Herbert, Kopič Kurt, Schober Franc, Ledvinka Franc Kreitner Karl, Lüthy Peter in Zinthauer Ludvik.

Službeno iz LHP Redna seja u. o. bo drevi v damskem salonu kavarne Emona. Navzočnost vseh odbornikov potrebna.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Za potovanje določene igralke moraio biti danes točno ob 19.30 na glavnem kolodvoru. Vsaka igralka mora vzeti s seboj dvojno opremo. Ostale igralke so 14 dni oproščene treningov.

TSK Slovan. Drevi in v petek od 18. dalje obvezen trening za vse igralce. Posebno pa za igralce: Thuma, Globelnik I, Lipovšek II, Zavrl I in II, Ključec, Uhan, Marchiotti I in Grm.

Iz življenja in sveta

Kopalni bazen na hotelski strehi

Na strehi enega najodličnejših londonskih hotelov so zgradili bazen za kopanje. Hotelski gosti se poslužujejo ugodnosti posebno v sedanji hudi vročini

Kozmični žarki v višini 28.000 m

Kakor poročajo nemški listi se je prof. dr. Regenerju s tehnične visoke šole v Stuttgartu posrečilo, da je izvedel točne meritve kozmičnih žarkov v višinah do 28.000 m. Zgradil je bistroumne avtomatične aparate, ki so jih gumasti baloni ponesli po treh neuspelih poskusih končno v te višine. Merilci so ob povratku na zemljo pokazali, da kozmično žarenje do višine 12 km močno narašča, od tam dalje pa le polagoma, torej drugače nego so mislili znanstveniki doslej. Regenerjeva metoda je zbudila tem večjo pozornost, ker je bistveno cenejša in zanesljivejša, nego so ekspedicije z baloni s posadko, ki poleg tega nikoli ne pridejo tako visoko.

Prof. Regener je že pred časom zaslovel po svojih poskusih, ki jih je izvršil v proučevanje kozmičnega žarenja 250 m pod površino Bodenskega jezera. Seveda je v to globino spustil samo avtomatično delujoče aparate. Dognal je, da so naše razvojne oblike pod absolutnim vplivom kozmičnih žarkov, ki prenehajo učinkovati šele pod tako debelo vodno plastjo. Pri prejšnjih eksperimentih so zaman skušali, da bi izločili njih vpliv z debelimi in težkimi svinčenimi ploščami, ki zadržujejo tako dobro Röntgenove in radijske žarke. Kozmični žarki imajo torej še veliko krajše valove nego ti žarki, drugače ne bi bili tako probojni. Po neki domnevi izvirajo od prvin, ki imajo zelo visoko atomsko težo. Te prvine so nekoč morda bivale tudi na zemlji, a so se že razkrojile. Morda se dado ž njimi razložiti bizarne, ogromne oblike živalskega in rastlinskega sveta v pradavnih zemeljskih dobah.

Boj navidezni smrti

Na zadnjem sestanku pariške Académie de Médicine je poročal prof. Bordier o novi metodi, ki omogoča spoznavati absolutno sigurno mrliče in daje popolno gotovost razlikovanja med živimi in mrtvimi bitji. Diatermični toki imajo svojstvo, da lahko prisilijo živ organizem k proizvajanju toplote. Pri mrličih ta reakcija izostane. Profesorjev postopek je dovolj enostaven. Okolu ledij človeka položi pas z elektrodami in vključi elektriko. Če se v 20 minutah temperatura ne dvigne, je sigurno, da je človek mrtev, v nasprotnem primeru je upanje, da je človek še živ in se lahko začne s poskusi, da se obudi od mrtvih.

Starostna preskrba francoskih parlamentarcev

Že davno pred vojno so francoski poslanci in senatorji poskrbeli za svojo pokojnino v primeru, da ne bi bili več izvoljeni. Osnovali so nekakšno pokojninsko blagajno, v katero vplačujejo vsi poslanci redne mesečne prispevke. Višina prispevkov se ravna po pokojnini, ki jo želijo prejemati. Prvotno so poslanci in senatorji vplačevali po 15, pozneje po 50 frankov. Danes so razdeljeni prispevki v štiri razrede po 100, 150, 200 in 300 frankov, ki odgovarjajo pokojnini 5400, 7200, 9000 in 12.000 frankov. Imajo pa še višje kategorije po 600 in 900 frankov mesečnega vplačila. V teh razredih se izplačujejo pokojnine po 24.000 in 36.000 letno. To velja za parlament. V senatu so premije drugačne. Tam dobi vsak senator po devetih letih 12.000 fr., po 15 letih pa 18.000 fr. V višja pokojnine se lahko še stopnjuje, toda ne sme v nobenem primeru prekoračiti 24.000 frankov na leto.

Izvor nadarjencev

Čestokrat beremo razprave, da nadarjenci izumirajo, ker kažejo višje družbene plasti čedalje nižje število rojstev. Ta trditev bi bila upravičena, če bi nadarjenci izvirali samo iz teh plasti, znano pa je, da izhaja elita kakšnega naroda po pretežni večini iz srednjega, kmečkega in delavskega sloja. Tako so to vprašanje statistično preiskali pred kratkim za 3000 čeških Nemcev, ki so v svojem življenju zavzeli odlična mesta. 70 odst. njihovih očetov je bilo revnih, 5.6 odst. jih je izšlo iz kmečkega stanu, 14 odst. iz malih obrtnikov, 6.5 odst. iz trgovskega stanu, 2 odst. iz družin vseučiliških profesorjev itd.

Marconijevi smrtni žarki

Rimski listi objavljajo brzojavko, ki jo je naslovil izumitelj senator Guglielmo Marconi svojemu prijatelju markiju Solariju in ki mu sporoča, da je z ultrakratkimi valovi 57 cm dosegel čisto radiotelegrafsko in radiotelefonsko zvezo na daljavo 270 km. Marconi že delj časa eksperimentira z ultrakratkimi valovi in je že lani odkril, da morejo na daljavo ubijati ribe in ptice. Ker so ti eksperimenti življenjsko nevarni, jih vrši na svoji ladji »Elektri« daleč na visokem morju in je baje dosegel že velike uspehe, o katerih pa noče ničesar povedati. Pač pa govori o njih tem bolj navdušeno — italijanski tisk.

Tragedija cirkuških artistk

Iz New Yorka poročajo, da se je pri neki predstavi v Atlantic City zaradi ponesrečenega prijema zrušila s trapeca znana artistka Irena Berger. Strmoglavila je iz velike višine na tla in si zlomila hrbtenico in obe nogi.

Alkoholikom prepovedan zakon

Guverner San Louisa Potosija v Mehiki je izdal prepoved, ki zabranjuje zakon vsakemu pijancu. Zakonski kandidati, ki želijo stopiti v zakon, morajo predložiti oblasti zdravniško spričevalo, iz katerega je razvidno tudi to, da niso pijanci iz navade. Istočasno je guverner razpisal posebno nagrado za kemike, ki bi se jim posrečilo iznajti sredstvo proti zavrevanju soka rastline maguey v želodcu. Iz soka te rastline pripravljajo Mehikanci močno opojno pijačo, ki jo vživajo ne le možje, ampak tudi ženske. Ta opojna pijača, ki jo domačini zovejo »pulque«, je človeškemu organizmu še bolj škodljiva kakor naša šmarnica

Smrt zanimivega lovca

V Mürzstegu je umrl 75 letni bivši telesni lovec cesarja Franca Jožefa Ludvik Egger, ki je služil svojemu gospodarju nad 30 let. Na nekem lovu v Mürzstegu sta doživela Egger in cesar dramatično dogodivščino. Lovec je stal za cesarjevim hrbtom. Kar poči zadaj puška in nekaj šiber opresne plašč cesarjevega lovca. Ustavili so lov in dognali, da je prišel usodni strel iz puške tedaj še živečega Rudolfa, ki je bil zapustil svoje stojišče in se približal očetovemu lovskemu revirju. Ta dogodek je cesarja tako razburil, da ni poslej nikoli več lovil v Rudolfovi družbi.

Nov letalski rekord

Francoski letalec Marcel Aeglen je potolkel vse dosedanje rekorde na 2000 km dolgem poletu s tem, da je dosegel 263.6 km na uro.

Nervozna drevesa

Če močno udarimo cvetočo vejo ostrolistnega javora, bomo opazili, da se cvetni peclji na njem zakrivijo in pobesijo, kakor da je drevo začutilo bolečino.

Pri mladih listih moremo isto tako opazovati, da se listna ploščina obrne, kakor da se hoče list braniti, v smer udarcu. Talijev razlaga to občutljivost s tem, da popusti delovanje staničja na strani, ki jo je zadel udarec. Ta občutljivost popusti s starostjo in čim večje je število udarcev v kratkem času.

Listi omenjenega javora se pobesijo že v močnejšem dežju. Robinija pobesi svoje liste že po nekoliko udarcih, veliki lučnik pa odvrže po udarcih celo svoje cvete.

Nevidni zid zoper tihotapce

Siemensove tovarne v Berlinu so zgradile aparat, ki deluje z ultrardečimi žarki in avtomatično sporoča stražnim postajam ob meji, da je tu in tu neki človek prestopil mejo. Zlasti v boju proti tihotapcem utegne imeti nova naprava velik pomen. Njen nedostatek je le v tem, da registrira prestop meje po vsakem večjem bitju, človeku, divjačini ali psu. V ostalem gre za pripravo, ki so jo doslej v manjšem obsegu rabili za optično-električno varovanje bančnih, draguljarskih in podobnih prostorov.

Aparat za spoznavanje ponarejenih kovancev

Karel Burghardt, ravnatelj madžarske državne penezarne je predložil budimpeštanskemu policijskemu ravnateljstvu avtomatično tehtnico, za kovance, izum mladega, doslej neznanega igralca Atile Somlaya, čigar naprava omogoča, da se ponarejeni novci spoznavajo mnogo hitreje kakor z dosedanjimi sredstvi.

Aparat je tako urejen, da ima za vsako vrsto novca posebno odprtino. Tehtnica reagira le v primeru, če ima novec pravo težo. Če tehtnica ne deluje, je znamenje, da je preizkušeni novec ponarejen.

Madžarska državna kovnica je prepričana, da je dobila z napravo Atile Somlaya v roke pripomoček, ki bo zelo olajšal poslovanje pri preiskovanju novcev. Nar. banka v Budimpešti in poštna hranilnica sta naročili več izvodov nove tehtnice, ki jo bodo uvedli, če se bo obnesla v praksi tudi v drugih državah.

Skladateljeva 60letnica

Komponist in dirigent S. v. Hausegger, ravnatelj monakovske Glasbene akademije, sin utemeljitelja powagnerske estetike, odličen interpret Beethovna in Brucknerja, je obhajal 16. t. m. svoj 60. rojstni dan

Naskok na »vršac groze«

Iz Darželinga javljajo, da je ameriško-nemška ekspedicija na Himalajo dosegla hrbet med Nango in Jarpatom v višini 7000 m. Odprava je postavila taborišče in bo zdaj nastopila zadnji del poti na 8300 visoki »vršac groze«, ki ga smatrajo za drugo najvišjo točko himalajskega gorovja.

Princesa Ileana rodila sina

Rumunska princesa Ileana, žena Antona Habsburga, je te dni v Mödlingu pri Dunaju povila 3 in pol kg težkega sina, ki ga bodo krstili na ime Štefan. Za krstna botra mu bosta rumunski kralj Karol in bivši španski kralj Alfonz.

Nepismenost v Ameriki

V Ameriki so našteli zadnje čase štiri milijone ljudi, ki ne znajo čitati ne pisati in so nad 10 let stari. V primeri s številom prebivalstva pomeni to 4.3 odstotka. Med črnci je še več enalfabetov, namreč 16.3%.

Milletova mojstrovina „Zdrava Marija“

Znana Milletova slika »Zdrava Marija« (Angelus) je postala prošle dni žrtev ponorelega inženjerja Guillarda, ki jo je napadel z britvijo samo zato, da zbudi pozornost. Vodstvo pariškega Louvrea upa, da se bo dala slika uspešno restavrirati

Poročila iz stratosfere

V nekaj dneh se bo dvignil prof. Piccard iz Dübendorfa pri Curihu k novemu vzletu v stratosfero.

Kot edini v Jugoslaviji smo si na podlagi pogodbe z učenjakom pridobili pravico priobčiti tri njegova izvirna poročila, od katerih bo vsako obsegalo kakih 1500 besed.

Prvo poročilo bo vsebovalo izvleček iz dnevnika, ki ga bo pisal prof. Piccard med svojim vzletom v stratosfero. Drugo in tretje poročilo pa bo vsebovalo znanstvene rezultate novega vzleta v stratosfero. Prvo poročilo bo odposlal učenjak takoj po svojem povratku na zemljo.

Uredništvo tedenske revije „ŽIVLJENJE IN SVET“

Revija se naroča v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5, in stane mesečno samo 8 Din.

Piccard na inspekcijskem obhodu

Prizor z dübendorfskega letališča pri Curihu

Evropski krožni polet

Največja letalsko-sportna prireditev letošnjega leta bo mednarodni evropski krožni polet, ki se je dejansko otvoril 12. t. m. s tehniškimi tekmami v Staakenu pri Berlinu in bo stopil v zadnjo fazo 21. avgusta, ko bodo letala vzletela na berlinskem letališču Tempelhof k 7500 km dolgemu krožnemu poletu, katerega bodo morali letalci obvladati v treh etapah po 2500 km v šestih dneh.

Doslej se je za to prireditev prijavilo 64 letal. Izmed držav, ki bodo pri krožnem poletu najmočnejše zastopane, so na prvem mestu Francija, Švica, Poljska, Češkoslovaška, Italija in Nemčija. Iz teh držav se bodo udeleževali krožnega poleta njih najboljši sportni letalci. Jugoslavija se prireditve ne bo udeležila.

Smoter mednarodnih krožnih poletov je, najti in ustvariti letalo, ki bi bilo najpriklad nejše za turistične svrhe. Takšno letalo bi moralo združiti celo vrsti vrlin. Na prvem mestu seveda brzino, toda tudi sigurnost je tej enakovredna in zato se v posebno obilni meri pazi na to, da nudi sportno letalo čim večje ugodnosti in sigurnost za pristanek. Ta dva problema sta os, okolu katere se suče marljivost in iznajdljivost izumiteljev.

Največja brzina letal, ki se bodo udeležila krožnega poleta, znaša 235 do 260 km, najmanjša 65 km na uro. Najboljši stroji sportnih letal so začasno ameriški »Monocoupe«, nemška »Arguš« in »Heinklov E H 64« ter italijanski tip »Breda 33«. Sportniki raznih držav bodo uporabljali razne stroje, tako bo n. pr. rumunski tekmovalec letel na ameriškem letalu, angleška letalka miss Spooner na italijanskem itd.

Proga evropskega krožnega poleta je naslednja: Berlin—Varšava—Krakow—Praga—Brno—Dunaj, Zagreb—Postojna—Vicenca—Rimini—Rim. Druga etapa: Florenca — Bellinzona—Turin—Cannes—Lyon—St. Gallen—Stuttgart — Bonn — Paris. Tretja in zadnja etapa: Deauville—Rotterdam—Dortmund—Hamburg—Kodanj—Göteborg—Hamburg—Berlin.

Ljudje, ki trpe na otežkočeni telesni potrebi in ki jih zaradi tega mučijo krvno prenapolnjenje trebuha, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje ki trpe na bolezni dančne sluznice, fišurah, hemoroidalnem zamotku, fistulah, jemljejo za iztrebljenje črevesa zjutraj in zvečer po četrtinko **»Franz Josefove« grenčice.** Vodilni zdravniki kirurgičnih zavodov izjavljajo, da se poslužujejo **»Franz Josefove« vode** po operacijah z najboljšim uspehom. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zakaj odlaga Piccard start v stratosfero

Organizacijski odbor za Piccardov vzlet v stratosfero objavlja zanimivo pojasnilo, čemu ni slavni profesor že vzletel in kakšni so vzroki njegovega odgajanja poleta.

Prof. Piccard ima namero ostati v zraku 8 do 15 ur, in sicer večji del tega časa v stratosferi. Pri srednji brzini, ki znaša pri učenjakovem balonu 30 do 50 km na uro, bi torej balon napravil približno 700 km pota. Zato morajo prireditelji poleta budno paziti na razmere v atmosferi, zlasti v krajih, ki pridejo v poštev za morebitni Piccardov pristanek. Področje, ki pride tukaj v poštev, seže od Severnega in Vzhodnega morja do Sredozemskega in Jadranskega morja. Previdnost je torej zelo na mestu.

Minuli petek se je že zdelo, da je nastopil ugoden trenutek in da se bo start lahko vršil. Toda v popoldanskih urah so nastopile takšne spremembe, da so morali vzlet ponovno odgoditi. Ker so meteorologi napovedovali za soboto predpoldne nevihte, so nujno svetovali Piccardu, naj se ne dvigne. Oprezni učenjak si je njih svarilo vzel k srcu in je res odgodil start za začetek tega tedna.

Najdba slik v Krompachyju

V Korompachyju na Slovaškem stoji grad plemiške rodbine Chotek. V njem so odkrili pred dnevi kakšnih 30 slik, del slovitih starih mojstrov Leonarda da Vinci, Tiziana, Veronesa, Murilla, Van Dyka, Velasqueza, Tintoretta, Holbeina, Giorgionea in drugih. Grad je last potomcev rodbine Brunšvikov, kjer je bila doma tudi Beethovenova »nesmrtna izvoljenka«.

ANEKDOTA

Mascagni je dirigiral nekega dne skušnjo za Meyerbeerovo »Dinoro«. Tenorist ki je pel ulogo lovca, je imel slab glas. Nekaj časa ga je Mascagni poslušal, mahoma pa je prenehal dirigirati, se obrnil do nesrečneža in mu dejal: »Sijajno, Vi ste pevski fenomen. Našli ste način, kako se da predstavljati istočasno lovec in pes!«

KARIKATURA

Halassy,
madžarski mojstrski enonogi plavač

Vsak dan ena

»Gospodična, ali vas smem klicati z vašim imenom?«
»Prosim, rajši z vašim priimkom.«

Michel Zévaco: 119

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Ne Concini ne njegova žena nista slutila, da bosta njuna tekmeca kralj in Acquaviva in da jima nobeden teh dveh mogočnih nasprotnikov ne bo dal položiti roke na zaklad, ki sta mislila, da ga že imata.

Tisti dan ob uri kosila je bil Jehan odvedel Carcagna, Escargassa in Gringailla v krčmo. Hotel jih je pogostiti z obedom, ki je v njegovih mislim pomenilo zadnjo večerjo.

Vzlic svojemu osornemu vedenju nasproti njim je imel svoje klateže resnično rad. In če se je nameraval ločiti od njih, ni bil storil tega sklepa, ne da bi mu bilo na tihem hudo.

Trojica ni ničesar vedela o glavarjevem namenu. Neprisiljeno in brez skrite misli so se lotili jedi in pijače, in tudi Jehan, ki jih ni hotel užalostiti, se je kazal kar moči veselega in brezskrbnega.

Ko je bilo kosila konec in so se našli na ulici, so bili vsi trije junaki že močno okajeni. Edini Jehan je bil ostal trezen in hladnokrven. Z ganjenostjo, ki je ni mogel več brzdati, jim je zdaj tudi povedal:

»Vrli tovariši, poslej ne moremo več nadaljevati starega življenja. Ločiti se moramo. Krenite vi na desno, jaz pa pojdem na levo. Bog z vami!«

To rekši je hotel oditi. A klateži ga očividno niso razumeli. Kakor vselej, so tudi to pot vprašali:

»Kakšna so vaša povelja, glavar?«

A veselost jih je bila zdajci minila. Slutili so, da se bliža resna, bridka odločitev. Jehan jih ni hotel zapustiti v nesporazumu.

»Nikakih poveljev vam ne bom več dajal,« je rekel z mirnim glasom. »Poslej nisem več vaš glavar. Razumete? Med nami je vsega konec. Ločiti se moramo za zmerom.«

Prepadeni so se spogledali. Vsi trije so bili bledi. Pijanost, ki jim je že lezla v glavo, jih je mahoma minila. In zdajci so vsi trije nkratu žalobno zatarnali:

»Tedaj nas podite od sebe?«

»Kaj smo vam storili?«

»Kaj pa naj delamo brez vas?«

»Ne podim vas,« je s prejšnjo prijaznostjo odvrnil Jehan. »Ničesar vam nimam očitati... A ločiti se moramo vendarle.«

Zdaj so ga razumeli. Njihova žalost se je spremenila v ogorčenje in — prvikrat, odkar so ga poznali — v upor.

»Zakaj naj se ločimo, tri sto rogatih peklenščkov?« je zarohnel Gringaille. »Kdor obsoja ljudi, naj jim vsaj pove, zakaj?«

»Tako je!« sta pritegnila tovariša. »Zakaj?«

»Zato, ker sem sklenil zaživeti novo življenje in ker bi vam, če bi ostali pri meni, pretila ob tem življenju nevarnost, da umrete od gladu.«

Klateži so se osuplo spogledali. Spet jim ni šlo v glavo. Drug za drugim so vprašali:

»Zakaj naj bi poginili od gladu?«

»Ali nam ne ostane tole?«

Srdito so udarili ob ročnike svojih rapirjev.

»Ali ne bo tehle zmerom dovolj?«

Tako je vzkliknil Carcagne in pokazal na meščana, ki je zavil okoli vogala.

»Saj to je tisto,« je rekel Jehan. »Prav tega ne maram več delati. To je rop.«

»Rop!...«

Ta vzklik je planil iz vseh treh grl namah. Nemir se je zazrcalil na njihovih obrazih, in bilo je, kakor da bi zatrjevali drug drugemu: »Bolan je!«

In Jehan, ki je uganil njihove misli, je razburjen vzkliknil:

»Da, vi tega ne razumete! Kakor vi, sem tudi jaz dolgo mislil, da ima siromak pravico jemati bogatemu za svojo potrebo. Takrat nisem vedel marsičesa, kar danes vem... Danes vem, da sem bil ropar in razbojnik, in rdečica me oblije, če le pomislim na to. Rajši kakor bi spet pričel, si sam odsekam roko in jo vržem psom!«

Govoril je resno, na žalost. To pot so ga razumeli. Odskočili so. Ta vražji človek je imel od nekdaj čudne muhe!

Vprašujoče so se spogledali. Videli so, da so vsi enakih misli. Če je bila njegova namera taka, so hoteli storiti to, kar bo on hotel. Postali bodo pošteni, živeli po svetniško in z njim vred jemali doge s trebuha. Ubogali ga bodo, saj je njihov poveljnik. To je bila kaj preprosta reč. In preproste so bile tudi njih besede.

Ta vdanost je šla Jehanu globoko do živega. Ali njegova vest se je upirala temu, da bi jih storil svoje tovariše v bedi. Odkrito jim je priznal svoj pomislek.

»Prav, prav,« je brezskrbno rekel Gringaille. »Vsi moramo prej ali slej umreti. Malo nam je mar, kako!«

In s slovesnim glasom je dodal:

»Ako nas res zapodite, vam dam svojo besedo, da se pri tej priči na glavo vržem z Novega mostu.«

»Jaz tudi! Jaz takisto!« sta zaklicala tovariša.

Jehan je moral priznati, da je premagan.

Naši strojevodje med brati Čehi

Ljubljana, 13. avgusta.

Z najboljšim uspehom v pogledu bratske in tovariške vzajemnosti in razširjenja obzorja je končan izlet jugoslovenskih strojevodij po Češkoslovaški, ki se je, kakor se je že poročalo, vršil od nedelje 31. julija do 9., oziroma 10. t. m. Udruženje jugoslovenskih strojevodij je vrnilo obisk Udruženju češkoslovaških strojevodij in udeleženci ne morejo prehvaliti gostoljubnih sprejemov v bratski češki zemlji in poučnih zanimivosti, ki jim jih je nudila ta ekskurzija.

Že na prvi obmejni postaji Horni Dvorište so bili izletniki kljub pozni uri prisrčno pozdravljeni od zastopnikov tamošnje krajevne skupine organizacije strojevodij. Prvi postanek je bil v Budjejovicah, kjer je izletnike pričakalo mnogoštevilno prebivalstvo z godbo ter jim prirejalo burne ovacije. Izletniki so si ogledali vse starinske znamenitosti. Po zakuski, ki jo je priredila češka tovariška organizacija, pa so nadaljevali potovanje v Tabor. Tudi tu so bili deležni najsrčnejšega sprejema vse javnosti. Enako je bilo v Benešovu, v Pragi pa je bil višek splošne gostoljubnosti in veselja nad tem posetom iz Jugoslavije. Pri prijateljskem večeru so sodelovali zastopniki raznih društev in potem, ko so si izletniki ogledovali češko prestolico, je ...e tekmovalo v postrežljivosti in prisrčnem pozdravljanju. Ob raznih prilikah so bili od strani gostov in gostiteljev poudarjane najsrčnejše vezi obeh bratskih narodov in je bilo naposled prav težko slovo od bratske Prage.

Na poti proti Plznu so si izletniki ogledali Karlove Vary in Marjanske Lazne, v Plznu pa so bili deležni najsrčnejših dobrodošlic na prijateljskem večeru v Meštanski Besedi. Izletniki so si ogledali velikanske tovarne Skodovih zavodov, kjer jih je med drugimi pozdravil tudi tam zaposleni slovenski rojak g. Štajer, brat stanovskega tovariša. Ogledali so si seveda tudi svetovno znano pivovarno, kjer so bili dobro pogoščeni. Iz Plzna so se odpeljali nazaj v Prago, kjer so prenočili, potem pa nadaljevali pot proti Olomucu. Za kratek čas so se ustavili v Pardubicah, kjer jih je poleg predsedstva stanovske krajevne organizacije pozdravilo tudi zastopstvo Sokola in vojaških oblasti. Lepega sprejema so bili ekskurzisti deležni tudi na postaji Česka Trebova, v Olomucu pa jih je na kolodvoru sprejela velika množica, ki je navdušeno vzklikala Jugoslaviji in njenemu vladarju. Pri banketu, ki ga je tovarišem iz Jugoslavije priredila organizacija češkoslovaških strojevodij, so iz lastnega nagiba nastopili tudi člani tamošnje operne družine, ki so gostom v čast zapeli več lepih arij. Drugo jutro so izletniki s češkimi tovariši obiskali grobnico jugoslovenskih vojnih žrtev. Pravoslavni svečenik g. Rezek je opravil molitve, pel je olomuški cerkveni pevski zbor, v lepem govoru pa se je spominjal jugoslovenskih vojnih žrtev štabni kapetan češkoslovaške armade, gosp. Topič.

Med vožnjo v Brno so se izletniki ustavili v Prerovu, kjer so jim češkoslovaški tovariši priredili obed. Med češkimi stanovskimi tovariši so našli izletniki mnogo dobrih znancev in prijateljev, ki so bili med vojno dodeljeni v službovanje v Ljubljani, na Jesenicah in po drugih naših krajih. Tudi v Brnu in Bratislavi so bili svečani sprejemi, ekskurzisti pa so imeli tudi priliko za ogled raznih zgodovinskih in drugih zanimivosti. Obiskali so tudi kraj, kjer je po nesreči našel smrt general Štefanek. V spomin velikega organizatorja češke narodne obrambe so izletniki položili lep venec.

S tem lepim in poučnim izletom naših strojevodij so gotovo še bolj utrjene vezi med našim in češkoslovaškim narodom. Stan strojevodij, ki zavzema v skupnosti velevažno mesto, bo ostal za vedno v najožji zvezi s češkoslovaškimi tovariši in bodo te zveze gotovo v največjo korist jugoslovensko - češkoslovaški narodni in državni vzajemnosti.

Sokol

Izredno uspel nastop moščanskega Sokola

Ljubljana, 15. avgusta.

V nedeljo 14. t. m. je imel Sokol v Mostah svoj praznik. Zaključil je z res uspelim javnim nastopom sezono sokolskih nastopov ljubljanske okolice. Že zjutraj ob 6. se je zbral v telovadnici moški naraščaj k društveni tekmi. Tekmovalo je 13 naraščajnikov. Zmagovalci so bili: Sinček Ivan s 73, Ravnik Evgen z 72 in Ferjančič Alfonz s 70 točkami.

Ogromno zanimanje je vladalo za stafeto, ki jo je razpisalo moščansko društvo za nagrado br. dr. Perka. Vse ulice, po katerih je tekla stafeta, so bile polne občinstva, zlasti mnogo se ga je zbralo pri telovadišču na Zaloški cesti, kjer sta bila start in cilj. Na startu so bile ob 9. 3 stafete: Sokol I., Moravče in domače društvo. Ker je bila v štafeti Sokola I cela vrsta znanih tekačev, ni nihče dvomil, da bo z lahkoto zmagala, vendar niso pričakovali, da bodo postavili s časom 4 : 16 tako lep rezultat. Moščanska stafeta je do prve predaje celo vodila, potem pa je vedno bolj zaostajala. Vendar je tudi njen čas (4:45) prav lep. Moščanom so bili prav nevarni Moravčani, ki so prišli na cilj v času 4:56. Organizacijo tekme je izvedlo domače društvo prav dobro.

Na prostranem, vzorno urejenem okrašenem telovadišču so se nato vršile izkušnje za popoldanski nastop. Že te skušnje so privabile toliko gledalcev, da si imel vtis pravega nastopa.

Popoldne ob 15. je krenil izpred telovadnice sokolski sprevod z močnim oddelkom konjenice Sokola Ljubljane III. na čelu. Za vojaško godbo so korakali člani z društvenim praporom, za njimi pa ženski naraščaj. Sledile so jim članice, pred katerimi sta šla zastopnika Sokola od Marije Device v Polju s praporom. Spored, ki so ga zaključili naraščajniki v telovadni obleki, je krenil v velikem krogu po ulicah Most, Šela in Vodmata ter je bil povsod prav prisrčno pozdravljan. Moška in ženska deca je pričakala sprevod v dolgem spalirju na obeh straneh ceste ob telovadišču.

Kmalu po razhodu sprevoda je napolnilo telovadišče ogromno število gledalcev. Ob 16. so prikorakali na prostor pred oder, ki je bil prirejen za odličnejše goste, vsi oddelki s stafetami na čelu. Nato je društveni starosta br. Tonja pozdravil vse navzoče in očrtal pomen prireditve kot proslave 100letnice Tyrševega rojstva. Bodril je navzoče Sokole k nadaljnjemu intenzivnemu delu in pozival zlasti mladino v sokolske vrste, ker je prav v sedanji dobi največjega materijalizma potrebno sokolsko delo, ko mnogi pozabljajo na trpeče brate onstran mej. Svoj govor je zaključil s pozdravom kraljevski rodbini in Jugoslaviji, čemur so se navdušeno pridružili vsi navzoči. Nato je pozval navzoče darovalce, ki so zabili zlate žeblje v društveni prapor: za bana g. dr. Marušča sreski načelnik g. Znidaršič, župan br. Šeme, br. dr. Osolnik in br. Petejan. Nato je z lepim nagovorom izročila gdč. Slapničarjeva g. Znidaršiču in g. Šemetu po en krasen šopek. Po razglasitvi rezultata dopoldanskega stafetnega teka je izročil br. dr. Perko zmagovalni vrsti krasno nagrado.

Javno telovadbo je otvorila moška deca z vojaško bojno igro. Z lesenimi puškami so nato izvedli napad na sovražno artilerijo, zavojevali so sovražni top, ki so ga zmagoslavno odpeljali ob navdušenem ploskanju občinstva. Ženska deca pod vodstvom s. Tonjeve je srčkano in ritmično prav odlično predvedla stilizirano »Doktorsko kolo« z raznimi variacijami. Obilo smeha je vzbudil ponovni nastop moške dece, ki je tekmovala v trojicah okrog telovadišča (po eni nogi, na hoduljkah, s samokolnico, na konjičku itd.). Moški naraščaj je po efektnem razstopu izvajal vaje s palicami. Izvedba je bila dobra vaje pa za naraščaj nekoliko preveč enostavne. Število naraščaja (13) je za Moste premalo. Ženski naraščaj je odlično in skladno nastopil z ritmičnimi vajami v trojicah, ki jih je prav posrečeno sestavila načelnica s. Staretova. Člani so izvajali proste vaje za Ljubljano l. 1913. Ako bi se bilo izločilo nekoliko bratov, ki vaje niso sigurno obvladali, bi to lahko bila sijajna točka. Ženski naraščaj je nato nastopil še enkrat z ritmičnimi vajami na 2 gredeh (kompozicija s. načelnice). Tudi izvedba teh vaj je bila prav dobra, vendar ni dosegala prvega nastopa ženskega naraščaja. Članice so na narodne pesmi vrtele kije tako lepo, da so navdušile publiko. Orodna telovadba ženskih oddelkov (4 vrste dece, 2 vrsti naraščaja in 1 vrsta članic) in nato orodna telovadba moških oddelkov (1 vrsta dece, 1 vrsta naraščaja in 2 vrsti članov) je popolnoma zadovoljila. Telovadbo je zaključil strumni nastop vojakov kolesarskega bataljona s karabinkami pod vodstvom podporočnika g. Gjorgjevića. Vsi oddelki so želi zasluženo pohvalo občinstva, ki je navdušeno ploskalo po vsaki točki. Ženske oddelke je vodila s. načelnica, moške pa načelnik br. Logar.

Splošno mnenje je bilo, da je bil to najlepši društveni nastop letošnje sezone v območju ljubljanske župe.

Pohvalno se morajo omeniti pestra izbira telovadnega programa in izvirnih skladb, dobra organizacija in gladek potek prireditve. Po končani telovadbi se je vršila prijetna zabava. Igrala je godba 40. pehotnega polka, ki je vzorno spremljala tudi vse telovadne točke.

Prvi sokolski nastop v Žužemberku se je vršil preteklo nedeljo in je uspel proti pričakovanju naravnost odlično. Žužemberško sokolsko društvo, kakor tudi novomeška sokolska župa je s tem nastopom in sijajnim uspehom lahko ponosna. Čeravno živimo v krizi, se niso Sokoli zbali materijalnih stroškov, temveč so prihiteli iz vseh krajev zlasti iz Novega mesta, da tako prisostvujejo prvemu nastopu enega izmed najmlajših društev. Nastopa so se udeležili bratje iz Novega mesta, Toplic, Trebnjega in Mirne. Dospela pa je k nastopu tudi deputacija Sokola iz Kočevja, ki se ni ustrašila dolgega potovanja. Ob 13. uri se je vršila dolga sokolska povorka, kateri je korakala na čelu godba Sokola I. iz Ljubljane, a zaključila jo je naša hrabra vojska, ki je dospela na ta izlet iz novomeške garnizije in tam s svojimi vajami tudi javno nastopila. Ljudstvo je navdušeno vzklikalo Sokolom in vojski, ki je bila predmet največjega občudovanja. Takoj po povorki se je vršil javni nastop. Vse točke so bile izvedene pod načelstvom župnega načelnika agilnega br. Ljudevita Papeža skladno in precizno. Nastop vojakov z vajami s puškami, katere je vodil novomeški gimnazijski nastavnik telovadbe br. Danilo Fon, je bil kronan z največjo pohvalo in gromkim aplavzom, ki se ni hotel poleči. Vaje s puškami ,kakor simbolična skupina je bila vrhunec vsega nastopa. Do sedaj so vojaki novomeške posadke nastopili že tretjič, pod vodstvom svojega voditelja br. Danila Fona, ki je moštvo izuril v taki višini, da je vsak lahko ponosen nanje. Pripomniti moramo tudi, da so nastopili ob tej priliki na orodju tudi nekateri bratje iz Ljubljane in nam pokazali kaj se z vztrajnostjo lahko doseže. Po končani telovadbi je pozdravil vse brate in sestre župni starosta br. dr. Ivan Vašič, ki je na uspehu čestital in v svojem govoru omenil zgodovino mladega društva. Sokol v Žužemberku je na svoj uspeh lahko ponosen.

Iz življenja na deželi

Iz Novega mesta

n— **O cenah mesa** nam piše meščan: V Novem mestu se prodaja kilogram mesa po 10 Din, v Črnomlju po 8 Din, v Murski Soboti pa celo po 6 Din in Jesenicah, ki je industrijski kraj, po 7 Din. In vendar se kupuje govedo po 1 do 2 Din, kar pa je preko, že gre vse v večja mesta in v inozemstvo. Vsekakor se čudimo nesorazmernosti prodajnih in kupnih cen, četudi je pri tem všteta vsa režija.

Iz Zagorja

z— *Za ubožne rudarske otroke* se posebno zanimajo naše Kolašice, ki so že v preteklem šolskem letu mnogim otrokom skrbele za kosilo. Tudi sedaj v počitnicah vzdržujejo Kolašice v Sokolskem domu kuhinjo, kjer dobiva kosilo okrog 70 otrok. Na zadnji svoji seji v četrtek je sklenil tudi prehranjevalni odbor, priskočiti na pomoč bednim rudarskim otrokom. Prihodnji teden v četrtek in petek se bo delila moka rudarskim družinam po dva kilograma za vsakega otroka, če ni presegal v juliju očetov zaslužek 600 Din.

z— *Sleparski trgovski potnik!* Pred tedni se je v Toplicah pojavil neki trgovski potnik z raznimi vzorci manufakturnega blaga in ker je bila na videz cena precej ugodna, je dobil tudi precej odjemalcev, ki so mu dajali najmanj po 10 Din na račun naročenega blaga. Tudi po drugih krajih so se pojavljali taki potniki, stranke pa naročenega blaga ne dobijo od nikoder. Gotovo je, da so se nad revne delavske družine na ta način spravili brezvestni sleparji.

Iz Trbovelj

t— **Čuden naravni pojav.** V četrtek okrog 1. popoldne, ko je bilo ozračje popolnoma mirno, se je nenadoma dvignil na hribu nad Dežmanom zračni vrtinec, ki je vzdignil seno, ki se je ravno tam sušilo, kakih 50 m visoko. Ko je vrtinec popustil, je seno obviselo na drevju, brzojavnih in električnih žicah daleč na okrog. Ta nenavaden pojav je opazovalo veliko število ljudi.

Iz Slovenigradca

sg— **Ministrski predsednik g. dr. Srškić** je te dni popoldan z avtomobilom pasiral naše mesto.

sg— **Umrljivost.** V javni bolnici so umrli: Avgust Pogorevšnik, 9-letni sinček delavca iz Guštanja; Marija Štifankova, 29-letna dninarica iz Kozjega vrha; inž. Viljem Frings, 35-letni obratovodja tovarne usnja iz Šoštanja; Merčun Ivan, 36-letni lastnik reklamne pisarne iz Zagreba.

Iz Šoštanja

š— **Predavanje o avtogenskem** varenju je bilo na pobudo tukajšnje kovinske zadruge prirejeno v dvorani kina. Na predavanju, katerega se je udeležilo okoli 60 interesentov, je bil predvajan tudi dober film. Razlagal ga je pa g. inž. Knez iz Ruš. Zanimanje za predavanje ter odobravanje poslušalcev je pokazalo, da je bilo predavanje umestno in koristno.

Iz Ptuja

j— **Uradni dnevi** za kontrolo sodov so določeni za 23., 24., 25., 26. in 27. avgusta.

j— **Na živinskem sejmu** so bile cene kravam 1.25 do 3.25, telicam 2 do 3.50, volj po 2 do 3.25, biki po 1.75 do 2.75 za kg žive teže. Konji so se prodajali po 400 do 3000 Din komad. Vsega je bilo prignanih 518 glav, prodanih pa je bilo 158.

BLED. Glede na nedavni dopis z Bleda smo dobili naslednje pojasnilo: Minister za vojsko in mornarico g. Stojanović se ni nastanil v »Park-hotelu«, ampak se pripeljal v »Mon Plaisir,« kjer je imel rezervirane sobe za gospo in dve hčerki. G. minister je ostal ves dan pri svoji družini in se je vrnil zvečer v Beograd. Ministrski predsednik g. dr. Srškić pa je bil nastanjen v velehotelu »Toplicah« in ne v »Parkhotelu«, kakor je dopisnik napačno poročal.

BLED. Zvočni kino Bled bo predvajal le danes in jutri ob 9. zvečer nemški velefilm »Ječa«.

LOŽKA DOLINA. Pred sodiščem v Ložu sta se vršili dve obravnavi, nanašajoči se na napad Sokolov, ki so se vračali z veselice v Starem trgu. Nasprotniki so takrat obdolžili člana Sokola, da je ta nahujskal tiste ljudi na napad. Eden obrekovalcev je pri prvi obravnavi lokrim...ane besede preklical, drugi je bil pri prvi obravnavi občutno kaznovan. Sedaj so začeli nekaterniki širiti vesti o nezanesljivosti prič. Opozarjamo prizadete, naj klevete opuste, sicer bomo morali odločno nastopiti proti njim.

SLATINA RADENCI. Prekmurski dijaki prirede v četrtek zv. 18. t. m. ob 20. pevski koncert na vrtu zdraviliške restavracije g. Josipa Marška pod pokroviteljstvom lastnice zdravilišča ge. Höhnove in ravnatelja zdravilišča g. Janžeka. To bo prvi pevski koncert prekmurskih dijakov, ki ga prirede pod taktirko mladega, talentiranega pevovodje g. J. Gregorca z izbranim narodnimi in umetnimi pesmimi. Po sporedu sočeč, ki vsebuje poleg mešanih in moških zborov tudi nekaj solističnih točk in duetov, se pričakuje, da se bodo gostje v Radencih v obilnem številu udeležili prireditve, ki jim bo nudila mnogo umetniškega užitka. Po koncertu bo družabni večer, na katerem se nameravajo prekmurski dijaki ožje spoznati z gosti iz vseh delov naše države.

STARA CERKEV. Naše Sokolsko društvo priredi 4. septembra svoj redni letni telovadni nastop na letnem telovadišču. Vabljeni so vsi prijatelji Sokolstva. Za dobro zabavo bo skrbela sokolska godba »Iskra« iz Ribnice.

Radio

Izvleček iz programov

Sreda, 17. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Nasveti za domači vrt. — 19.30: Literarna ura. — 20: Prenos Mozartove opere »Cosi fan tutte« iz Monakovega. — 22: Čas, poročila, salonski kvintet.

Četrtek, 18. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Slike iz narave. — 19.30: Akademski poklici. — 20: Plošče. — 20.30: Prenos plesne glasbe iz Rogaške Slatine. — 21.30: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. — 22.30: Čas, poročila.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 18: Narodna glasba. — 20.30: Klavirski koncert. — 21.10: Veseloigra. — 21.40: Lahka godba. — 22.40: Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Koncert iz Ljubljane. — 22.40: Jazz. — PRAGA 19: Orkester. — 20: Klavirski koncet. — 21: Plesna glasba. — 22.20: Orgle. — BRNO 19: Prenos iz Prage. — 20.30: Kvintet na pihala. — 21: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 18.20: Plesna glasba. — 20: Večer lahke glasbe. — 22: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.20: Dueti. — 17: Prenos opere »Tannhäuser« iz Monakovega. — 21.45: Koncert orkestra. — BERLIN 19.10: Mešan plesni večer. — 21.10: Wagner v Parizu. — 22.30: Zabaven program. — KÖNIGSBERG 20: Koncert vojaške godbe. — MÜHLACKER 19.30: Večer lahke glasbe. — 20.45: Dramski večer. — 22: Violina in klavir. — BUDIMPEŠTA 18.30: Lahka glasba. — 20: Koncert Goldmarkove glasbe. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 21: Massenetjeva opera »Manon«.

Hotel Imperial

prvovrsten hotel v zetski banovini damo v zakup s 1. septembrom t. l. Resni reflektanti naj se obrnejo za pogoje na Uprave hotela »Imperial« a. d. v Podgorici. 11010

Kako se s svežo belo kožo pridobi ljubezen

Spoznala sem, da se da možko srce očarati z mehko, belo, svežo kožo. Vsaka žena zamore to potrditi v svoje veliko zadovoljstvo in pridobiti nove oboževatelje, ako uporablja, kot jaz, novo kremo Tokalon, bele barve (ne mastne), ki sestoji iz preparirane sveže smetane in olivnega olja s primesni, ki kožo osvežuje in jo dela belo.

Krema Tokalon pronica neprestano v kožo, ublažuje razdražene kožne žleze, zožuje razširjene pore, odstranjuje sojedce, omehča najbolj temno in raskavo kožo in jo napravi belo. Krema Tokalon daje koži v treh dneh tako lepoto in svežost, kakršne ne bi mogli doseči na noben drug način. Uporablja naj se vsako jutro!

Vrednostni papir

ki ga trgovci najbolj cenijo, so »Jutrovi« oglasi.

Za dobavo in polaganje parketov

se priporoča tvrdka 10739

JOS. KOŠČAK & CO., Stična

tovarna in polaganje parketov

Pisarna F. Vode, Ljubljana, Rimska c. 23. Skladišče: Dunajska c. 46. Telefon 2820.

Dunajski sejem

od 4. do 10. septembra 1932

(Rotunda do 11. septembra)

Posebne prireditve:

600LETNICA DUNAJSKE USNJARIJE

Pohištvo — Reklama — »Novodobni plinski aparati« — Elektrika v gospodinjstvu — Dunajske modne pletenine, salon za modno kožuhovino, kožuharji in predelava krzna — Internat. RADIO in SLABI TOK — Zimskosportna razstava s posebnim oddelkom »Rastline in živali v zimi« — Stavbarstvo in gradnja cest, »Rastoča hiša« — Železno in patentno pohištvo, »Tehnične novosti in iznajdbe« — Razstava U. d. S. S. R. — Posebna bolgarska razstava — Razstava hranil in nasladil — Poljedelska in gozdarska razstava. — Nikakega vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmske izkaznice. Znatne vozne olajšave na jugoslovenskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju ter na zrakoplovih. Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50) se dobe pri

Wiener Messe A. G.,

WIEN VII

kakor tudi — v dobi lipskega jesenskega sejma — pri Auskunftsstelle in Leipzig, Oesterr. Messehaus, pri častnih zastopnikih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31. — Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik«), Dunajska cesta 1. — Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), podružnica hotel Miklič, vis-a-vis glavnega kolodvora.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Trg. pomočnico
veščo nemščine in izurjeno v delikatesi sprejmem takoj. Albin Izlaker, Bled. 31457-1

Vrlega knjigovodjo
v bilanci izurjenega iščem za prevzem organizacije in akvizicije v dravski banovini za »Arvil«, knjigovodstvo amerik. sistema s kopiranjem, organizacija v Brnu«. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zelo dober zaslužek«. 31732-1

Pisar. žensko moč
veščo tudi nekoliko korespondence, sprejmem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pisarna«. 31737-1

Poštene inkasante
s 1000 Din kavcije iščemo za Ljubljano, Maribor, Celje, Ptuj, Ljutomer, Kranj, Novo mesto in Jesenice. Javiti se je takoj osebno ali pismeno na: »Fortuna« Ljubljana, Rimska cesta 1d 31724-1

Gospodično
ki bi opravljala tudi lažja hišna dela, sprejmem k šestletni deklici. Ponudbe na naslov: Mila D. Terzin, Vel. Bečkerek, Gimnazijska br. 6. 31744-1

Služ'-injo
pridno in pošteno sprejmem v restavracijo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31768-1

Žensko
zmožno kavcije, sprejmem za vodstvo gostilne. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gospodinja«. 31751-1

Pridno dekle
ki zna nekoliko kuhati ter opravljati vsa hišna dela in malo pomagati na vrtu, sprejme Adolf Vatovac, trgovsko vrtnarstvo, Ambrožev trg 3. 31763-1

Kmečko dekle
vajeno vseh kuhinjskih in hišnih del, kakor tudi prenja, sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gorenjsko«. 31747-1

Plačilno natakarico
išče restavracija v Zagrebu. Reflektira se na prvovrstno moč, veščo serviranja in računanja. Mesečna peča, hrana in na željo stanovanje v hiši. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 31746-1

Službo dobi
pošten in vljuden fici ali pekovski vajenec, ki ima še eno leto učne dobe. — Pekarna Mišlej, Maribor. 31785-1

Dva soboslikarska pomočnika
sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 31780-1

Čevljar. pomočnika
za splošno delo sprejme Humar Franc, Celovška c. št. 43. 31776-1

Hišnika
ki bi oskrboval vrt, sprejmem za vilo na deželi v bližini Ljubljane. Hišnik ima prosto stanovanje. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vrt«. 31806-1

Učiteljico
sprejmem k dvema deklicama. Prednost z znanjem nemščine in z veseljem do gospodinjstva. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Domača učiteljica«. 31801-1

Vajenci(ke)

Učenca
za usnjate izdelke sprejme Slatnar, Levčeva ulica 8. 31738-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Knjigovodinja in korespondentinja
za slov., nemški in srbohrv. jezik, z dolgoletno prakso išče stalno službo s 1. septembrom. — Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Samostojna moč«. 31221-2

Gospodična
z večletno prakso pri otrocih in higienskim tečajem, uljudno prosi mesto. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31736-2

20—30.000 Din kavcije položim
velikemu podjetju za mesto skladiščnika, inkasanta ali slično. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Trgovski potnik«. 31739-2

Šofer
popolnoma zanesljiv in trezen, z osemletno prakso, išče službo. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 31755-2

Mladenič
33 let star, popolnoma zanesljiv in trezen, vojaščine prost, vešč sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva, hišnih popravil, živinoreje, vajen konj itd., zaveden Jugoslovan, išče kjerkoli službo. Naslov: Grabnar Janez, Čužna vas, pošta Trebelno pri Mokronogu. 31748-2

Frizerka
prvovrstna, zmožna vseh del, išče stalno mesto za takoj. Govori slovensko in nemško. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31766-2

Kuharica
pridna in zanesljiva, vajena gostilniške kuhe, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31787-2

Za gospodinjo
bi šla k staremu gospodu ali gospe. Vprašati v Mariboru, Krčevina št. 7. pri družini Spes. 31786-2

Samostojna kuharica
išče službo pri oročnikih ali pri finančni kontroli. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31784-2

Hotelska kuharica
(gospodinjska) išče službo v restavraciji ali veliki privatni hiši. Nastopi lahko takoj. Naslov pri podružnici »Jutra« v Mariboru. 31783-2

Kuharica
zmožna gospodinjstva, želi mesto v manjšem hotelu ali koči. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31790-2

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Šoferska šola
E. Čeh (bivša Camernikova šoferska šola). Dunajska cesta št. 36. Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in pojasnila zastonj in franko. 290-4

Šoferska šola
Gojko Pipenbacher, Gosposvetska cesta 12 — Najboljši teoretični in praktični pouk, plačilne olajšave. — Zahtevajte prospekt. 210-4

Učiteljica
državno izprašana, poučuje nemščino in klavir. Pripravlja za maturo v nemščini in pomaga pri vseh nemških nalogah. Ura 10 Din. Merta Kuder, Gosposka ulica 10/I. 31758-4

Pouk za otroke
vsake starosti, nemški in francoski, daje dama s primerno predizobrazbo. Dnevno 2 uri 200 Din mesečno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31754-4

Dober zaslužek
si ustvariš, če končaš Dopisno trgovsko šolo, Pražakova ulica št. 8/I (vogal Miklošičeve 30), kjer si pridobiš vse znanje, ki ga potrebuješ v trgovini in pisarni. Ni ti treba puščati svojega poklica, pouk dobiš na dom! Piši po informacije! 292-4

Vseh modernih jezikov se naučiš
najhitreje, najpopolneje in sicer doma, če se vpišeš v Dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Pražakova ulica št. 8/I vogal Miklošičeve ceste 30). 292-4

Izobrazba
je temelj vsakega uspeha. Kdor ne more v šolo, se vsega lahko nauči doma, če se vpiše v

Dopisno trg. šolo
v Ljubljani, Pražakova ul. št. 8/I vogal Miklošičeve ceste 30). Pišite po informacije! 292-4

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (8)

Zastopstvo
za dravsko in savsko banovino prevzeme dobro vpeljana agentura. Nudi lastni avto. Za komisijsko skladišče bančno jamstvo. Ponudbe na »Galanta« — Ljubljana, poštni predal št. 352. 31408-3

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Puhasto perje
čisto, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 22-6

Klapp-Camera
z zrcalnim refleksom, nova, po dogovoru naprodaj Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31767-6

Gramofon. plošče
od 15 Din — kakor tudi

gramofone
od 300 Din prodaja »Slager«, Aleksandrova št. 4, prehod »Viktoria« palače. 254-6

Čevlji na obroke
»Tempo«, Maribor, Slovenska 18. 144

Vrtne stole
zložljive, proda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6 — telefon 2605 176-6

Telefon 2059

PREMOG suha drva

POGAČNIK

Bohoričeva ulica št. 5

Parni kotel
motocikelj »Indian«, avto »Renauld« in tri kolesa poceni proda Peter Škafar, parna vulkanizacija gumija, Ljubljana, Rimska 11. 31326-6

Otroški voziček
športni, dobro ohranjen naprodaj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 31740-6

Otroški voziček
malo rabljen, eleganten in moderen, naprodaj v Hradeckega vasi 43, pritličje. 31741-6

Sklopni čoln
skoraj nov po izredno nizki ceni proda Sport Kolb, Vižmarje. 31270-6

Otroški voziček
dobro ohranjen, po ugodni ceni proda Ani Prodan v Tavčarjevi ulici štev. 4. 31753-6

6 klopi
za gostilno ali društvo, 3 mize, 2 postelji, nekaj stolov in decimalko ugodno prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31794-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje Rafinerija dragih kovin, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Otomano
kupi Slava Gril, Rimska c. št. 2, pritličje. 31726-7

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Razprodaja
še par moških koles po 1100 Din najboljših nemških tovarn. Florjanska 22/I. 31661-11

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Pohištvo
kompletne postelje, omare, kuhinjsko kredenco itd. prodam po zelo ugodni ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31733-12

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Kot družabnik
bi pristopil k agenturi z dobrim zastopstvi. Nudim avto za potovanje, jamstvo za komisijska skladišča itd. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Agentura«. 31439-16

Terjatev
sto odstotne varnosti, v znesku 70.000 Din prodam za 65.000 Din. Garancija. Inkaso suksesive tekom 3 mesecev. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Cesija«. 31772-16

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Mizarji in kolarji!
Prodam zelo suhe brestove in črešnjeve deske. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 31231-15

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Milostiva!
Iz novo dospele zaloge kožuhovine si nabavite po najnovejših modelih v poletnem času mnogo ceneje fin krznen plašč. — Plačljivo šele jeseni. Popravila kožuhovine v predsezoni še za polovično ceno. Plačljivo jeseni pri prevzemu. L. Rot. Mestni trg 9, Ljubljana. 28600-13

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Dva gospoda
na dobro hrano sprejme Zor, Sv. Petra cesta 27. 31793-14

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Gospodična
(uradnica) išče majhno stanovanje ali prazno sobo v centru mesta ali v bližini Gradišča. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31734-21/a

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, v Ljubljani išče s 1. septembrom stranka 2 oseb, ki plača do 600 Din mesečno. Ponudbe na: »Fortuna«, Ljubljana, Rimska cesta štev. 11/I. 31723-21/a

Enosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami v Ljubljani ali bližnji periferiji iščeta za oktober dve odrasli osebi. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Oktober«. 31490-21/a

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Stanovanje
2 parketiranih sob in vseh pritiklin, v dve leti stari vili oddam s 1. septembrom v Zeleni jami, Prešernova ulica 15. — Cena zelo primerna. Ogledati med 8. in 12. uro. 31765-31

Stanovanja odda:
Šestsobno v centru, štirisobno za Sv. Krištofom 1500 Din; trisobna blizu tobačne tovarne 1400 in 1200 Din; dvosobna pod Rožnikom za 750, blizu tobačne tovarne za 800 in 600 Din. Provizija znatno znižena. Realitetna pisarna Wolfova ulica 1. 31792-31

Dve stanovanji
sobo in kuhinjo ter dve sobi in kuhinjo oddam na Rimski cesti 23/I, levo. — Ogledati od 9. ure dalje. 31730-21

2 komfortni stanovanji
dvosobno s 1. septembrom in trisobno s 1. novembrom oddam za Bežigradom. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31800-31

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sobo z 2 posteljama
veliko, mirno, čisto, svetlo in solnčno, s posebnim vhodom parketom in elektriko, pri dramskem gledališču oddam takoj ali s 1. septembrom z zajtrkom dvema stalnima in solidnima gospodoma. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31691-23

Sobo s štedilnikom
veliko, oddam majhni družini v Vipavski ulici št. 8 — Kolezija. 31582-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 31735-23

Opremljeni sobi
s souporabo kopalnice oddam blizu opere. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 31729-23

Opremljeno sobo
z električno razsvetljavo in hrano ali brez takoj oddam v Gosposki ulici 10/I 31757-23

Prazno sobo
veliko, lepo, čisto, solnčno in mirno, s parketom, elektriko in posebnim vhodom, blizu tehnike in banovine oddam s 1. septembrom na Rimski cesti 23/I, desno. 31770-23

Prazno sobo
veliko in solnčno oddam s 1. septembrom mirni osebi Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31762-23

Lepo sobo
oddam blizu Tabora. Poizve se v Prisojni ul. 3/I, levo. 31764-23

2 opremljeni sobi
vezani, s posebnim vhodom, primerni tudi za pisarno, takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31760-23

Opremljeno sobo
oddam, ali sprejmem dva dijaka (inji) tudi z vso oskrbo. Prule-Privoz 11/2, levo. 31797-23

Veliko prazno sobo
z elektriko in prostim vhodom takoj oddam na Mestnem trgu štev. 18/II. 31773-23

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijaka
sprejmem na stanovanje s popolno oskrbo, poleg humanistične gimnazije. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31035-22

Dijake (inje)
sprejmem v vso oskrbo poleg sodnije. Klavir. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31727-22

Dijake
sprejme učiteljska družina v popolno oskrbo. Center, strogo nadzorstvo, pomoč pri učenju, nemška konverzacija, klavir. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 31482-22

3 dijakinje ali dijake
sprejmem na stanovanje v 2 parketirani sobi s posebnim vhodom in električno razsvetljavo. E. Resman, Florijanska ulica št. 22. 31519-22

Dva dijaka
sprejmem z vso oskrbo. Instrukcija brezplačna. Kopalnica. — Istotam oddam

prazno sobo
Dvorni trg št. 3. I. nadstr. (nasproti univerze in realke). 31612-22

Dva dijaka (inji)
sprejme v lepo sobo s popolno vestno oskrbo Lambert, Gradišče 17, pritličje 31731-32

Za dijaka
(prvošolca) iščem zdravo in solnčno stanovanje z vso oskrbo, ter dobro in zadostno hrano, po možnosti blizu realke. Nadzorstvo, vrt in klavir. — Ponudbe z navedbo cene na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prvošolec«. 31745-22

Dva dijaka
sprejmem na stanovanje z dobro meščansko hrano. — Dominko, trg sv. Jakoba št. 8. 31759-22

Dva dijaka
s popolno oskrbo sprejme na stanovanje uradniška družina. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 31795-22

2 mlajša dijaka
iz boljše hiše sprejme samostojna gospa v vso oskrbo, po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31791-22

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Trgovec
išče opremljeno sobo z 2 posteljama event. s kabinetom in uporabo kuhinje pri boljši družini. Ponudbe pod šifro »Primorska družina« na ogl. odd. »Jutra«. 31627-23a

Sobo
popolnoma separirano — s kopalnico, po možnosti v novi hiši išče za takoj gospodična. Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Stalno«. 31728-23/a

Dva gospoda
iščeta od 28. avgusta dalje opremljeno sobo proti 350 Din mesečne najemnine. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Dva« 31752-23/a

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Bife
primeren za prodajo alkoholnih in brezalkoholnih pijač odda v najem cirkus Kolumbia, Tivoli park. 31775-17

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Skladišče
veliko in suho — ter

pisarno
oddam v centru Ljubljane. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31400-19

Lep lokal
v prometni ulici oddam za poljubno stroko s 1. septembrom. Naslov v oglas. oddel. »Jutra«. 31518-19

Delavnico
4.50 × 8.50, na Mestnem trgu št. 9 ugodno oddam za snažno in mirno obrt s 1. septembrom. 31789-19

Brivnico
na prometni točki po nizki ceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31796-19

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Nepremišljena kupčija
je nevarna, zato naj vsak, ki namerava prodati ali kupiti posestvo, hišo ali parcelo, prijavi svoj naslov Realitetni pisarni Grašek, Ljubljana, Kolodvorska ul. 24. 31623-20

Hišo v Trbovljah
s sadnim vrtom prodam za 60.000 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31777-20

Štiristanovanj. vilo
novozidano, z vsem komfortom, prodam v Ljubljani. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31788-20

Krasno parcelo
v Linhartovi ulici prodam Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 31761-20

Dvorec ali majhno graščino
oziroma lepo posestvo z boljšo hišo, zemljiščem in sadonosnikom kupim v okolici Kamnika ali na Štajerskem. Ponudbe z natančnim popisom in ceno na podružnico »Jutra« v Celju pod »Lepa okolica«. 31782-20

V Mariboru ali okolici
kupim majhno hišo ali parcelo. Natančen opis in zadnjo ceno je poslati na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Denar takoj«. 31781-20

Dvodružinska nova hiša
s 1000 m² vrta, v lepi legi blizu tramvaja v Ljubljani naprodaj za 270.000 Din. Pojasnila daje Društvo posestnikov, Salendrova 6. 31779-20

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Malinovega soka
1000—2000 litrov kupim proti plačilu v gotovini. Ponudbe z vzorci in najnižjo ceno na: Braća Badel — Sesvete kraj Zagreba. 31743-33

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Pisalni stroj
popolnoma nov ugodno prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »AEG«. 31798-29

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Prosim osebo
da prinese v drogerijo Gregorič nazaj zavitek, katerega je pomotoma vzela v soboto ob 7. zvečer. 31774-28

Knjižica za dnevne dohodke in izdatke
sive barve, v papirni vrečci z napisom od Arhitekture, na kateri je točen naslov tvrdke, je bila izgubljena 16. avgusta 1932 med 9. in 10. uro na potu od Dalmatinove, po Prečni ulici, Sv. Petra cesti, čez Zmajski most, po Kopitarjevi ulici do davkarije na Vodnikovem trgu. Oddati jo je na naslovnika ali na policiji. 31799-28

Zlat uhan
s safirčkom, je bil pred 5 tedni izgubljen od Zelene jame do Tivolija. Najditelj naj ga proti primerni nagradi odda v ogl. oddelku »Jutra«. 31756-28

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Majhen papagajček
(plav) je ušel. Proti nagradi ga je vrniti na naslov: Slava Gril, prod. hig. predmetov, Rimska cesta 2 pritličje, desno. 31735-27

Bel psiček
(Seidenpinč) ostrižen, ki sliši na ime »Fedi«, se je izgubil v Šiški. Kdor ga prinese ali javi kje se nahaja dobi 200 Din. Dedek, Zibertova ulica štev. 7. 31802-27

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Preklic
Podpisana preklicujem, da ni resnica, kar sem govorila o Cirili Kovač. Ema Kurent, Trbovlje. 31778-31

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

KRUŠNO MOKO

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN

Ljubljana

Stari trg št. 32. 180

Vse, kar želite,

dobite v »Jutrovem« malem oglasniku.

KLOBUKI ČEPICE

J. LAH MARIBOR

Najnovejša služinska patetna železna zelo praktična složljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsaku hižu, hotele, za putujuće osobe in noćne službe. Stane Din 390.—. Razpošiljam poštom in željeznicom po povzetju.

po tem imam čist čohano perje kg Din 48.—, čisto belo gosje kg Din 130.—, čisti puh kg Din 250.—, modroci punjeni z volnom Din 750.—, žične mreže za postelje Din 150.—, otomani Din 650.—.

L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

28.

Tarzan ji je pokimal; vendar se pa ni ganil, da bi odšel. Tedaj je stopil k njemu grdogled Arabec, očividno z namenom, da ga zaplete v prepir. Med grohotom drugih gledalcev je jel obsipati Tarzana s psovkami, češ da je razžalil plesalko. Opičji kralj se ni zmenil ne za vezget navzočnih ne za psovke. Kaj se je pripravljalo?

Zahvala

Iz vsega srca se globoko zahvaljujem vsem, ki so mi k tragičnemu udarcu usode izkazali svoje odkrito sočutje, spremili mojega nepozabnega pokojnika na njegovi zadnji poti in ga obsipali s krasnim cvetjem.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 18. t. m. ob 10. uri v cerkvi Marijinega Oznanenja.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1932.

11016 **Marija Presel.**

✝ Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem pretužno vest, da je naš srčno ljubljeni soprog, oče, brat, svak in stric, gospod

Franc Vehovc

trgovec

dne 15. t. m. ob 4. uri zjutraj boguvdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 17. avgusta 1932 ob ½5. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1932. 11012

Žalujoči rodbini: VEHOVC in KIRŠNER.

Večje podjetje išče

pri trgovcih in gostilničarjih v bivši južni Štajerski dobro vpeljanega

POTNIKA

Dober zaslužek zasiguran. Zastopal bi dve dobro vpeljani tvrdki in potoval z motornim kolesom eventualno z avtom.

Prednost imajo samski reflektanti, po možnosti mladi, lepe zunanjosti in prikupljivega nastopa. Ponudbe naj se pošiljejo pod »Dobra eksistenca« na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani. 10926

Dentist

BORIS BAN

naznanja 10973

otvoritev dentistične prakse za zobozdravstvo in zobotehniko

V ZGORNJI ŠIŠKI, Celovška cesta štev. 231

(tramvajska postaja: Nova remiza)

Ordinira od 8. do 12. dop. in od 2. do 6. pop.

✝

Naznanjamo vsem slušateljem univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani in vsem Sokolom žalostno vest, da je naš srčno ljubljeni edini sin

Svetoslav Jovanić

slušatelj tehniške univerze v Beogradu

v ponedeljek, dne 15. t. m. ob 2. popoldne po dolgi in mučni bolezni Bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 17. avgusta 1932 ob ½3. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 16. avgusta 1932.

Ljubica Nikodijević, mati — **Tosodije Nikodijević,** oče, in ostalo sorodstvo 11013

Mestni pogrebni zavod — Občina Ljubljana

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.